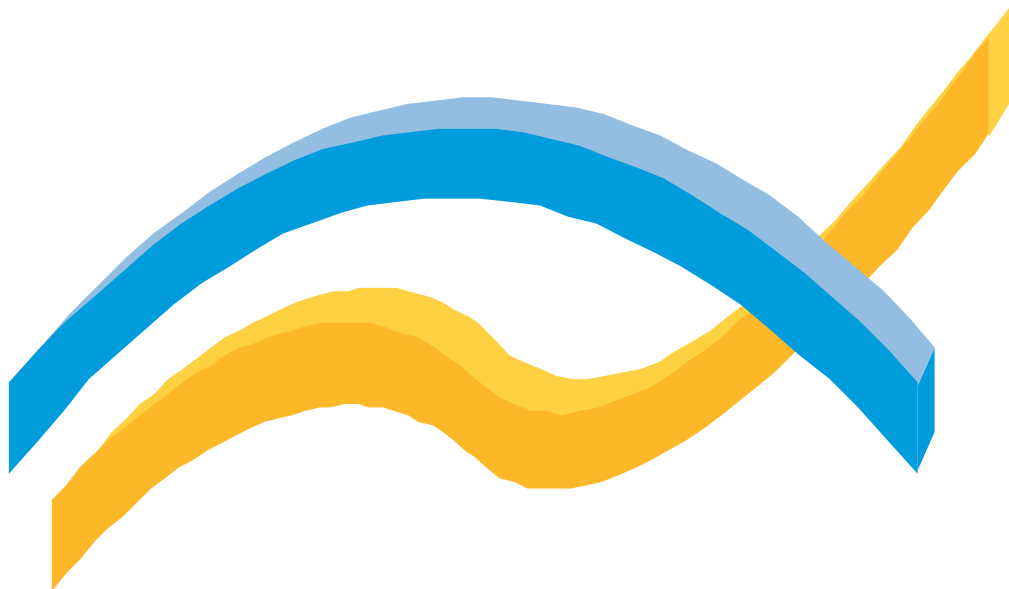

Puutarhayritysten tuotantokustannusten seurantamallit

Anu Koivisto

MTT:n selvityksiä 71
64 s., 27 liitettä

Puutarhayritysten tuotantokustannusten seurantamallit

Anu Koivisto

ISBN 951-729-896-X (Painettu)
ISBN 951-729-897-8 (Verkkajulkaisu)
ISSN 1458-509X (Painettu)
ISSN 1458-5103 (Verkkajulkaisu)
www.mtt.fi/mmts/pdf/mmts71.pdf

Copyright

MTT

Anu Koivisto

Julkaisija ja kustantaja

MTT Taloustutkimus, Luutnantintie 13, 00410 Helsinki

www.mtt.fi/mttl

Jakelu ja myynti

MTT Taloustutkimus, Luutnantintie 13, 00410 Helsinki

Puhelin (09) 56 080, telekopio (09) 563 1164

sähköposti julkaisut@mtt.fi

Julkaisuvuosi

2004

Painopaikka

Data Com Finland Oy

Puutarhayritysten tuotantokustannusten seurantamallit

Anu Koivisto

MTT Taloustutkimus, Luutnantintie 13, 00410 Helsinki, anu.koivisto@mtt.fi

Tiivistelmä

Yrityksen taloutta suunniteltaessa sekä koko yrityksen tuotantokustannuksien että yksittäisen tuotteen valmistamisesta aiheutuneiden kustannusten tunteminen on tärkeää. Puutarhatalouden seurantamallit ovat laskentamenetelmä, jonka avulla seurataan puutarhatalouden tuotantokustannusten muutoksia. Niiden päätarkoituksena on kustannuskehityksen seuranta. Sitä vastoin tuotannon kannattavuutta niiden avulla ei voida määrittää.

Puutarhayritysten tuotantokustannusten seurantamalleja on kehitetty vuodesta 1993 alkaen. Vuonna 1994 Lassheikki kehitti puutarhayritysten tuotantokustannusten seurantamallit keskeisimmille puutarhakasveille. Lehtimäki päivitti nämä mallit kahdesti, vuosien 1995 ja 1997 hintatasoille. Vuonna 2000 Outa päivitti tilamallit vastaamaan vuoden 1999 hintatasoa. Alkuperäisen tuotantokustannusten seurantamallien sisältämiin valkokaalin, kiinankaalin, porkkanan, sipulin, mansikan, mustaherukan, omenan, kasvihuonetomaatin ja -kurkun, sekä leikkoruusun yritysmalleihin lisättiin tällöin taimitarhatuotannon ja omenan tiheäviljelyn tuotantokustannusten seurantamallit.

Nykyisen päivityksen yhteydessä ajanmukaistettiin mallitilojen viljelymenetelmät ja tuotantopanosten käyttömäärät nykyistä käytäntöä vastaaviksi sekä päivitettiin laskelmat vuoden 2003 hintatasoon. Muutoksia edellisiin malleihin verrattuna ovat valoviljelyn mukaan ottaminen suurempaan kurkkutilamalliin sekä toisen edellistä leikkoruusumallia suuremman mallitilan laatiminen.

Tilamallilaskelmien perusteella voitiin todeta, että tuotantokustannukset ovat nousseet lähes kaikkien mallitilojen osalta. Avomaa vihanneksilla kustannukset ovat nousseet keskimäärin 14 % yrittäjän palkkavaatimuksen jälkeen. Hedelmän- ja marjanviljelyn tilamalleilla tuotantokustannukset ovat nousseet keskimäärin 6 %. Kasvihuonetuotannon mallitiloilla tuotantokustannukset ovat nousseet keskimäärin 20 %.

Asiasanat: puutarhatalous, tuotantokustannukset, tilamallit, avomaavihannekset, marjanviljely, omena, taimitarhaviljely, kasvihuoneviljely

The production costs of horticultural products according to farm models

Anu Koivisto

MTT Economic Research, Agrifood Research Finland, Luutnantintie 13, FIN-00410 Helsinki, Finland,
anu.koivisto@mtt.fi

Abstract

In the planning process of the economics of an enterprise, it is important to know both the production costs of whole enterprise and the production costs of one single product. Farm model is a method to examine the changes of production costs of horticulture. Farm models suit best for examining development of production costs, but for monitoring the profitability they don't suit so well.

Horticultural farm models have been developed since 1993. In 1994 Lassheikki created farm models to the most common horticultural crops. Thereafter Lehtimäki has renewed the models couple of times, first in 1995 and then 1997. In year 2000 Outa renewed the farm models so that they corresponded the cost level of year 1999. At that time also two new farm models were increased, i.e. the farm models of nursery and the dense cultivation of apple. Former farm models were the models of white cabbage, Chinese cabbage, carrot, onion, strawberry, blackberry, apple, tomato, cucumber and cut rose.

In the renewing of the models producing methods, input use and the price of inputs were updated so that they corresponded better the current cultivation situation. Models are made responding the cost level of year 2003. Some other changes were made to the former models. The most important change was made in the cucumber model, in which the lightening was taken to use. The other change was made to cut rose farm model, in which another bigger farm model was constructed.

On the grounds of the horticultural farm models we notice that the production costs have risen. The production costs of outdoor vegetables have increased on average 14 % as the wage claim of farmer was taken into consideration. Production costs of berry plants and apples have risen on average 6 % and the production costs of greenhouse models have risen 20 %.

Index words: horticulture, production costs, farm models, outdoor vegetables, berry growing, apple, plant production, greenhouse culture

Esipuhe

Puutarhayritysten tuotantokustannusten seurantamalleja on kehitetty vuodesta 1993 alkaen MTT Taloustutkimuksessa (aiemmin Maatalouden taloudellinen tutkimuslaitos, MTTL). Lassheikin (1994) alkuaan keskeisimmille puutarhakasveille laatimat tuotantokustannusten seurantamallit kattoivat kasvihuoneissa tapahtuvan koristekasvi- ja vihannestuotannon sekä avomaan vihannes- ja marjantuotannon. Jotta tilamallien kuvaama kustannustaso pysyisi ajan tasalla, niihin tulee tehdä hintamuutoksia vastaavat päivitykset. Puutarhayrityksien tilamallien hintatiedot on päivitetty vuosina 1995 ja 1997. Tuotantoteknisen kehityksen huomiointiin ottamiseksi myös mallien rakenne on aika-ajoin uudistettava. Edellisen päivityksen yhteydessä Outa (2000) on tarkentanut myös mallien rakennetta ja lisäksi laatinut uudet mallit taimitarhatuotannolle, kiinankaalin ja omenan viljelylle.

Tässä julkaisussa esitettyjen puutarhayrityksien seurantamallien uudistus- ja päivitystyön on tehnyt hortonomi, agrologi (amk) Anu Koivisto vuosina 2003 – 2004 MTT Taloustutkimuksessa. Päivityksen yhteydessä on tarkennettu kaikkien mallien laskentaan liittyvät oletukset, kuten satotasot, viljelytyömenekit sekä omaisuusosien hankintahinnat. Kasvihuonekurkun tuotannon osalta on tarkasteltu myös ympärivuotisen valoviljelyn kustannuksia. Puutarha-alan järjestöt ja kauppaliikkeet ovat edesauttaneet seurantamallien syntyä luovuttamalla tarvittavia hinta- ja määrätietoja tutkimuksen käyttöön.

Puutarhayritysten seurantamalleja on käytetty monissa eri tutkimushankkeissa ja puutarha-alan toimijoiden keskuudessa. MTT Taloustutkimus ja tutkimuksen laatija kiittävät kaikkia seurantamallien laatimiseen osallistuneita tahoja ja toivovat, että ohessa julkaistut seurantamallit voisivat osaltaan hyödyttää puutarhasektoria.

Helsingissä elokuussa 2004

Maija Puurunen

Professori

MTT Taloustutkimus

Sisällysluettelo

1	Johdanto	8
2	Tuotantokustannusten laskentaperusteet	9
2.1	Tilamallien tilakoko ja satotasot	9
2.2	Tuotantotarvikkeiden käyttömäärät	11
2.3	Työkustannus	12
2.4	Yleiskustannukset	13
2.5	Liikepääoman korko	14
2.6	Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset	14
2.7	Kustannusten kohdistaminen mallilaskelmissa	16
2.8	Tuloskäsitteet	17
3	Avomaavihannesviljelyn tilamallit	18
3.1	Tarvikkeet	19
3.2	Työkustannus	23
3.3	Yleiskustannukset	23
4	Marjantuotannon tilamalli	24
4.1	Tarvikkeet	25
4.2	Työkustannus	28
4.3	Yleiskustannukset	28
4.4	Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset	29
5	Omenantuotannon tilamallit	29
5.1	Tarvikkeet	30
5.2	Työkustannus	32
5.3	Yleiskustannukset	32
5.4	Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset	33
6	Taimitarhatuotannon tilamalli	33
6.1	Tarvikkeet	34
6.2	Työkustannus	35
6.3	Yleiskustannukset	36
6.4	Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset	36

7	Kasvihuonetuotannon tilamallit	37
7.1	Tomaatin- ja kurkuntuotannon yritysmallit	37
7.1.1	Tarvikkeet	38
7.1.2	Työkustannukset	42
7.1.3	Yleiskustannukset	42
7.1.4	Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset	42
7.2	Leikkoruusuntuotannon yritysmallit	43
7.2.1	Tarvikkeet	43
7.2.2	Työkustannukset	46
7.2.3	Yleiskustannukset	46
7.2.4	Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset	46
8	Kustannusten muutokset vuoteen 1999 verrattuna	47
8.1	Tuotantopanosten yksikköhintojen muutokset 1999 – 2003	48
8.2	Tuotantopanosten kustannusmuutokset tilamalleilla	50
8.3	Tuotantokustannusten kehitys 1999 – 2003	54
9	Puutarhatuotannon tuotot ja kannattavuus	56
9.1	Puutarhatuotteiden tuottajahinnat ja tuet vuosina 1999 – 2002	56
9.2	Puutarhatuotannon kannattavuus vuonna 2003	59
10	Yhteenveto	61
	Kirjallisuus	63
	Liitteet	

1 Johdanto

Puutarhatuotannossa, kuten maataloudessakin, on tilan taloutta suunniteltaessa yksittäisten tuotteiden kustannusrakenteen tunteminen tärkeää. Tuotantokustannuslaskennassa perusedellytyksiä ovat laskennassa käytettävien tietojen luotettavuus ja kustannusten jako tilan eri viljelykasveille aiheuttamisperiaatteen mukaan.

Tilamallit on laskentamenetelmä, jonka avulla seurataan maa- ja puutarhatalouden tuotantokustannusten muutoksia. Niiden tarkoituksena ei varsinaisesti ole selvittää olemassa olevien tilojen tuotantokustannuksia tai keskimääräistä tuotantokustannusta Suomessa, vaan pääasiallisena tarkoituksena on normilukuihin perustuva malli kustannuskehityksen seurantaan varten. Mallit esittävät tilan kustannustason tietyllä tuotantomenetelmällä ja kyseisessä tilakoluokassa. Käytännön tilojen välillä voivat tuotantomenetelmät ja tuotantokustannukset vaihdella hyvinkin paljon.

Puutarhayritysten tuotantokustannusten seurantamalleja on kehitetty vuodesta 1993 alkaen. Ne ovat olleet lähdemateriaalina muun muassa puutarhatuotannon tukitarpeen selvittämisessä. Katarina Lassheikkiä voidaan pitää varsinaisesti puutarhayritysten tilamallien luoja. Vuonna 1994 hän kehitti Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen laatimien maatilamallien pohjalta puutarhayritysten tuotantokustannusten seurantamallit keskeisimmille puutarhakasveille. Ennen tätä oli olemassa yksittäisiä kustannus selvityksiä ja laskelmia koskien vain joitain yksittäisiä viljelykasveja. (Lassheikki 1994.)

Lehtimäki päivitti puutarhayritysten tilamallit kahdesti vuosien 1995 ja 1997 hintatasojen mukaiseksi (Lehtimäki 1996, 1998). Vuonna 2000 Outa päivitti tilamallit vastaamaan vuoden 1999 hintatasoa. Alkuperäisen tuotantokustannusten seurantamallien sisältämiin valkokaalin, porkkanan, sipulin, mansikan, mustaherukan, omenan, kasvihuonetomaatin ja -kukkun sekä leikkoruusun yritysmalleihin lisättiin päivityksen yhteydessä kiinankaalin, taimitarhatuotannon ja omenan tiheäviljelyn tuotantokustannusten seurantamallit. Kustakin viljelykasvista on laadittu laskelma kahdelle erikokoiselle tilalle, poikkeuksen tästä tekevät kiinankaalin, taimitarhatuotannon ja leikkoruusun tilamallit, joita on laadittu vain yhdelle tilakoolle.

Kappaleessa 2 on kuvattu tilamallien oletuksia sekä tuotantokustannusten laskelmaperusteita. Siinä esitetään esimerkkitulojen taustatiedot, kuten koot ja satotasot, sekä tuotantokustannusten laskentaan vaikuttavat perusteet. Kappaleen 2 lopussa on selitetty tuotantokustannuslaskelmissa käytettävät tulokäsitteet. Kappaleissa 3 – 6 on esitetty avomaatuotannon tilamallilaskelmat perusteineen, ja kappaleessa 7 kasvihuonetuotannon tilamallilaskelmat. Jokaisen tuotantosuunnan tai kasvin kohdalla kustannuserät on pyritty kuvaamaan mahdollisimman yksityiskohtaisesti. Varsinaiset tuotantokustannuslaskelmat on esitetty kyseessä olevan kohdan jälkeen.

Kappaleessa 8 kuvataan tuotantopanosten hintakehitys sekä kustannuskehitystä tilamallien pohjalta. Kappaleessa 9 selvitetään tuottajahintojen muutoksia vuoteen 1999 verrattuna ja tarkastellaan kasvikohteisesti tuotannon kannattavuutta katetuottolaskelman pohjalta.

2 Tuotantokustannusten laskentaperusteet

Puutarhayritysten tuotantokustannusten seurantamallit kuvaavat puutarhatuotantoa pääasias-
sa eteläisen Suomen oloissa. Poikkeuksia ovat Ahvenanmaan olosuhteita kuvaavat omenan
ja kiinankaalin mallitilat, Pohjois-Savon olosuhteita kuvaava mansikkatila sekä Pohjan-
maanolosuhteita kuvaavat kasvihuonetuotannon mallitilat.

2.1 Tilamallien tilakoko ja satotasot

Tilamalleissa on kaksi kokoluokkaa. Pienempi kuvaa työvoimavaltaista tuotantotapaa ja suu-
rempi enemmän koneistettua tilaa. Mallitilojen pinta-alat on sovitettu kullekin tuotantotek-
niikalle sopiviksi. Taulukossa 1 on esitetty puutarhayritysten mallitilojen peltopinta-alat,
sekä kokonaispeltoalasta puutarhakasvien viljelyyn käytetty ala. Mallitilojen viljelyalan
käyttö on esitetty tarkemmin kasvikohtaisissa laskelmissa.

Taulukko 1. Esimerkkitulojen pinta-alat.

	Puutarhakasvin viljelypinta-ala		Tilan kokonaispinta-ala	
	Tila A	Tila B	Tila A	Tila B
Avomaatuotanto, ha				
- Kaali	2,50	10	10	40
- Kiinankaali	4,00	16		
- Porkkana	2,40	10	12	50
- Sipuli	1,80	10	9	50
- Mansikka	3,75	10	10	20
- Herukka	3,75	10	10	20
- Omena	10,00	4	10	15
- Taimitarha	4,00		6,60	
Kasvihuonetuotanto, m ²				
- Tomaatti	2 000	5 000	2 000	5 000
- Kurkku			2 000	5 000
- valoviljely		3000		
- ilman valoja	2000	2000		
- Leikkoruusu			5 000	10 000
- ympärivuotinen	4 000	8 000		
- talvilepo	1 000	2 000		

Tilamallien satotasot ovat tilastojen mukaista keskisatoa suuremmat. Käytetyt satotasot kuvaavat käsitystä hyvästä keskisadosta yritysmallin tuotantoalueella. (Lassheikki 1994.) Tilastoidut toteutuneet satotasot ja tilamalleissa käytetyt satotasot on esitetty taulukossa 2. Monivuotisten kasvien osalta satotaso on laskettu jakamalla kokonaissato satoikäisen kasvuston pinta-alalla. Avomaavihannesten osalta toteutuneet sadot ovat eteläisen Suomen satoja, omenan osalta Ahvenanmaan toteutuneita satoja ja kasvihuonetuotannon osalta koko Suomen toteutuneita satoja. Eteläisen Suomen satotiedot ovat keskiarvoja Uudenmaan ja Varsinais-Suomen työvoiman- ja elinkeinokeskusten satotiedoista. (Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus 2000, 2001, 2002).

Taulukko 2. Puutarhayritysrekisterin mukaiset satotasot vuosina 1999 – 2001 ja tilamalleissa käytetyt satotasot vuonna 2003 (MMM tietopalvelukeskus 2000 – 2002).

	Tilastoidut satotasot			Bruttosadot mallitiloilla	Nettosadot mallitiloilta
	1999	2000	2001		
Valkokaali, tn/ha	28,0	30,0	29,5		
- varhaiskaali				30	24
- syyskaali				66	53
- varastokaali				56	45
Kiinankaali, tn/ha	9,62	14,3	7,37	40	28
Porkkana, tn/ha	27,7	35,7	35,2		
- varhaisporkkana				47	33
- syysporkkana				60	40
- varastoporkkana				58	39
Ruokasipuli, tn/ha	10,5	15,0	14,2		
- syyssipuli				19	14
- varastosipuli				27	25
Mansikka, tn/ha	2,47	2,63	3,14	5	5
Mustaherukka, tn/ha	0,67	0,95	0,83	4	4
Omena, tn/ha	8,60	9,09	8,11		
- perinteinen viljely				8	8
- tiheäviljely				20	20
Taimitarhatuotanto	-	-	-		
Kasvihuonetomaatti, kg/m ²	29,0	27,8	28,2	33	33
Kasvihuonekurkku, kg/m ²	37,1	37,5	37,9		
- ilman valoja viljely				45	45
- valoviljely				120	120
Leikkoruusu, kpl/m ²	-	-	-		
- ympärivuotinen viljely				225	225
- talvilepoviljely				186	186

2.2 Tuotantotarvikkeiden käyttömäärät

Tuotantotarvikkeita ovat siemenet, taimet, lannoitteet, kalkki, kasvinsuojeluaineet, kauppakunnostustarvikkeet, sähkö, poltto- ja voiteluaineet, konevuokrat, työvaatteet ja myyntituotteiden ostopohja. Tilamalleissa käytetyt tuotantotarvikkeiden määrät pohjautuvat yleisiin viljelysuosituksiin sekä viljelijöiden antamiin tietoihin. Hintatietojen lähteinä ovat olleet vähittäis- ja tukkuliikkeet, tuotteiden valmistajat, järjestöt sekä viljelijät. Laskelmissa käytetyt hinnat ovat kevään 2003 tasoa, mutta joidenkin tilastoitavien tuotantopanosten kuten polttoöljyjen ja sähkön osalta on käytetty vuoden 2002 arvoja. Hinnat on laskelmissa esitetty arvonlisäverottomana.

Sähkö

Mallien tilat on jaettu kolmeen eri sähkökäyttäjätyyppiin Energiamarkkinaviraston luokittelun mukaisesti. Avomaan tilat kuuluvat sähkökäyttäjätyyppiin M1, mikä tarkoittaa kasvinviljelytilaa jonka vuotuinen sähkönkulutus on 10 000 kWh. Kasvihuonetuotannon mallitilat, joissa viljely tapahtuu luonnonvalon avulla, ovat tyyppikäyttäjiä T1. Näitä ovat tomaattitilat sekä kurkkutila A. Energiankulukseltaan ne vastaavat pienteollisuutta jonka vuotuinen energiankulutus on 150 000 kWh. Ne kasvihuonemallit joissa on valotus käytössä, kurkkutila B sekä ruusutilat, kuuluvat T3 tyyppikäyttäjiin. Energiantarpeeltaan ne ovat verrattavissa keskisuureen teollisuuteen, jonka vuotuinen energiankulutus on 2 000 000 kWh. Sähkön hinta muodostuu siirto hinnasta, sähköenergian hinnasta sekä sähköveroista, jossa huoltovarmuusmaksun osuus on 0,013 senttiä. Sähkön siirtohintaa sisältää perus-, teho- ja energiamaksut. (Energiamarkkinavirasto 2003). Laskelmissa käytetyt sähkön hintatiedot on esitetty taulukossa 3.

Taulukko 3. Sähkön hinta vuonna 2002 käyttäjätyyppin mukaan (Energiamarkkinavirasto 2003).

Käyttäjätyyppi	Siirtohint, snt/kWh	Sähköenergian hint, snt/kWh	Sähköverot, snt/kWh	Sähkön hinta, snt/kWh
M1	3,15	2,97	0,703	6,823
T1	2,33	2,70	0,433	5,463
T3	1,45	2,64	0,433	4,523

2.3 Työkustannus

Tilamalleissa työmenekki koostuu viljelytyöstä, johtotyöstä sekä korjaus-, kunnossapito- ja huoltotöistä. Johtotyöhön luetaan kuuluviksi tuotannon suunnittelu, markkinointikanavien etsintä, viljelytyön valvonta sekä taloudellinen ohjaus. Korjaus-, kunnossapito- ja huoltotöihin kuuluvat kiinteistöjen, varastojen ja käsittelytilojen puhtaanapito ja huolto, koneiden ja kaluston huolto, varastolaatikoiden korjaus sekä huoltoajo.

Oletuksena tilamalleissa on, että viljelyksellä työskentelee kaksi viljelijäperheen jäsentä. Henkeä kohden vuotuinen työpanos on 1 840 tuntia, jolloin viljelijäperheen vuotuinen työpanos on enintään 3 680 tuntia. Kokonaistyömenekin ja viljelijäperheen työpanoksen erotus määrää käytettävän palkkatyön määrän. Taulukossa 4 on esitetty vuotuisen työpanoksen muodostuminen.

Työtunnin kustannuksena malleissa käytetään Maaseudun työnantajaliiton tilastoimia puutarha-alan säännöllisen työajan keskipalkkoja ja puutarha-alan välillisiä palkkakustannuksia. Kasvihuonetuotannossa sekä vakituisen että kausityöntekijän keskituntiansio vuonna 2001 oli 7,24 €. Kasvihuonekausityöntekijän välilliset palkkakustannukset ovat 49,575 %, jolloin työtunnin kustannus on 10,83 €. Vakituisen kasvihuonetyöntekijän sivukuluprosentti on 63,175 jolloin työtunnin kustannus on 11,82 €. Avomaatuotannossa kausityöntekijän keskipalkka on 7,69 € ja välilliset palkkakustannukset ovat 53,435 %, jolloin työtunnin kustannukseksi tulee sivukulujen kanssa 11,80 € (Taulukko 5). (Maaseudun työnantajaliitto 2001, 2002).

Hedelmän- ja marjanviljelijäliiton palkkasuosituksen mukaan yli 18 vuotta täyttäneiden keskituntiansio oli vuonna 2002 6,03 €, alle 18-vuotiaiden koululaisten 4,22 € ja muiden alle 18-vuotiaiden 5,43 €/h. Marjanpoimijoiden välilliset palkkakustannukset ovat 40,075 %. 18 vuotta täyttäneiden työtunnin kustannus välillisten palkkakustannusten kanssa on näin ollen 8,44 €/h. Mansikan urakkapalkka suositus on 75 snt/kg. (Nissi 2003).

Viljelijäperheen palkkavaatimusta määriteltäessä on omalle työlle käytetty samaa tuntikustannusta kuin palkkatyöntekijälle. Tuotantokustannus on määritelty sekä viljelijäperheen palkkavaatimus mukaan lukien että ilman. (Outa 2000).

Taulukko 4. Välillisten palkkakustannusten perusteena oleva säännöllinen vuosityöaika (Maaseudun työnantajaliitto 2002).

	Tuntia	Ei huomioida tilamalleissa
Brutto: 365 * 8	2 920	
viikkolepo- ja lisävapaapäivät	- 832	
vuosiloma: 25 * 8	- 200	
arkipyhät keskimäärin	- 50	
sairauspäivät keskimäärin: 12 * 8		96
työajan lyhennys: 12,5 * 8		100
Tehty säännöllinen työaika	1 838	

Taulukko 5. Keskituntiansiot ja sosiaalikulut puutarha-alalla 2002 (Maaseudun työnantajaliitto 2002).

	Avomaan tuotanto		Kasvihuonetuotanto	
	Kausityön- tekijät	Marjan- poimijat	Kausityön- tekijät	Vakituiset työntekijät
Keskituntiansio, €/h	7,69	6,03	7,24	7,24
A. Sosiaaliturvamaksut, %				
1. Sosiaaliturvamaksu	2,95	2,95	2,95	2,95
2. LEL-eläkevakuutusmaksu	17,40	17,40	17,40	17,40
3. Työttömyysvakuutusmaksu	0,70	0,70	0,70	0,70
4. Tapaturmavakuutusmaksu	4,63	1,47	1,47	1,47
5. Ryhmähenkivakuutus	0,085	0,085	0,085	0,085
1. – 5. Yhteensä keskituntiansiosta, %	25,765	22,605	22,605	22,605
B. Muut kuin työssäoloajan palkat, %				
6. Arkipyhäkorvaukset	-	-	-	3,06
7. Vuosilomapalkat ja lomaltapaluurahat	-	-	-	18,83
8. Lomakorvaukset	12,50	12,50	12,50	-
9. Sairausajan palkat ja työterveyshuolto	3,41	-	3,41	5,11
10. Työajan lyhennys	6,09	-	6,09	6,09
6. – 10. Yhteensä keskituntiansiosta, %	22,00	12,50	22,00	33,09
Sosiaalivakuutusmaksut muista kuin työssäoloajan palkoista, %	5,67	4,97	4,97	7,48
Välilliset palkkakustannukset yhteensä / työtunti (A+B), %	53,435	40,075	49,575	63,175
Palkkakustannus, €/h	11,80	8,44	10,83	11,82

2.4 Yleiskustannukset

Tuotantotoimintaan liittyy myös sellaisia eriä, joita ei kokonaisuudessaan voi kohdistaa millenkään viljelykasville. Nämä kustannukset voivat rasittaa tuotantoa välillisesti, osaksi tai kokonaan. (Ala-Mantila 1998). Yleiskustannuksiin kuuluvat kirjanpito-, pankki- ATK- ja puhelinmenot, toimistotarvikkeet, jäsenmaksut, seminaarit ja ammattikirjallisuus, viljavuusanalyysit yms. (Lassheikki 1994). Yleiskustannusten euromääräinen arvio perustuu järjestöjen antamiin arvioihin sekä puutarhatalouden kannattavuuskirjanpitoilöjen tuloksiin. Aiemmissä malleissa yleiskustannusten määrittämisen perustana käytettiin viljelijöiden antamia arvioita.

2.5 Liikepääoman korko

Liikepääomaan kuuluvat tuotantotarvikkeet, kuten siemenet, kasvinsuojeluaineet, lannoitteet ja kalkki, sekä poltto- ja voiteluaineet, sähkö, rahti, kauppakunnostustarvikkeet, työvaatteet, ihmistyön arvo ja yleiskustannukset. Liikepääoman korkoa laskettaessa otetaan huomioon se aika, minkä tuotannontekijät ovat sidottuna tuotantoon ilman, että saadaan tuotannontekijöitä vastaavia tuottoja (Lassheikki 1994). Koron laskentaan käytetty aika avomaantuotannon malleissa on yhtä pitkä kuin kasvin viljelyaika. Esimerkiksi vihannesten osalta aika on kuukausina kylvöstä tai istutuksesta sadonkorjuuseen. Kasvihuonetuotannossa tuottoja saadaan lähes koko viljelyjakson ajan, minkä vuoksi laskelmissa tuotantopanosten sitoutumisaikana on käytetty puolta viljelyjakson pituudesta.

Liikepääoman korkoa laskettaessa tuotantopanoksen hankintahinta kerrotaan kussakin tuotantosuunnassa käytetyllä ajalla ja korkoprosentilla. Korkoprosenttina laskelmissa käytetään 5 %.

2.6 Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset

Omaisuuksien luetaan puutarhataloudessa kuuluviksi tuotantoon tarvittavat rakennukset, koneet ja kalusto, maatalousmaa sekä viljelyyn kiinteästi liittyvät pidempiaikaiset tuotantovälineet. Näitä viljelyyn kiinteästi liittyviä pidempiaikaisia tuotantovälineitä ovat muun muassa varastolaatit, viljelyharso, aitatarvikkeet ja poimintavakat.

Taulukko 6. Maaseutuelinkeinolin mukaiset rakentamisen ohjekustannukset yksikköä kohden (MMM 2002).

	Yksikkö	Jälleenhankinta-arvo, €/yksikkö	Yksikköön saakka	Ylittävältä yksiköltä, €/yksikkö
Rakennukset				
- sosiaaliset tilat	m ²	315	50	210
- kauppakunnostustila (lämmin)	m ²	315	50	210
- kauppakunnostustila (kylmä)	m ²	230	20	125
- konehalli	hym ^{2*}	150	100	105
- konesuoja, varastokatos	m ²	531	-	528
- käymälät + pesupaikka	kpl	1245		
- varasto + pannuhuone	hym ²	560	20	260
Kylmävarasto laitteineen				
- juurikasvarasto	m ²	280	100	220
- hedelmä- ja marjavarasto	m ²	280	100	220
Kasvihuone, sisältää normaali automatiikan, lämmitysputkiston, kastelulaitteet				
- teräsrunkoinen lasihuone alumiinipuitteinen, seinät kovamuovista kerroslevyä	hym ²	160	200	112
- kylmiö, sisältää laitteet ja asennuksen	m ²	750	5	650
- lämmityskattila, raskas polttoöljy	kW	44	500	10

* hyötyala

Rakennusten jälleenhankintahinnat on määritelty maaseutuelinkeinolain mukaisten rakentamisen ohjekustannusten perusteella. Joidenkin rakennusten osalta rakentamisen ohjekustannus on viljelijän antama arvio (Taulukko 6). Rakennuskustannuksissa on mukana tarvittavat peruslaitteet. Esimerkiksi vihanneskylmiön kustannusarviossa on mukana kylmäkoneet, ja kasvihuoneen kustannusarviossa on mukana perusautomaatiikka, kuten kastelulaitteet sekä lämmitysputkisto. (MMM 2002.) Laskelmissa käytetyt hinnat ovat arvonlisäverottomia.

Maatalousmaan arvona laskelmissa on käytetty vuonna 2002 Uudellamaalla, Itä-Uudellamaalla sekä Varsinais-Suomessa toteutuneiden, yksinomaan viljeltyä maata sisältävien kiinteistökauppojen keskiarvoa. Malleissa käytettävä Etelä-Suomen salaojitettun pellon arvo on 5 110 €/ha (Maanmittauslaitos 2003). Omenatilamallissa on käytetty Ahvenanmaan salaojitettun pellon arvoa, jonka arvo laskelmassa on 5 220 €/ha. Etelä-Suomessa salaojituksen kustannus on 1 800 €/ha ja Ahvenanmaalla 2 160 €/ha (Salaojakeskus 2002). Kasvihuonetuotannon laskelmissa ei ole huomioitu maan arvoa eikä salaojituksen kustannusta.

Poistokustannus

Poisto-, korko-, korjaus- ja kunnossapito sekä vakuutusmaksut ovat omaisuudesta aiheutuvia kustannuksia. Poistokustannus muodostuu siten että tuotantovälineen hankkimisesta aiheutuneet kustannukset jaetaan sen käyttövuosille samassa suhteessa kuin sen arvo todellisuudessa alenee iän, käytön ja kulumisen johdosta. Poistokustannus lasketaan rakennuksille, koneille ja kalustolle, sekä salaojitukselle (Ala-Mantila 1998). Poistokustannuksen laskeminen perustuu omaisuusesineen jälleenhankintahintaan, poistoaikaan sekä jäännösarvoon. Poistokustannuksen suuruutta määriteltäessä tulisi ottaa huomioon käyttöomaisuushyödykkeen vuotuinen käyttömäärä. Kuitenkin usein poistojen määrittelyssä käytetään ajan kulumiseen perustuvaan menettelyä, eli prosenttipoistoa. Syynä tähän on tulevaisuuden ennakkointiin liittyvät epävarmuustekijät ja poistolaskennan yksinkertaistaminen.

Taulukossa 7 on MTT taloustutkimuksen hallinnoimassa maa- ja puutarhatalouden kannattavuuskirjanpitojärjestelmässä käytetyt poistoaajat, jotka ovat perustana mallitilojen tasapois-

Taulukko 7. Käyttöomaisuusryhmien ohjeelliset poistoaajat (Ala-Orvola ym. 1998).

Omaisuusosa	Käyttömäärä, h/v	Poistoaika, v
Rakennukset		25
- varastot		
- kauppakunnostustilat		
- huoltorakennukset		
- kasvihuoneet		
Koneet ja laitteet		
- traktorit	<400	15
	400 - 700	12
	>700	9
- muut koneet		12
Perusparannukset		45
- salaojitus		

tojen laskennassa. Tasapoistomenetelmän käyttö on perusteltua, sillä emme tiedä kuinka vanhoja mallitilojen investoinnit ovat.

Korkokustannus

Korkokustannus lasketaan tuotantokustannuslaskelmissa omaisuusosien nykyarvosta, joka on puolet niiden jälleenhankintahinnasta. Laskettaessa pääomalle korkoa käytetään viiden prosentin korkoa kaikissa tuotantosunnissa.

Korjaus- ja kunnossapitokustannus

Korjaus- ja kunnossapitokustannukset sisältävät rakennusten ja koneiden korjauksista sekä huolloista aiheutuvat kustannukset (Ala-Mantila 1998). Laskentaperusteena korjaus- ja kunnossapitokustannuksissa on tietty prosenttiosuus omaisuusesineen jälleenhankintahinnasta. Laskelmissa avomaatuotannon osalta käytetään rakennusten kunnossapitokustannuksena yhtä prosenttia jälleenhankinta-arvosta ja kolmea prosenttia koneiden jälleenhankinta-arvosta. Kasvihuonetuotannon laskemisessa käytetään korjaus- ja kunnossapitokustannuksena kahta prosenttia rakennusten jälleenhankinta-arvosta ja kahta prosenttia koneiden jälleenhankinta-arvosta.

Vakuutusmaksut

Vakuutusmaksujen suuruus avomaan tilamalleissa on 0,2 prosenttia omaisuuden jälleenhankinta-arvosta. Kasvihuonetuotannotilamalleissa on käytössä kauppuutarhavakuutus, jonka suuruus on 0,7 prosenttia liikevaihdosta (Ojala 2002).

2.7 Kustannusten kohdistaminen mallilaskelmissa

Tuotantokustannukset on tilamalleissa pyritty laskemaan siten, että koko tilan puutarhatuotannon tuotantoketju tulee huomioiduksi. Tämä on toteutettu kohdentamalla yhteiset kustannukset kullekin tuotteelle aiheuttamisperiaatteen mukaisesti, esimerkkinä varhais-, syys- ja varastovihannes.

Monivuotisten viljelykasvien osalta (marjat, omena, koristepensas ja leikkoruusu) perustamis- ja raivauskustannukset sekä odotusvuosista aiheutuvat kustannukset on jaettu satovuosille. Marjatilamalleissa kesannon ala on laskettu mukaan marjojen viljelyalaan. Malleissa kustannusten kohdistamiseen on käytetty useita eri perusteita, jotka on esitetty taulukossa 8. Kohdistamisperusteen kirjaintunnusta on käytetty selventämään liitteenä olevien omaisuusluetteloiden osien kohdentamiskäytäntöä laskelmissa. Maatalousmaan ja salaojituksen osalta kohdistamisperusteena on käytetty päätuotteen viljelyalan osuutta koko tilan pinta-alasta.

Taulukko 8. Kustannusten kohdistamisperusteet tilamalleissa.

Kohdistamisperuste	Kirjaintunnus
Kustannukset kohdistetaan kokonaan määrätyle tuotteelle, laite tai tarvike käytössä vain tällä tuotteella (esim. mansikkamuovi)	a
Puutarhatuotantoon puutarhakasvien viljelyalojen suhteessa (esim. erikoisviljelykoneet)	b
Puutarhatuotantoon käsiteltävien satojen suhteessa (kauppakunnostustilat ja -laitteet, kylmävarastot)	c
Koko tilan viljelyalojen suhteessa (konehalli, maanmuokkaus-koneet)	d
90 % puutarhatuotantoon viljelyalojen suhteessa, 10 % maatalouteen (yleiskustannukset, työvaatteet)	e
80 % varastoitavalle tuotteelle, 20 % muille puutarhatuotteille (varastolaatikot)	f
Käyttötuntien suhteessa	g

2.8 Tulokäsitteet

Tuotantokustannus sisältää kaikki viljelystä aiheutuvat kustannukset. Laskelmissa kustannukset on eritelty tarvikekustannuksiin, työkustannuksiin, yleiskustannuksiin sekä omaisuudesta aiheutuviin kustannuksiin. Laskelmassa ei ole tehty luokittelua muuttuvien ja kiinteiden kustannusten perusteella. Kustannukset on laskelmassa esitetty koko tilaa, hehtaaria sekä tuotekiloa kohden. Lisäksi laskelmassa on esitetty eri kustannuserien prosentuaalinen osuus tuotantokustannuksesta. Laskelmassa on esitetty tuotantokustannus sekä ilman yrittäjän palkkavaatimusta että palkkavaatimuksen kanssa.

Laskelmat on ensisijaisesti tarkoitettu tuotantokustannusten tarkasteluun. Laskelman loppuosa on kuitenkin esitetty katetuottolaskelman muodossa, josta ilmenee liikevaihto eriteltynä myyntituottoihin sekä tuotantoon saatuihin tukiin. Käyttökate 1 saadaan, kun liikevaihdosta vähennetään muuttuvat ja kiinteät kustannukset. Käyttökate 2:ssa liikevaihdosta vähennetään muuttuvien ja kiinteiden kustannusten lisäksi myös oman työn aiheuttama kustannus. Kun käyttökate 1:tä vähennetään poistot, liikepääoman korko sekä omaisuuspääoman korkovaatimus, saadaan tulos 1. Tulos 2 saadaan vähentämällä käyttökate 2:sta poistot ja korot. Tulos 2 ottaa siten liiketoiminnan tuloksessa huomioon myös omistajaperheen työn arvon, kun taas tulos 1 jättää yrittäjäperheen työn arvon huomioimatta.

3 Avomaavihannesviljelyn tilamallit

Avomaavihannesten tilamallissa tarkastellaan varastoitavien vihannesten tuotantokustannuksia. Varastoitavia vihanneksia ovat valkokaali, kiinankaali, porkkana ja sipuli. Mallitiloilla tuotetaan varastoitavan tuotteen lisäksi myös varhais- ja syysvihanneksia sekä viljaa. Kiinankaalitila muodostaa poikkeuksen muista vihannestiloista, sillä mallitilalla kasvatetaan kiinankaalin ohella varastosipulia. Kaikkien avomaavihannestilojen kokonaispeltopinta-alasta 15 prosenttia on viljelykierron kannalta välttämätöntä kesantoa. Taulukossa 9 on esitetty mallitilojen viljelypinta-alan käyttö. Kiinteitä kustannuksia kohdistettaessa vihannesviljelytilaa käsitellään kokonaisuutena, jotta kustannuksen kohdistaminen päätuotteelle olisi mahdollista.

Taulukko 9. Avomaavihannestilojen viljelypinta-alan käyttö, ha/tila.

	Tilamalli A ha/tila	Tilamalli B ha/tila
Kaalitila		
Varhaiskaali	0,50	2,00
Syyskaali	0,75	3,00
Varastokaali	1,25	5,00
<i>Kaalia yhteensä</i>	<i>2,50</i>	<i>10,00</i>
Kesantoa	1,50	6,00
Rehukauraa	6,00	24,00
<i>Peltoa yhteensä</i>	<i>10,00</i>	<i>40,00</i>
Porkkanatila		
Varhaisporkkana	0,20	1,00
Syysporkkana	0,40	2,00
Talviporkkana	1,80	9,00
<i>Porkkanaa yhteensä</i>	<i>2,40</i>	<i>12,00</i>
Kesantoa	1,50	7,50
Rehukauraa	6,10	30,50
<i>Peltoa yhteensä</i>	<i>10,00</i>	<i>50,00</i>
Sipulitila		
Syyspipuli	0,20	1,00
Varastosipuli	1,60	8,00
<i>Sipulia yhteensä</i>	<i>1,80</i>	<i>9,00</i>
Kesantoa	1,50	7,50
Rehukauraa	6,70	33,50
<i>Peltoa yhteensä</i>	<i>10,00</i>	<i>50,00</i>
Kiinankaalitila		
Kiinankaali	2,00	
Varastosipuli	2,00	
<i>Vihannesala yhteensä</i>	<i>4,00</i>	
Kesantoa	4,00	
Rehukauraa	8,00	
<i>Peltoa yhteensä</i>	<i>16,00</i>	

Mallitiloista tila A on pienempi ja edustaa työvoimavaltaisempaa tuotantomenetelmää. Mallitila B on pitkälle koneellistettu sekä pinta-alaltaan suurempi. Kiinankaalilla on muista avomaavihannesten tilamalleista poiketen vain yksi mallitila. Kiinankaalin mallitila kuvaa tuotantoa Ahvenanmaalla. Muut avomaan vihannesmallit kuvaavat vihannesviljelyä eteläisen Suomen oloissa tukialueella B. Avomaavihannesten tilamallilaskelmat ovat liitteessä 27 taulukoissa 1 – 4.

3.1 Tarvikkeet

Siemenet ja taimet

Valkokaalin ja kiinankaalin viljely aloitetaan pikkutaimilla. Viljelijä ostaa siemenet ja toimittaa ne kasvatettavaksi. Laskelmassa ei ilmene taimikasvatuksen aiheuttamia kustannuksia eriteltyinä, vaan taimikustannus sisältää siemenen ja taimikasvatuksen arvon. Valkokaalin taimen hinta on 4,3 snt/kpl, josta taimikasvatuksen osuus on 3,3 snt. Tarvittava taimimäärä talvikaalilla on 30 000 kpl/ha. Kiinankaalin taimen hinta on 4,1 snt/kpl ja tarvittava taimimäärä on 75 000 kpl/ha. Porkkanan siemenkustannukseksi tulee 586 €/ha kohti, kun siementarve on noin 1,1 kg/ha eli 660 000 siementä. Sipulin istukkaiden hinta on 1,1 €/kg. Istukasmenekki on 420 000 kpl/ha kohti, eli noin 1 300 kg/ha.

Lannoitteet, kalkki ja kasvinsuojeluaineet

Varastovihanneksilla käytetyt lannoitteet ja kalkitusaineet sekä niiden käyttömäärät ilmenevät taulukosta 10. Tarvittavaa lannoitemäärää arvioitaessa maaperän viljavuusluokka on oletettu tyydyttäväksi. Lannoitteiden hintoina on käytetty arvonlisäverottomia suuren toimituserän mukaisia hintoja. Kalkin hintaan sisältyy levityskustannus.

Taulukko 10. Lannoitteiden ja kalkin käyttö avomaavihannestiloilla.

	Keräkaali	Käyttö, kg/ha			Hinta €/kg
		Kiinankaali	Porkkana	Sipuli	
Puutarhan Y1-lannos				800	0,35
Puutarhan Y2-lannos			800		0,36
Puutarhan Y3-lannos	1 000	1000			0,34
Peltokalkkisalpietari		200			0,31
Suomensalpietari	600		190	110	0,23
Puutarhan NK-lannos			200		0,35
Hivenravinneseos	200				0,39
Dolomiittikalkki	2 000	1000	2000	2000	0,05

Taulukko 11. Kasvinsuojeluaineiden käyttö avomaavihannestiloilla.

Kauppavalmiste	Vaikutustapa tai torjunnan kohde	Käyttömäärä, l/ha tai kg/ha				Hinta €/l tai €/kg
		Keräkaali	Kiinankaali	Porkkana	Sipuli	
<i>Rikkakasvien torjunta:</i>						
Butisan S	maa- ja lehtivaikutteinen	2,0				32,09
Fenix	lehtivaikutteinen				3,5	28,41
Afalon-neste	maa- ja lehtivaikutteinen			2,5		18,57
Senkor	maa- ja lehtivaikutteinen			0,075		78,20
Tribunil	maa- ja lehtivaikutteinen				2,0	41,60
Basagran SG	lehtivaikutteinen				1,1	67,08
<i>Kasvitautilien torjunta:</i>						
Topsin M	harmaahome	1,4			1,4	62,63
Acrobat	sipulin naattihome				2,0	20,65
<i>Tuloeläinten torjunta:</i>						
Decis 25 EC	kirpat, luteet, rapsikuoriai- nen, kaalikärpänen	0,3	0,5	0,4	0,3	43,94
Karate	kaalikärpänen, kaalikoi, kirpat	0,6				36,83
R-Dimetoaatti	kaalikärpänen, sipulikärpänen	0,7				7,83
Fastac 50	porkkanakemppi, sipuli-, porkkana- ja kaalikärpä- nen, kirpat, luteet	0,4		0,8		28,69
<i>Varastojen desinfiointi:</i>						
Virkon S		0,11	0,11	0,11	0,11	15,90

Taulukossa 11 on esitetty avomaavihannesten mallitiloilla käytetyt torjunta-aineet sekä niiden käyttömäärät hehtaaria kohden. Torjunta-aineiden käyttömäärät perustuvat valmistajien antamiin suosituksiin sekä keskimääräisiin tuhoeläinten esiintymismääriin. Torjunta-aineiden hintana käytetään maatalous- ja puutarha-alan vähittäismyymälöiden suurimman torjunta-ainemyyntipakkauksen litra- tai kilohintojen keskiarvoja.

Kauppakunnostustarvikkeet

Taulukossa 12 on esitetty bruttosadot sekä myyntikelpoiset sadot tn/tila. Hävikki sisältää sekä varastoinnin että kauppakunnostuksen aiheuttaman hävikin. Kaikilla mallitiloilla koko sato myydään tukkuun. Keräkaalitulalla A tuotettu sato pakataan 20 kg:n muovisäkkeihin. Säkin hinta sulkijoinen on 10,3 snt/kpl. Kaalitulalla B puolet sadosta pakataan 20 kg:n muovisäkkeihin ja loput sadosta pakataan 200 kg:n kontteihin joiden hinta on 4,2 €/kpl. Kiinan-kaalitulalla sato pakataan 10 kg:n kiinankaalilaatikoihin. Laatikon hinta on 1,0 €/kpl. Pakkauskustannuksia muodostuu myös kaalisäkkeihin sekä kiinankaalilaatikoihin liimattavista etiketeistä joiden yksikköhinta on 1,7 snt/kpl.

Taulukko 12. Varastovihannesten kokonaissadot (tn/tila) tilamalleilla sekä varastoinnin ja kauppakunnostuksen aiheuttama hävikki bruttosadosta.

	Tilamalli A		Tilamalli B		Hävikki bruttosadosta, %
	Bruttosato	Nettosato	Bruttosato	Nettosato	
Keräkaali	70	56	281	225	20
Porkkana	105	70	525	351	33
Sipuli	43	33	213	160	25
Kiinankaali	80	56			30

Porkkanatiloilla 30 % sadosta pakataan 500 g:n pusseihin, 30 % 1 kg:n pusseihin, 20 % 3 kg:n pusseihin ja 20 % 10 kg:n verkkosäkkeihin multaporkkanaksi. Pussien ja pussinsulkijoiden yhteishinnat ovat edellä mainitussa järjestyksessä 1,0, 1,2, 4,0 ja 11,1 snt/kpl. Pusseihin tulee lisäksi etiketit, joiden hinta on 1,7 snt/kpl. 500 g:n ja 1 kg:n pusseista puolet jatkopakataan muovisiin kierrätyslaatikoihin. Kierrätyslaatikoista aiheutuvat kustannukset on esitetty liitteessä 8 (omaisuusluettelo porkkanatilalla). Kierrätyslaatikkoon sopii 25 kpl 500 g:n porkkanapussia tai 15 kpl 1 kg:n porkkanapussia. Toinen puoli 500 g:n ja 1 kg:n porkkanapusseista jatkopakataan 20 kg:n verkkosäkkeihin, joiden yksikköhinta sulkijoinen on 19,5 snt/kpl. Verkkosäkkiin mahtuu 40 kpl 500 g:n porkkanapussia tai 20 kpl 1 kg:n porkkanapussia.

Sipulitiloilla sato pakataan 10 kg:n verkkosäkkeihin, joiden yksikköhinta on 10,9 snt/kpl. Pakkauskustannuksia aiheutuu lisäksi säkkeihin laitettavista etiketistä, joiden kustannus on 1,7 snt verkkosäkkiä kohden.

Sähkö

Avomaavihannesten tilamalleissa sähkön kulutuksesta aiheutuvat kustannukset kohdistetaan varastovihannesten tuotantoon. Kylmävarastoinnista aiheutuva sähkönkulutus on esitetty taulukossa 13. Muiden tilojen, kuin kylmävaraston, sähkönkulutusta ei laskelmissa ole arvioitu. Sähkön hintana on käytetty M1 käyttäjätyyppin vuoden 2002 keskihintaa, joka on 6,82 snt/kWh (Energiamarkkinavirasto 2002).

Taulukko 13. Sähkön kulutus kylmävarastossa (kWh/kk), K=kaali, Ki=kiinankaali, P=porkkana, S=sipuli.

	Kasvi	Tila A	Tila B
Sipulin kuivatus		1 300	5 500
<i>Varastointikuukaudet:</i>			
lokakuu	K, Ki, P, S	1 205	4 040
marraskuu	K, Ki, P, S	600	1 200
joulukuu	K, Ki, P, S	600	1 200
tammikuu	K, Ki, P, S	600	1 200
helmikuu	K, P, S	600	1 200
maaliskuu	K, S	600	1 200
huhtikuu	K, S	3 240	5 420
toukokuu		4 560	7 540

Poltto- ja voiteluaineet

Poltto- ja voiteluaineen kulutus traktorin teholuokittain on esitetty taulukossa 14. Pakettiauton dieselöljyn kulutukseksi on arvioitu 9 l/h. Traktoryötunnit käyvät ilmi kasvikohtaisista työmenekkilaskelmista (Liitteet 1 – 4). Pakettiauton käytöksi on mallitiloilla arvioitu 100 h/vuosi. Pakettiautosta aiheutuvat kustannukset kohdistetaan tuotantosuunnille kohdistamisperusteen e mukaan (s. 17, taulukko 8). Polttoöljyä kuluu sipulitiloilla myös kuivatuksessa lämmöntuottoon, tilalla A 1 440 l ja tilalla B 6 440 l. Kevyen polttoöljyn hinta on 0,302 €/kg, dieselöljyn 0,643 €/kg ja voiteluaineen 1,455 €/kg (Öljy ja kaasualan keskusliitto 2003, viljelijät).

Taulukko 14. Poltto- ja voiteluaineen kulutus avomaavihannestuotannossa (Laaksonen 2000).

	Teholuokka, kW					
	30 - 50	51 - 60	61 - 70	71 - 80	81 - 100	yli 100
Traktori:						
- kevyt polttoöljy, l/tunti	5,5	7,0	7,0	9,5	11,5	13,5
- voiteluaine, kg/tunti	0,07	0,09	0,10	0,12	0,14	0,16

Konevuokrat

Mallitiloilla vuokrakoneita käytetään ainoastaan kesannon hoidossa ja kauran viljelyssä, ei vihannesten viljelyssä. Tämän vuoksi vuokrakoneiden kustannukset eivät ole mukana avomaanvihannesten tuotantokustannuslaskelmassa.

Suojavaatteet

Mallitiloille A hankitaan vuosittain kaksi sadeasua ja mallitiloille B viisi sadeasua. Sadeasun yksikköhinta on 12 €. Lisäksi mallitilalle A hankitaan neljä suojakäsineet ja mallitilalle B kymmenet suojakäsineet. Suojakäsineiden yksikköhinta on 5,8 €. Muita tiloille hankittavia suojarusteita ovat kaasua- ja hiukkassuodattimet jotka ostetaan tilalle vuosittain, sekä puolinaamari (á 22 €) jonka käyttöikä on kolme vuotta. Suojarusteiden vuotuiskestäminen on tilalla A 68 € ja tilalla B 139 €. Suojarusteet kohdistetaan varastovihanneksille kohdistamisperuste E:n mukaan (s. 17, taulukko 8).

Rahti

Mallitiloilla tuotetut vihannekset toimitetaan tukkuun ostopahtina. Rahtikustannus on kaalitalalla A 4 snt/kg ja kaalitalalla B 5 snt/kg. Sipulitiloilla rahtikustannus on 4 snt/kg, porkkanatiloilla 5 snt/kg ja kiinankaalitaloilla 8 snt/kg (Juuresten-, Kaalin- ja Sipulintuottajat ry 2003).

3.2 Työkustannus

Avomaavihannesten työmenekit viljelykasveittain on esitetty liitteissä 1 – 4. Mallitilojen korjaus-, huolto- ja johtotyömenekit käyvät ilmi liitteestä 5. Mallilaskelmissa on työtunnin kustannuksena käytetty 11,8 €. Se on avomaan kausityöntekijän keskipalkka 7,69 €, johon on lisätty välillisiä palkkakustannuksia 53,4 %. Palkkakustannuksen muodostuminen on esitetty tarkemmin taulukossa 5 sivulla 13.

3.3 Yleiskustannukset

Yleiskustannukset perustuvat vuoden 2000 puutarhatalouden kannattavuuskirjanpitotilojen tuloksiin sekä tuottajajärjestöjen antamiin tietoihin (MTK 2003, Juuresten-, Kaalin- ja Sipulintuottajat ry 2003). Yleiskustannukset kohdistetaan kohdistamisperuste (e):n mukaisesti, jolloin yleiskustannuksista 90 prosenttia kohdistuu puutarhatuotantoon puutarhakasvien viljelyalojen suhteessa, ja 10 prosenttia maatalouteen. Yleiskustannukset tilaa kohti on esitetty taulukossa 15.

Taulukko 15. Yleiskustannukset avomaavihannesviljelytiloilla, €/tila.

	Kaali, porkkana, sipuli		Kiinankaali
	Tila A €/tila	Tila B €/tila	Tila A €/tila
<i>Viljelyalasta riippumattomat erät</i>			
- kiinteistöjen hoitokulut	66	928	66
- kirjanpito-, ATK- ja muut toimistokulut	368	854	368
- puhelin	498	1 995	498
- markkinointi- ja edustuskulut	506	843	506
- koulutus, kurssit	288	1 257	288
- neuvojapalkkiot	0	159	0
- lehdet ja ammattikirjallisuus	142	319	142
- perusmaksu, tuottajajärjestö			
MTK ¹⁾	80	135	80
Juurestentuottajat ry ²⁾	50	50	
Kaalintuottajat ry ²⁾	50	50	50
Sipulintuottajat ry ²⁾	34	34	
<i>Viljelyalasta riippuvat erät</i>			
- viljavuusanalyysi	103	344	138
- jäsenmaksu			
Juurestentuottajat ry ³⁾	17	153	
Kaalintuottajat ry ³⁾	17	153	17
Sipulintuottajat ry ³⁾	32	160	

¹⁾ alle 30 ha 80 €, 30 – 60 ha 135 €, ²⁾ perusmaksu, ³⁾ lisämaksu

3.4 Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset

Avomaavihannestilojen omaisuusluettelot on esitetty liitteissä 6 – 9. Poisto-, korko-, korjaus ja kunnossapito- sekä vakuutuskustannusten laskentaperusteet on esitetty kohdassa 2.6.

4 Marjantuotannon tilamalli

Mansikalla on kaksi mallitilaa, joista tilamalli A:n mansikka-ala on 3,75 ha ja B:n 10 ha. Tilamalli A sijoittuu Pohjois-Savoon C1 tukialueelle ja tilamalli B Etelä-Suomeen tukialueelle A. Mallitilalla A koko sato korjataan palkkاپوimintana ja myydään välittäjille. Mallitilalla B puolet sadosta myydään itsepoimintana. Toinen puoli sadosta korjataan palkkاپوimintana ja myydään tukkuun.

Mustaherukalla on kaksi mallitilaa, joista pienemmän herukka-ala on 3,75 ha ja suuremman 10 ha. Herukkamalleissa puolet sadosta myydään tukkuun ja puolet myydään teollisuutteen. Sato poimitaan koneellisesti. Herukkatilat sijaitsevat eteläisessä Suomessa tukialueella B. Marjatilamalleissa myyntikelpoisen sadon oletetaan olevan yhtä suuri kuin pellolta kerätty sato.

Kasvinvuorotus on marjanviljelyssä tärkeää tauti- ja tuholaisongelmien ja maan tiivistymisen ennaltaehkäisyssä. Mansikan mallitiloilla 15 % peltoalasta on kaksivuotista viherkesantoa, jonka kustannukset kohdistetaan mansikan tuotantoon.

Marjanviljelyn perustamis-, odotus- ja raivausvuosien kustannukset jaksotetaan satovuosille. Mansikalla odotusvuosia on yksi ja satovuosia neljä. Herukalla odotusvuosia on kaksi ja satovuosia kahdeksan. Kasvuston pitoaika on siten mansikalla 5 vuotta ja herukalla 10 vuotta. Pellonkäyttö marjantuotannon tilamalleilla on esitetty taulukossa 16. Marjan tuotannon tilamallilaskelmat ovat liitteissä 27, taulukoissa 5 ja 6.

Taulukko 16. Pellon käyttö (ha/tila) marjantuotannon tilamalleilla.

	Viljelypinta-ala, ha	
	A	B
Mansikkatila		
satoikäinen mansikka	3,00	8,00
alle 1-vuotias mansikka	0,75	2,00
<i>Mansikkaa yhteensä</i>	<i>3,75</i>	<i>10,00</i>
Viherkesantoa	0,95	1,50
Rehukauraa	5,30	8,50
<i>Peltoa yhteensä</i>	<i>10,00</i>	<i>20,00</i>
Herukkatila		
satoikäinen herukka	3,00	8,00
alle 2-vuotias herukka	0,75	2,00
<i>Herukkaa yhteensä</i>	<i>3,75</i>	<i>10,00</i>
Viherkesantoa	0,95	1,50
Rehukauraa	5,30	8,50
<i>Peltoa yhteensä</i>	<i>10,00</i>	<i>20,00</i>

4.1 Tarvikkeet

Taimet

Mansikan mallitilalla A käytössä on yksirivi-istutus, jossa taimimenekki on 28 000 kpl/ha. Mallitilalla B käytössä on kaksirivi-istutus, jossa taimimenekki on 40 000 kpl/ha. Mallitilalla A kolmasosa taimista ostetaan tervetaimina ja loput kaksi kolmasosaa taimista on itse lisättyjä rönsytaimia. Tervetaimien kappalehinta on 21 snt ja rahtikustannukset 1,9 snt/kpl. Itse lisättyjen taimien hinnaksi on arvioitu 9 snt/kpl. Tilalla B kaikki taimet ostetaan. Taimista puolet on pottitaimia, joiden kappalehinta on 19 snt ja puolet on frigotaimia (odotuspetitaimia), joiden kappalehinta on 13 snt/kpl. Taimikustannukseen kuuluu lisäksi rahtikustannus, joka on pottitaimille 1,9 ja frigotaimille 0,2 snt/kpl.

Herukalla 10 % taimista ostetaan yhden vuoden ikäisinä tervetaimina hintaan 1,0 €/kpl, loput 90 % lisätään itse pistokkaista. Itse lisättyjen pistokastaimien hinnaksi on arvioitu 0,4 €/kpl. Taimimenekki herukalla on 4 100 tainta hehtaaria kohden. Marjatilamalleissa taimikustannukset kohdistetaan jakamalla ne satovuosille.

Lannoitteet, kalkki ja kasvinsuojeluaineet

Marjatilojen lannoitteiden, kalkin ja kasvinsuojeluaineiden käyttö eriteltynä perustamis-, odotus- ja satovuosille on esitetty taulukoissa 17 ja 18. Kustannukset kohdistetaan jakamalla ne satovuotta kohden.

Taulukko 17. Lannoitteiden ja kalkin käyttö marjatioilla, kg/ha.

	Mansikka		Mustaherukka		Hinta €/kg
	Yhteensä kg/ha	Satovuotta kohden	Yhteensä kg/ha	Satovuotta kohden	
<i>Perustamisvuoden lannoitus:</i>					
Puutarhan Y2	600	150	1 100	138	0,36
Kalkkikivijauhe			4 000	500	0,04
Dolomiittikalkki	5 000	1 250	4 000	500	0,05
<i>Vuotuislannoitus:</i>					
Puutarhan Y2		300		350	0,36
Peltokalkkisalpietari				110	0,25

Taulukko 18. Kasvinsuojeluaineiden käyttö marjatililla, kg, l/ha.

	Vuotuisikäyttö	Perustamis- ja odotusvuosien käyttö yhteensä	Satovuotta kohden kg, l/ha	Hinta, €/kg tai €/l
Mansikka				
<i>Rikkakasvien torjunta:</i>				
Roundup Bio		4,0	1,0	6,80
Betanal SC		1,5	0,375	12,71
Basta	4,0			22,06
<i>Tautien torjunta:</i>				
Switch	2,0			130,32
Scala	2,0			58,15
<i>Tuholaisten torjuntaan:</i>				
Karate	0,5			36,83
Mesurool SC 50	2,5			55,16
Mustaherukka				
<i>Rikkakasvien torjunta:</i>				
Roundup Bio		4,0	0,5	6,80
Gallery	1,0	1,0	0,1	215,28
<i>Tautien torjunta:</i>				
Euparen M	3,0			32,28
Topas 100 EC	0,3			89,06
<i>Tuholaisten torjunta:</i>				
Karate	0,5			36,83
Gusation rj.	2,0			30,67

Kauppakunnostustarvikkeet

Mansikkatilalla A koko sato kerätään palkkipoimintana ja myydään välittäjälle 5 kg:n mansikkalaatikoissa. Mansikkalaatikoiden hinta on 35 snt/kpl. Mansikkatilalla B puolet sadosta myydään itsepoimintana. Itsepoiminnassa asiakkaat tuovat mukanaan omat poiminta-astian, joten kustannuksia kauppakunnostustarvikkeista ei muodostu. Toinen puoli mansikkatilalla B sadosta kerätään palkkipoimintana ja myydään tukkuun 5 kg:n mansikkalaatikoissa. Herukatiloilla puolet sadosta myydään tukkuun 5 kg:n pahvilaatikoissa á 35 senttiä ja puolet myydään teollisuudelle. Teollisuuteen myytävä herukka poimitaan ostajan omistamiin laatikoihin, jolloin viljelijälle ei muodostu kustannuksia kauppakunnostustarvikkeista.

Sähkö

Mansikat tulisi jäädyttää mahdollisimman nopeasti poiminnan jälkeen. Tätä varten tilalla tulee olla jäädytykseen tarvittava kylmävarasto. Marjatilojen sähkönkulutus on kuitenkin melko pientä, eikä sitä ole erikseen arvioitu.

Poltto- ja voiteluaineet

Poltto- ja voiteluaineiden kulutus on laskettu traktorin käyttötuntien perusteella (Taulukko 14, s. 22). Traktorityötunnit marjatilamalleilla käyvät ilmi kasvikohtaisista työmenekkilaskelmista (Liitteet 10 ja 11). Pakettiautoa käytetään mansikkatilalla A 200 tuntia ja tilalla B 300 tuntia. Herukkatilalla A pakettiautoa käytetään 80 tuntia ja tilalla B 120 tuntia vuodessa. Huoltoajo sisältää muun muassa poimintakauden aikana tapahtuvat tarvikkeiden ja poimijoiden kuljetukset. Myyntituotteiden kuljetus ja yksityisautoilu eivät sisälly huoltoajoon. Pakettiautosta aiheutuvista kustannuksista 90 % on kohdistettu puutarhatuotantoon viljelyalojen suhteessa ja 10 % maatalouteen kohdistamisperuste e:n mukaisesti. (Taulukko 8, kohta 2.7).

Konevuokrat

Vuokrakoneiden käyttökustannukset kohdistetaan marjantuotantoon marjan- ja kesannonhoidon osalta. Kesannon hoidossa käytetään urakointipalveluja. Tiloilla A kesannon kylvöön kuluu 1,9 tuntia ja tiloilla B 3 tuntia. Kylvön urakointiveloitus on 32 €/h (Laaksonen 2001). Kesannon niittoon kuluu tiloilla A 1,9 tuntia ja tiloilla B 3 tuntia. Niiton urakoinnin veloitus hinta on 25 €/h (Laaksonen 2001). Herukkatiloilla herukan konepoiminta ostetaan urakointipalveluna. Urakointiveloitus on 34 snt/kg. Veloitus sisältää poimintakoneen kuljettajineen. Poiminnan apumiehistä aiheutuvat kustannukset sisältyvät työmenekkilaskelmaan. Konepoiminnasta aiheutuu kustannuksia myös herukkapuimurin siirrosta poimintapaikalle. Laskelmassa herukkapuimurin siirtokustannukseksi on arvioitu 55 €/poimintakerta.

Suojavaatteet

Mansikkatiloille A ja B hankitaan 15 sadeasua palkkipoimintahehtaaria kohden joka kolmas vuosi. Mallitilalla A palkkipoiminta-ala on 3 ha ja mallitilalla B 4 ha. Herukkatilalle A hankitaan vuosittain kaksi sadeasua ja herukkatilalle B viisi sadeasua. Sadeasun yksikköhinta on 12 €. Marjatiloilta hankitaan vuosittain kaasu- ja hiukkassuodattimet joiden arvo yhteensä on 13 €, sekä suojakäsineitä 10 €:lla. Tiloilla on käytössä 22 € arvoinen puolinaamaari, joka uusitaan kolmen vuoden välein. Vuosittainen suojavaatekustannus on mansikkatilalla A 211 € ja mansikkatilalla B 511 €. Herukkatilalla A suojavaatekustannus on vuosittain 55 € ja herukkatilalla B 91 €. Suojavaatteet kohdistetaan marjantuotantoon puutarhakasvien viljelyalojen suhteessa kohdistamisperuste B mukaisesti (Taulukko 8, kohta 2.7).

Rahti

Mansikkatilalla A koko sato myydään välittäjille. Välittäjät hakevat mansikat tilalta suoraan, jolloin viljelijälle ei muodostu rahtikustannuksia. Mansikkatilalla B puolet sadosta myydään tukkuun, jolloin rahtikustannus on 10 snt/kg, ja toinen puoli sadosta myydään itsepoimintana. Herukkatiloilla puolet sadosta myydään tukkuun, jolloin rahtikustannus on 10 snt/kg. Toinen puoli sadosta myydään teollisuuteen, jolloin rahtikustannus on 5 snt/kg.

4.2 Työkustannus

Marjatilamalleissa ihmistyötunnin kustannus on 8,447 €/h. Se muodostuu keskituntiansiosta 6,03 €/h, johon on lisätty välillisiä palkkakustannuksia 40,075 %. Urakkapöiminnan kustannus on 1,05 snt/kg. Palkkakustannuksen muodostuminen on esitelty tarkemmin kohdassa 2.3. Viljelytyömenekki on eritelty perustamis-, odotus-, sato- ja raivausvuosien työmenekkeihin. Marjatilojen viljelytyömenekit ilmenevät liitteistä 10 ja 11. Korjaus-, huolto ja johtotyön määrä marjatioilla on esitetty liitteessä 12.

4.3 Yleiskustannukset

Marjantuotannon tilamallien yleiskustannukset ovat taulukossa 19. Tilan B yleiskustannukset perustuvat vuoden 2000 kannattavuuskirjanpitotilojen tuloksiin sekä tuottajajärjestöjen antamiin tietoihin (MTK 2003, Hedelmän- ja marjanviljelijäin liitto 2003). Tilan A yleiskustannukset ovat, kyseisen kokoluokan kirjanpitoaineiston puuttuessa, määritelty tilan B yleiskustannuksista tilojen marjanviljelypinta-alojen suhteessa. Yleiskustannuksista 90 % kohdistetaan marjantuotantoon 10 % maatalouteen kohdistamisperusteen (e) mukaisesti.

Taulukko 19. Yleiskustannukset (€/tila) marjantuotannon tilamalleilla.

	Mansikka, herukka	
	Tila A €/tila	Tila B €/tila
<i>Viljelyalasta riippumattomat erät</i>		
- kiinteistöjen hoitokulut	81	129
- kirjanpito-, ATK- ja muut toimistokulut	186	298
- puhelin	448	716
- markkinointi- ja edustuskulut	364	582
- koulutus, kurssit	151	241
- neuvojapalkkiot	39	62
- lehdet ja ammattikirjallisuus	79	127
- perusmaksu, tuottajajärjestö		
MTK ¹⁾	80	80
Hedelmän- ja marjanviljelijäin liitto ²⁾	86	86
<i>Viljelyalasta riippuvat erät</i>		
- viljavuusanalyysi	69	172
- Hedelmän- ja marjaviljelijäin liitto ²⁾	72	180
- menekinedistämismaksu, HML ³⁾	105	280

¹⁾ alle 30 ha 80 €, 30 – 60 ha 135 €

²⁾ perusmaksu 86 € + pinta-alamaksu mansikalla 9€/alkava 0,5 ha, herukalla 5€/alkava 0,5 ha

³⁾ 35 €/hehtaari

4.4 Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset

Marjatilojen omaisuusluettelot on esitetty liitteissä 13 ja 14. Poistojen, korkojen, vakuutus-ten sekä korjaus- ja kunnossapitokustannusten laskentaperusteet on esitetty kohdassa 2.6.

5 Omenantuotannon tilamallit

Omenalla on kaksi mallitilaa. Mallitila A kuvaa suurehkoa perinteisen viljelymenetelmän omenatilaa mantereella tukialueella A. Istutuksen jälkeen odotusvuosia on neljä ja satovuosia 20. Viljelykierron pituus on siis 25 vuotta. Mallitila B kuvaa omenan tiheäviljelyä Ahvenanmaan olosuhteissa tukialueella B. Mallitilalla B käytetään kääpiöiviä perusrunkoja. Istutustiheys on tiheäviljelyssä perinteistä viljelymenetelmää suurempi, samoin hehtaarisato. Odotusvuosia istutuksen jälkeen on kaksi ja satovuosia 17, joten viljelykierron pituus on 20 vuotta. Omenan tilamallissa B on käytössä tihkukastelu. Tilojen viljelypinta-alat ja satotasot on esitetty taulukossa 20. Omenantuotannon tilamallilaskelmat ovat liitteissä 27, taulukossa 7.

Taulukko 20. Pellonkäyttö (ha/tila) ja satotasot (kg/ha) omenatiloilla.

	Viljelypinta-ala, ha	Sato,kg/ha
Omenatila A		
satoikäinen omena	8,00	8 000
odotusvuosien 2-5 omena	2,00	
omenaa yhteensä	10,00	
peltoa yhteensä	10,00	
Omenatila B		
satoikäinen omena	2,40	20 000
odotusvuosien 2-3 omena	0,60	
omenaa yhteensä	3,00	
kiinankaali	1,00	
viherkesantoa	2,20	
rehukauraa	8,80	
peltoa yhteensä	15,00	

5.1 Tarvikkeet

Taimet

Tilamallilla A omenapuun taimia istutetaan hehtaarille 800 kappaletta. Tiheäviljelyn tilamallissa B istutustiheys on 1 500 tainta hehtaaria kohden. Taimina käytetään yksivuotisia piiska-
taimia, joiden kappalehinta on 10 €/kpl tilamallilla A ja 6 €/kpl tilamallilla B. Paikkataimet viljelijät kasvattavat itse. Mallitulalla A paikkaistutuksiin käytettäviä, kooltaan suurempia, taimia tarvitaan 10 kappaletta ja mallitulalla B 20 kappaletta vuodessa. Paikkataimien hinnaksi on arvioitu 12 €/kpl. Taimikustannus jaetaan satovuosille ja kohdistetaan satoikäiseen tuotantoon.

Lannoitteet, kalkki ja kasvinsuojeluaineet

Mallitulalla A lannoitteena käytetään rakeisia lannoitteita. Mallitulalla B käytetään perustamisvuoden jälkeen tihkukastelun yhteydessä vesiliukoisia kastelulannoitteita. Lannoitteiden, kalkin ja turpeen käyttö omenatiloilla on esitetty taulukossa 21 ja kasvinsuojeluaineiden käyttö taulukossa 22. Kustannukset jaetaan satovuosille ja kohdistetaan satoikäiseen omenantuotantoon.

Taulukko 21. Lannoitteiden, kalkin ja turpeen käyttö omenatiloilla, kg/ha.

	Omenatila A		Omenatila B		Hinta €/kg, €/m ³
	Yhteensä	Satovuotta kohden	Yhteensä	Satovuotta kohden	
<i>Perustamisvuoden lannoitteet</i>					
Puutarhan PK-lannos	500	25	500	29	0,384
Puutarhan Y1	500	25	500	29	0,352
Dolomiittikalkki	7 000	350	3 500	206	0,053
Turve, m ³ /ha	100	5	100	6	15,00
<i>Odotusvuosien lannoitteet ¹⁾</i>					
Puutarhan Y2	125				0,361
Puutarhan täyslannos			23	2,6	1,074
Hortigrow NPK2			53	6,2	1,085
Kastelukalkkikalpietari			15	1,8	0,384
Kemfos-starttilannos			10	1,2	1,079
<i>Satovuosien lannoitus</i>					
Puutarhan Y2		400			0,361
Peltokalkkikalpietari		100			0,253
Urea		12			0,283
Puutarhan täyslannos				45	1,074
Hortigrow NPK2				105	1,085
Kastelukalkkikalpietari				30	0,384
Kemfos-starttilannos				20	1,079
Dolomiittikalkki ²⁾	15 000	750	7 000	441	0,053

¹⁾ yhteensä sarakkeen määrä on ilmoitettu odotusvuotta kohti, tilalla A 4 vuotta ja tilalla B 2 vuotta

²⁾ levitys jaetaan kolmelle kerralle

Taulukko 22. Kasvinsuojeluaineiden käyttö omenalla kg, l/ha.

	Vuotuiskäyttö		Perustamis- ja odotusvuosien käyttö yhteensä		Satovuotta kohden		Hinta €/l, kg
	Tila A	Tila B	Tila A	Tila B	Tila A	Tila B	
<i>Rikkakasvien torjunta:</i>							
Roundup-Bio	4,0	4,0	4,0	4,0	0,2	0,2	6,80
Basta			16,0	16,0	0,8	0,5	22,06
<i>Tautien torjunta:</i>							
Candit	0,4	0,4					265,57
Euparen M	6,0	6,0					36,84
<i>Tuholaisten torjunta:</i>							
Gusation rj.	1,0	1,0					30,67
Primor	0,3	0,3					58,18

Kauppakunnostustarvikkeet

Molemmilla omenatiloilla 90 % sadosta kuuluu laatuluokkaan I ja 10 % laatuluokkaan II. Koko sato myydään 10 kg:n omenalaatikoissa joiden yksikköhinta on 1,0 €/kpl. Muiden pakkaustarvikkeiden, kuten lavamuovien ja teippien, kustannukseksi vuodessa tilaa kohti on arvioitu 60 €.

Sähkö

Omenatiloilla sähkönkulutus aiheutuu pääasiassa tuotteiden varastoinnista. Satoa varastoidaan keskimäärin kolme kuukautta, lokakuusta joulukuuhun. Sähkönkulutus varastoinnissa on 6 400 kWh tilaa kohti vuodessa.

Poltto- ja voiteluaineet

Poltto- ja voiteluaineiden kulutus on laskettu taulukon 14 (sivu 22) mukaisesti traktorin käyttötuntien perusteella. Traktorin käyttötunnit käyvät ilmi työmenekkilaskelmasta liitteestä 15. Omenatilalla A pakettiautoa käytetään vuodessa 100 tuntia. Tilalla B ei käytetä pakettiautoa. Pakettiauton käyttötunnit eivät sisällä myyntituotteiden rahtia.

Konevuokrat

Omenatiloilla ei käytetä vuokrakoneita. Pölytykseen käytetään mehiläispesiä, jotka ovat lainassa mehiläistarhaajalta. Pesistä ei siten aiheudu kustannuksia viljelijälle.

Suojavaatteet

Omenan mallitiloille hankitaan kolmen vuoden välein puolinaamari, jonka arvo on 22 €. Tiloille hankitaan vuosittain kaas- ja hiukkassuodattimet, joiden arvo yhteensä on 13 €. Muita tiloille hankittavia suojarusteita ovat sadepuvut, joita tiloille hankitaan vuodessa

kolme kappaletta, sekä suojakäsineet, joita vuosittain hankitaan kolme paria. Vuosittainen suojavarustekustannus omenatiloilla on 61 €.

Rahti

Rahtikustannukset ovat omenan mallitilalla A 8 snt/kg ja mallitilalla B 11 snt/kg.

5.2 Työkustannus

Ihmistyön kokonaiskustannus omenatiloilla on 8,45 €/h. Se koostuu hedelmän- ja marjapoi-
mijan keskituntiansiosta 6,03 €/h ja välillisistä palkkakustannuksista (40,075 %). Palkkauk-
sen sivukulut on selvitetty tarkemmin kohdassa 2.3. Viljelytyömenekki on jaettu perustamis-

5.3 Yleiskustannukset

Omenatiloista ei ole riittävän laajaa kannattavuuskirjanpitoaineistoa omenatilojen keskimää-
räisten yleiskustannusten määrittämisen perustaksi. Tämän vuoksi yleiskustannuksina on
käytetty vastaavan kokoisten marjanviljelytilojen yleiskustannuksia olettaen, että omenan- ja
marjanviljelytilojen yleiskustannusten rakenne vastaavat melko hyvin toisiaan. Omenatilo-
jen yleiskustannukset on esitetty taulukossa 23. Tilalla A yleiskustannukset kohdistetaan
suoraan omenantuotantoon. Tilalla B 90 % yleiskustannuksista kohdistetaan puutarhatuotan-
toon ja 10 % maatalouteen kohdistamisperusteen (e) mukaisesti (kohta 2.7).

Taulukko 23. Yleiskustannukset omenatiloilla.

	Omena	
	Tila A €/tila	Tila B €/tila
<i>Viljelyalasta riippumattomat erät</i>		
- kiinteistöjen hoitokulut	129	65
- kirjanpito-, ATK- ja muut toimistokulut	298	149
- puhelin	716	358
- markkinointi- ja edustuskulut	582	291
- koulutus, kurssit	241	121
- neuvojapalkkiot	62	31
- lehdet ja ammattikirjallisuus	127	64
- perusmaksu, tuottajajärjestö		
MTK ¹⁾	80	
SLC, Åland ²⁾		56
Hedelmän- ja marjanviljelijäin liitto ³⁾	86	86
<i>Viljelyalasta riippuvat erät</i>		
- viljavuusanalyysi	172	52
- SLC, Åland		60
- Hedelmän- ja marjaviljelijäin liitto ³⁾	140	56

¹⁾ alle 30 ha 80 €, 30 – 60 ha 135 €

²⁾ SLC, Åland, perusmaksu 56 €, pinta-alamaksu 4 €/ha x 15 ha

³⁾ perusmaksu 86 € + pinta-alamaksu 7 €/alkava 0,5 ha

5.4 Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset

Omenatilojen omaisuusluettelot on esitetty liitteessä 17. Omenatiloilla on rakennusten ja koneiden lisäksi paljon muuta kiinteästi tuotantoon liittyvää omaisuutta kuten jänisaita, poimintavakat, varastolaatikat ja tukikepit. Omenatiloilla omaisuuden kohdentamisperusteet poikkeavat hieman muista avomaaviljelyn tiloista. Erikoisviljely- sekä sadonkäsittelylaitteiden kustannukset kohdistetaan kokonaan omenantuotantoon huolimatta siitä, että tilalla on muutakin puutarhatuotantoa (varastokiinankaali). Omaisuusluettelossa ei ole mukana vihanneviljelyyn tarvittavia koneita ja laitteita. Omaisuudesta aiheutuvien kustannusten, poiston, koron, vakuutus, sekä kunnossapito- korjauskustannusten, laskentaperusteet on esitetty edellä kohdassa 2.6.

6 Taimitarhatuotannon tilamalli

Taimitarhatuotannon tilamalli käsittää avojuurisen koristepensaun tuotantokustannuslaskelman. Mallitilalla on peltoa yhteensä 6 ha, joista neljä on koristepensaun tuotannossa. Koristepensaun kasvatusaika on kaksi vuotta. Jatkuvan tuotannon aikaansaamiseksi vuosittainen istutusala on kaksi hehtaaria. Taulukossa 24 on esitetty pellonkäyttö ja satotasot taimitarhatuotannon tilamallilla.

Taulukko 24. Pellonkäyttö (ha/tila) ja satotasot (kpl/ha) taimitarhatuotannon tilamallilla.

	Viljelypinta-ala, ha	Myyntikelpoinen sato, kpl/ha
Satoikäinen koristepensas	2,00	45 000
Alle 2-vuotias koristepensas	2,00	
<i>Koristepensaita yhteensä</i>	<i>4,00</i>	
Rehukauraa	2,60	
<i>Peltoa yhteensä</i>	<i>6,60</i>	

Mallitilalla puolet pensaista kasvatetaan siemenestä ja puolet pistokkaista. Siemenlisätyt pikkutaimet ja juurtuneet pistokastaimet istutetaan keväällä. Kasvatusta jatketaan toisen vuoden syksyyn saakka, jolloin ne nostetaan maasta ja varastoidaan. Viljely- ja lajitteluhävikki on 30 % bruttosadosta. Mallissa on oletuksen myös, että 7 % myyntikelpoisesta sadosta jää myymättä. Viljelykierrossa välikasvina on vilja. Taimitarhatuotannon tilamallilaskelmat ovat liitteessä 27, taulukossa 8.

6.1 Tarvikkeet

Taimet

Koristepensaan tuotanto aloitetaan siemen- tai pistokaslisätyillä pikkutaimilla. Taimikasvatuksesta aiheutuvia kustannuksia ei ole eritelty, vaan ne kaikki sisältyvät taimikustannukseen. Taimimenekki on 65 000 kpl/ha. Puolet istutettavista taimista on siemenlisättyjä taimia, ja puolet on pistokaslisättyjä. Siemenlisätyn taimen hinta on 0,30 €/kpl ja pistokaslisätyn taimen 0,40 €/kpl. Laskelmassa taimikustannuksena on käytetty näiden kahden taimityypin keskiarvoa.

Lannoitteet, kalkki ja kasvinsuojeluaineet

Lannoitteiden, kalkin sekä kasvinsuojeluaineiden käyttö on esitetty taulukossa 25. Lannoitus on eritelty perustamis- ja vuotuislannoitukseen. Sen sijaan kasvinsuojeluaineiden käyttö on sama molempia kasvatusvuosina.

Taulukko 25. Lannoitteiden, kalkin ja kasvinsuojeluaineiden käyttö koristepensaan tuotannossa.

	Käyttö, kg, l/ha/vuosi	Hinta, €/kg, l
<i>Perustamisvuoden lannoitus:</i>		
Puutarhan Y1	800	0,352
Dolomiittikalkki	1 000	0,053
<i>Vuotuislannoitus:</i>		
Puutarhan Y1	400	0,352
Peltokalkkisalpietari	300	0,253
<i>Rikkakasvien torjunta:</i>		
Reglone	2,0	17,15
Agil 100 EC	1,5	59,33
<i>Kasvitautilien torjunta:</i>		
Topsin M	0,5	62,63
Euparen M	1,0	32,28
<i>Tuholaisten torjunta:</i>		
Karate	0,1	36,83
Malasiini-ruiskute	2,0	14,04
Roxion	0,5	9,39
<i>Varastojen desinfiointi:</i>		
Virkon S	0,1	15,90

Kauppakunnostustarvikkeet

Taimista 30 % myydään toisen vuoden syksynä ja 70 % kolmannen vuoden keväällä varastoinnin jälkeen. Kauppakunnostuksen yhteydessä taimiin lisätään minilaput, joiden yksikköhinta on 2,4 snt/kpl. Taimet myydään avojuurisina, jolloin kustannuksia pakkausmateriaaleista ei muodostu.

Sähkö

Taimitarhan sähkönkulutuksessa huomioidaan vain kylmävarastoinnin aiheuttama sähkönkulutus, sillä muu sähkönkulutus on hyvin vähäistä. Varastoinnista aiheutuva vuotuinen sähkönkulutus on 12 000 kWh.

Poltto- ja voiteluaineet

Poltto- ja voiteluaineen kulutus on laskettu taulukon 14 (kohta 3.1) ja traktorin käyttötuntien perusteella. Traktorin käyttötunnit ilmenevät liitteestä 18, joka sisältää työmenekin koristepensaansuotannossa. Taimitarhalla käytetään pakettiautoa vuodessa 30 tuntia huoltoajoon.

Suojavaatteet

Taimitarhalle hankitaan vuosittain 12 € arvoisia sadepukuja neljä kappaletta. Muita suojavausteita ovat vuosittain hankittavat kaasu- ja hiukkassuodattimet yhteisarvoltaan 13 €, kolmen vuoden välein uusittava puolinaamari, jonka arvo on 22 €, sekä suojakäsineitä 23 €:lla. Tilalle hankitaan suojavaatteita yhteensä 92 € arvosta vuosittain.

Ostorahti

Asiakkaat noutavat taimitarhalta ostamansa taimet, jolloin viljelijälle ei muodostu rahtikustannuksia.

6.2 Työkustannus

Työtunnin kustannus sivukuluineen on taimitarhalla 11,80 €/h. Korjaus- ja huoltotyömenekki on taimitarhalla 145 tuntia, ja johtotyömenekki on 383 tuntia vuodessa koko tilaa kohti. Korjaus-, huolto sekä johtotyömenekki taimitarhalla on esitetty liitteessä 19. Viljelytyömenekki taimitarhalla on esitetty liitteessä 18. Siinä työmenekki on eritelty ensimmäisen ja toisen vuoden työmenekkeihin.

6.3 Yleiskustannukset

Taimitarhatuotannosta ei ole kannattavuuskirjanpitoaineistoa, minkä vuoksi yleiskustannukset taimitarhoilla on määritelty muiden avomaatilojen yleiskustannuksista puutarhaviljelyn pinta-alojen suhteessa. Aiemmassa päivityksessä yleiskustannukset määriteltiin viljelijöiden antamien arvioiden perusteella. Yleiskustannukset taimitarhalla ilmenevät taulukosta 26. Yleiskustannuksista 90 % kohdistetaan puutarhatuotantoon ja 10 % maatalouteen kohdistamisperuste (e) mukaisesti (kohta 2.7).

Taulukko 26. Yleiskustannukset taimitarhoilla.

	Taimitarha
	Tila A
	€ / tila
<i>Viljelyalasta riippumattomat erät</i>	
- kiinteistöjen hoitokulut	1 104
- kirjanpito-, ATK- ja muut toimistokulut	1 796
- puhelin	3 580
- markkinointi- ja edustuskulut	2 268
- koulutus, kurssit	1 936
- neuvojapalkkiot	0
- lehdet ja ammattikirjallisuus	674
<i>Viljelyalasta riippuvat erät</i>	
- viljavuusanalyysi	69
- jäsenmaksu, Taimistoviljelijät ry ¹⁾	219

¹⁾ jäsenmaksu 219 €, kun liikevaihto 84 000 – 170 000 €

6.4 Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset

Taimitarhan omaisuusluettelo on estetty liitteessä 20. Poiston, koron, korjaus- ja kunnossapitokustannusten laskentaperusteet on esitetty kohdassa 2.6.

7 Kasvihuonetuotannon tilamallit

7.1 Tomaatin- ja kurkuntuotannon yritysmallit

Tomaatti

Tomaatintuotantoa kuvaa kaksi mallitilaa, joista pienempi, mallitila A, on kooltaan 2 000 m² ja suurempi, mallitila B, on 5 000 m². Tilamalleissa tomaattia viljellään luonnonvalon avulla, siten että viljelyaika on helmikuun alusta lokakuun loppuun. Kummallakin tilalla kasvu- alustana käytetään kivivillalevyjä. Samoja levyjä käytetään viljelyssä kaksi vuotta, joten levyjen hankintakustannus jaetaan kahdelle vuodelle. Tilalla B on käytössä viljelykourut.

Tilalla A tomaatit kerätään 20 kg:n muovihäkkeihin ja toimitetaan yhteispakkaamoon. Tomaattitilalla B tomaatit kokolajitellaan ja pakataan 5 kg:n pahvilaatikoihin. Satotaso tomaatilla on kummassakin tilamallissa 33 kg/m². Tomaatin tilamallilaskelmat ovat liitteessä 27, taulukossa 9.

Kurkku

Kasvihuonekurkuntuotannossa on kaksi eri tilakokoluokkaa. Pienemmän A tilamallin pinta-ala on 2 000 m² ja viljelymenetelmänä on sateenvarjoleikkausmenetelmä. Viljeltäessä kurkku ilman valoja, on viljelyssä tauko lokakuun lopun ja helmikuun alun välisenä aikana. Kokonaisviljelyaika tässä mallissa on siten yhdeksän kuukautta ja se sisältää yhden kasvusto- vaihdon.

Tilamalli B:n pinta-ala on 5 000 m² ja käytössä on alaslaskumenetelmä. Tilalla on käytössä kasvihuoneen runkoon kiinnitetyt viljelykourut, joiden avulla taimet on nostettu lattiatasosta. Pinta-alasta 3 000 m² on ympärivuotisessa valoviljelyssä, ja loput 2 000 m² viljellään luonnonvalon avulla. Valoviljelyssä kasvusto vaihdetaan neljä kertaa vuodessa ja luonnonvalon avulla viljeltäessä kerran. Valokurkun tuotantokustannuslaskelma pohjautuu Östermanin (2001) laatimaan Piikkiön viljelmäkokeisiin perustuvaan tuotantokustannuslaskelmaan.

Kurkun tilamalli A kuvaa kurkuntuotantoa Pohjanmaalla, missä yrityskoko on usein muuta maata pienempi ja viljely hoidetaan yrittäjäperheen työpanoksella. Tilamalli B kuvaa kurkuntuotantoa eteläisessä Suomessa, missä kasvihuoneyritysten koko on keskiarvoa suurempi ja palkkatyövoiman käyttö yleisempää. Mallitilalla A tuotetut kurkut toimitetaan yhteispakkaamoon. Mallitilalla B tuotetut kurkut pakataan itse. Satotaso on ilman valoja viljeltäessä 45 kg/m² ja valoviljelyssä 120 kg/m². Kummassakin kasvihuonekurkun tilamallissa kasvu- alustana ovat kivivillalevyt. Kasvihuonekurkun tilamallilaskelmat ovat liitteessä 27, taulukoissa 10 – 12.

7.1.1 Tarvikkeet

Taimet

Tomaatilla taimitiheys on 2,5 tainta/m². Tomaatin taimen hintana käytetään kesätaimen hintaa, joka on 1,30 €/kpl. Luonnonvalolla tapahtuvassa kurkun viljelyssä taimitiheys on 1,5 tainta/m², ja taimen hintana käytetään kesä- ja syksytaimen keskihintaa, joka on 1,28 €/kpl. Valokurkun viljelyssä käytetään suurempaa 2,2 tainta/m² taimitiheyttä. Valokurkun tilamallisissa on taimen hintana käytetty 1,42 €/kpl, mikä on koko vuoden taimihintojen keskiarvo.

Lannoitteet ja kasvinsuojeluaineet

Tomaattitiloilla ja kurkkutilalla A lannoitteena käytetään viljelmäkohtaista täyslannosta, kalkkisalpietaria, kaliumnitraattia sekä typpihappoa. Kurkkutilalla B valokurkulla lannoitteena käytetään viljelmäkohtaista täyslannosta, typpihappoa, kalkkisalpietaria sekä magnesiumnitraattia (Taulukko 27). Laskelmassa yhden kurkkukilon tuottamiseen tarvittavat lannoitemäärät ovat 21,5 g täyslannosta, 2,1 g typpihappoa, 14,3 g kalkkisalpietaria ja 3,5 g magnesiumnitraattia. (Österman 2001).

Tomaatin ja kurkun viljelyssä käytetään tuholaisten ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan biologista torjuntamenetelmää. Laskelmassa esitetyt torjuntaeliöiden määrät vastaavat ennakkotorjuntaa tarvittavaa torjuntaeliötiheyttä. Torjuntaeliötiheydet perustuvat maahantuojien suositukseen (Koppert 1999). Laskelmassa käytetyt torjuntaeliöiden käyttömäärät on esitetty taulukossa 28. Käyttömäärät on laskettu valokurkun viljelyssä neljälle kasvustolle, kurkun tavanomaisessa viljelyssä kahdelle kasvustolle ja tomaatin viljelyssä yhdelle kasvustolle.

Taulukko 27. Lannoitteiden käyttö (kg, l/1000 m²) tomaatti- ja kurkkutiloilla.

Lannoitteet	Käyttö kg, l/1000 m ²			Hinta €/kg, l
	Tomaatti	Kurkku ilman valoja	Valokurkku	
Viljelmäkohtainen täyslannos	711	533	2 580	1,2784
Kalkkisalpietari	590	780	1 716	0,4372
Magnesiumnitraatti			420	1,2108
Kaliumnitraatti	503	221		0,8072
Typpihappo	16	13	252	0,4962

Taulukko 28. Torjuntaeliöiden käyttömäärät kasvihuonevihanneksilla, kpl/1000m².

Torjuntaeliöt	Tomaatti	Kurkku ilman valoja	Valokurkku	snt/kpl
Jauhiaiskiilukainen (<i>Encarsia formosa</i>)	25 500	25 500	36 000	1,34
AnsariPETOPUNKKI (<i>Phytoseiulus persimilis</i>)	1 000	2 000	4 000	1,71
RipsiäisPETOPUNKKI (<i>Amphyseius cucumeris</i>)		850 000	1 200 000	0,079
Kirvavainokainen (<i>Aphidus colemani</i>)	5 100	5 100	7 200	5,36
Tuomikirvoja (<i>Aphibank</i>)	4 250	4 250	6 000	5,96

Taulukko 29. Kasvinsuojeluaineiden käyttö (kg/l/1000 m²) tomaatti- ja kurkkutiloilla.

Torjunta-aine	Torjunnan kohde	Käyttö kg, l/1000 m ²			Hinta /kg, l
		Tomaatti	Kurkku ilman valoja	Valokurkku	
<i>Kasvitautilien kemiallinen torjunta</i>					
Previcur N	<i>Pythium</i>		0,23	0,46	108,34
Mycostop	<i>Fusarium</i>	37,5 g	22,5 g	45,0 g	8,88 /g
Rovral	harmaahome	1,00	0,50	0,67	43,62
Rikki	härmä	0,25	0,25	0,33	1,60
<i>Tuhoeläinten kemiallinen torjunta</i>					
Appalaud	jauhiainen	0,18	0,18	0,18	1015,14
Torque	vihannespunkki	0,25	0,25	0,33	262,64
Plenum 25 WP	kirva, jauhiainen	0,30	0,30	0,40	99,23

Tuholaisten torjuntaan käytetään biologisen torjunnan lisäksi kemiallista torjuntaa. Käytetyt torjunta-aineet eivät vahingoita torjuntaeliöitä tai ne ovat haitallisia vain jollekin torjuntaeliön kehitystaselle (Vänninen 2003). Kasvitautilien torjuntaan käytetään kemiallista torjuntaa. Kasvihuonekurkun ja tomaatin tilamalleissa käytetyt torjunta-aineet on esitetty taulukossa 29 (Parikka 2003).

Kasvualustat ja vesi

Sekä kurkulla että tomaatilla käytetään kasvualustana kivivillalevyjä. Levyjen koko on 120 x 20 x 7,5 cm ja yksikköhinta on 2,08 €/kpl. Tomaatin viljelyssä jokaiseen levyyn istutetaan kolme tainta, jolloin kivivillalevyjen tarve on 0,833 kappaletta bruttoneliötä kohden. Tomaatin viljelyssä levyjä käytetään kaksi vuotta, minkä vuoksi kivivillalevyjen hankintakustannus jaksotetaan kahdelle vuodelle. Kurkulla kivivillalevyjen tarve on 0,5 kappaletta bruttoneliötä kohden. Kurkulla kivivillalevyjä käytetään yhden kasvukauden ajan.

Kurkun ja tomaatin viljelyssä on käytössä tippukastelu. Veden tarve on tavallisemmin kurkun ja tomaatin tippukastelussa 1 – 4 l/h. (Murmman 1992, 1996.) Tomaatilla vuotuinen vedenkulutus neliometriä kohden on 1,12 m³, valokurkulla 1,76 ja viljeltäessä kurkkua ilman valoja 1,15 (Outa 2000, Österman 2001). Mallitiloilla vesi otetaan omasta vesilähteestä, eikä sille tämän vuoksi ole määritelty hintaa.

Kauppakunnostus- ja muut tarvikkeet

Kurkkutilan A ja tomaattitilan A sato pakataan 20 kg:n muovihäkkeihin ja toimitetaan yhteispakkaamoon. Muovihäkkien hinta vähennetään suoraan saatavasta tilityshinnasta, jolloin laskelmassa käytetään 3 % alhaisempaa tilityshintaa itse pakkaavaan tilaan verrattuna. Tomaattitilan B tomaatit kokolajitellaan ja pakataan 5 kg:n pahvilaatikoihin. Tomaattilaatikon hinta on 0,37 €/kpl. Hintaan sisältyy painatus ja laatikkoon liimattava tarra. Valokurkkutilalla sato kelmutetaan ja pakataan 10 kg:n pahvilaatikkoon. Kurkkulaatikon hinta on 0,57 € sisältäen painatuksen ja laatikkoon liimattavan tarran. Suurempien tilojen sato myydään valmiiksi pakattuna tukkuun.

Muita tomaatti- ja kurkkutiloilla käytettyjä tarvikkeita ovat tukinarut ja pohjamuovit sekä ainoastaan tomaatilla käytettävä varjostusaine. Varjostusaineen kustannukseksi on tomaatilla arvioitu olevan 2 snt/m². Tomaatilla on käytössä kimalaispesiä, joiden hinta on 80,15 €/kpl. Kimalaispesän elinikä on 8 – 10 viikkoa ja pölytyspinta-ala noin 2 000 m², joten tomaattitilalla A tarvitaan vuodessa neljä pesää ja tomaattitilalla B 12 pesää.

Sähkö

Mallitiloilla, joissa tomaattia ja kurkkua viljellään luonnonvalolla, on kasvihuoneen sähkönkulutukseksi arvioitu 9,8 kWh/m². Sähkönkulutus sisältää pumppujen, kylmiön, polttimien, luukkujen ja huoltorakennuksen vuotuisen sähkönkulutuksen. Kasvihuoneyritykset ilman valotusta on määriteltä T1 tyyppikäyttäjiksi (vuotuinen sähkönkulutus 150 000 kWh), jolloin sähkön yksikköhinta on 5,46 snt/kWh (Energiamarkkinavirasto 2003).

Valokurkun viljelyssä valotuksessa käytetään 180 W/m² asennustehoa. Lisäksi sähköä kuluu kylmiöiden ja kasvihuoneautomaatiikan käyttöön. Kasvihuoneen muu sähkönkulutus on kuitenkin vähäistä verrattuna valotuksen aiheuttamaan sähkön kulutukseen. Taulukossa 30 on esitetty sähkönkulutus valokurkun viljelyssä. Koko vuoden valotusmäärä on 6 139 tuntia, jolloin vuotuinen kokonaissähkönkulutus valoviljelyssä on 1 105 kWh/m². (Österman 2001). Sähkön hintana on käytetty 4,52 snt/kWh, mikä on vuoden 2002 keskimääräinen hinta tyyppikäyttäjälle T3 (vuotuinen sähkönkulutus 2 000 000 kWh). Käytetty hinta sisältää siirtomaksun, sähköenergian ja energiaveron osuudet. (Energiamarkkinavirasto 2003).

Taulukko 30. Sähkön kulutus tekovalojen asennustehon ja valotusajan mukaan (Österman 2001, Energiamarkkinavirasto 2002).

	Viikot	h/viikko	teho W/m ²	kWh/pv/m ²	kWh:n hinta	snt/pv/m ²
Tammikuu	1 - 4	141,22	180	3,28	4,52	14,83
Helmikuu	5 - 8	136,97	180	3,52	4,52	15,91
Maaliskuu	9 - 13	131,25	180	3,05	4,52	13,79
Huhtikuu	14 - 17	102,78	180	2,47	4,52	11,16
Toukokuu	18 - 21	89,91	180	2,09	4,52	9,45
Kesäkuu	22 - 26	74,75	180	1,79	4,52	8,09
Heinäkuu	27 - 30	91,27	180	2,12	4,52	9,58
Elokuu	31 - 34	100,00	180	2,32	4,52	10,49
Syyskuu	35 - 39	110,98	180	2,58	4,52	11,66
Lokakuu	40 - 43	141,70	180	3,29	4,52	14,87
Marraskuu	44 - 47	144,27	180	3,46	4,52	15,64
Joulukuu	48 - 52	152,29	180	3,54	4,52	16,00
Koko vuosi		6 139,00				

Polttoaineet

Sekä kurkku- että tomaattiviljelmillä kasvihuoneiden lämmitykseen käytetään raskasta polttoöljyä. Vuodessa raskaan polttoöljyn kulutus on tomaatilla 55 kg/m^2 , kurkulla viljeltäessä ilman valoja 62 kg/m^2 ja kurkun valoviljelyssä 56 kg/m^2 . Kurkun valoviljelyssä valojen lämmittävä vaikutus vähentää vuosittaista raskaan polttoöljyn kulutusta (Österman 2001). Raskaan polttoöljyn koko maan painotettu veroton keskihinta vuonna 2002 oli 23,38 snt/kg (Ölly- ja kaasualan keskusliitto 2003). Kasvihuoneviljelijät saavat raskaasta polttoöljystä veroalennusta 1,4 snt/kg, jolloin laskelmassa käytetty raskaan polttoöljyn kilohinta kasvihuoneyrityksille on 21,98 senttiä. (Kauppapuutarhaliitto 2003).

Konevuokrat

Tomaatti- ja kurkkutiloilla vuokrataan kuorma-auto kasvuston raivaukseen ja hiilidioksidilannoitukseen tarvittava kaasusäiliö. Hiilidioksidilannoituksen kustannukset muodostuvat kiinteästä perusmaksusta ja hiilidioksidikaasun kustannuksesta (Taulukko 31). Lumityöt ostetaan urakointipalveluna, jolloin urakoinnin veloitus on 25,56 euroa tunnilta (Laaksonen 2001). Tomaatti- ja kurkkutilalla A vuosittainen lumityön määrä on 16 tuntia vuodessa ja tiloilla B 40 tuntia vuodessa.

Suojavarusteet

Tomaatti- ja kurkkutiloille A hankitaan yksi ja tiloille B kolme sadepukua vuodessa. Sadepuvun hinta on 12 €. Muita laskelmassa mukana olevia suojavarusteita ovat torjunta-aineita kestävät suojakäsineet, puolinaamari sekä siihen kuuluvat kaasun- ja hiukkassuodattimet. Vuosittain tiloille A hankitaan yhdet suojakäsineet ja tiloille B kolmet. Kerran vuodessa tiloille A ja B hankitaan sekä kaasun- että hiukkassuodattimet. Puolinaamari uusitaan kolmen vuoden välein. Kurkku- ja tomaattitilojen A kaikkien suojavarusteiden vuotuisenkustannus on 38 € ja tilojen B 74 €.

Rahti

Tiloilla A pakkaamo huolehtii sadon kuljettamisesta tilalta pakkaamoon. Kuljetuksesta aiheutuvat kustannukset vähennetään tuottajan saamasta hinnasta. Tiloilla B pakatut tuotteet kuljetetaan tukkuun, jolloin rahtikustannukseksi on arvioitu $0,14 \text{ €/kg}$.

Taulukko 31. Hiilidioksidin kulutus (kg/m^2) ja hiilidioksidilannoituksen kustannus (€/m^2) kasvihuonevihanneksilla.

	Tomaatti		Kurkku	
	A	B	A	B
Hiilidioksidin kulutus, kg/m^2	10	10	10	20
Perusmaksu, €/m^2 ¹⁾	0,7	0,3	0,7	0,5
Hiilidioksidikaasu, €/m^2 ²⁾	2,2	2,2	2,2	3,4
Yhteensä	2,9	2,5	2,7	3,9

¹⁾ Sisältää säiliön vuokran. Säiliön suuruus riippuu vuosittaisesta hiilidioksidin käyttömäärästä.

²⁾ Sisältää säiliön täytön.

7.1.2 Työkustannukset

Tomaattimalleissa A ja B sekä kurkkumallissa A on työtunnin hintana käytetty 10,83 €/h. Se on kasvihuonetyön keskituntiansio 7,24 €/h, johon on lisätty kausityöntekijän sivukuluja 49,575 %. Kurkkutilamallissa B on keskituntiansioon lisätty vakituisen kasvihuonetyöntekijän sivukulut 63,175 %, jolloin palkkakustannus on 11,82 €/h. Työmenekit tomaatti- ja kurkkutiloilla on esitetty liitteissä 21 ja 22.

7.1.3 Yleiskustannukset

Tomaatti- ja kurkkutilojen yleiskustannukset on esitetty taulukossa 32. Yleiskustannusten arvo perustuu vuoden 2000 puutarhatalouden kannattavuuskirjapitotilojen tuloksiin ja tuottajajärjestöjen antamiin tietoihin (Kauppapuutarhaliitto 2003, Maaseudun työnantajaliitto 2003, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund 2003).

Taulukko 32. Yleiskustannukset (€/tila) tomaatti- ja kurkkutiloilla.

	Tila A €/tila	Tila B €/tila
<i>Viljelyalasta riippumattomat erät</i>		
- kiinteistöjen hoitokulut	498	1 144
- kirjanpito-, ATK- ja muut toimistokulut	872	1 805
- puhelin	561	1 344
- markkinointi- ja edustuskulut	105	624
- koulutus, kurssit	49	353
- neuvojapalkkiot	0	118
- lehdet ja ammattikirjallisuus	90	211
- perusmaksu, tuottajajärjestö ³⁾	46	46
<i>Viljelyalasta riippuvat erät</i>		
- viljavuusanalyysi	83	249
- mainosmaksu tomaatti	198	465
kurkku	270	1 350
- jäsenmaksu, Kauppapuutarhaliitto ¹⁾	219	547
- jäsenmaksu, Maaseudun työnantajaliitto ²⁾ kurkku	0	750
- jäsenmaksu, tuottajajärjestö ³⁾	140	350
- jätemaksut tomaatti	400	1 000
kurkku	400	1 250

¹⁾ KPL:n jäsenmaksu 109,32 € / 1 000 m²

²⁾ KPL:n jäsenille 0,44 % palkkatyöväen palkasta, jos palkat yli 20 000 €

³⁾ ÖSP:n jäsenmaksu: perusmaksu 46 €, kasvihuonealamaksu 0,07 €/m²

7.1.4 Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset

Tomaatti- ja kurkkutilojen omaisuusluettelot ovat liitteissä 23 ja 24. Omaisuudesta aiheutuvien kustannusten, poiston, koron, vakuutusten sekä korjaus- ja kunnossapitokustannusten laskentaperusteet on selvitetty kohdassa 2.6.

7.2 Leikkoruusuntuotannon yritysmallit

Ruusunviljelyssä on kaksi tilamallia. Mallitila A:n koko on 5 000 m², josta 4 000 m² on ympärivuotisessa viljelyssä ja 1 000 m² talvilepoviljelyssä. Mallitila B on kooltaan 10 000 m². Tästä alasta on ympärivuotisessa viljelyssä 8 000 m² ja talvilepoviljelyssä 2 000 m². Viljelyaika on talvilepoviljelyssä noin 11 kuukautta. Ruusun viljelyssä on käytössä korotettujen peitien viljelymenetelmä ja kasvualustana ovat kivivillalevyt. Ympärivuotisessa viljelyssä ruusun sato on 225 kpl/m² ja talvilepoviljelyssä 186 kpl/m². Molemmat tilat myyvät tuottamansa ruusut tukkuun. Leikkoruusun tilamallilaskelmat ovat liitteessä 27, taulukoissa 13 – 15.

7.2.1 Tarvikkeet

Taimet

Ruusulla taimityyppinä käytetään pyykkipoikataimia ja viljelyssä taimitiheys on seitsemän tainta bruttoneliötä kohden. Taimien viljelyaika on viisi vuotta, minkä vuoksi taimikustannus on jakotettu viljelyvuosille. Taimien hinta on 2,10 €/kpl. Taimien kokonaiskustannukseen tulee lisätä vielä lisenssimaksu, jonka suuruus on käytetystä lajikkeesta riippuen 0,80 – 0,85 €/kpl. Laskelmassa ruusun taimien hinta on kaikkine kustannuksineen 2,92 €.

Lannoitteet ja kasvinsuojelu

Ruusulla lannoitukseen käytetään viljelmäkohtaista täyslannosta, kalkkisalpietaria, Mg-N liuosta sekä typpihappoa. Lannoitteiden käyttömäärät ja hinnat on esitetty taulukossa 33.

Taulukko 33. Lannoitteiden käyttö ruusutiloilla.

Lannoite	Käyttö kg, l /1000 m ²	Hinta €/ kg, l
Viljelmäkohtainen täyslannos	520	1,2784
Kalkkisalpietari	510	0,4372
Mg-N -liuos	100	1,2108
Typpihappo	60	0,4962

Taulukko 34. Torjunta-aineiden käyttö (kg, l /1000 m²) ruusutiloilla.

Torjunta-aine	Torjunnan kohde	Käyttö kg, l/1000 m ²	Ruiskutus-kertoja /v	Hinta €/kg, l
<i>Kasvitautilien torjunta</i>				
Saprolhärkä		0,50	2	52,21
Topas 100 EC	härkä	0,13	2	95,45
Rikki	härkä	1,50		1,60
<i>Tuhoeläinten torjunta</i>				
Applaud 40 SC	jauhaiset	0,25	2	1 015,40
Mesurool 500 SC	tuhohyönteiset	0,25	2	55,99
Bladafum	tuhohyönteiset	6,00	2	37,32
Primor	kirvat	0,25	2	58,18

Ruusunviljelyssä käytettävien torjunta-aineiden määrä vaihtelee paljon eri vuosien välillä johtuen vuosittaisten säävaihteluiden vaikutuksesta esiintyvien tautien ja tuholaisten määrään. Säävaihtelut vaikuttavat tautien ja tuholaisten elämäntarpeisiin ja siten leviämisen ja saastuttamiskykyyn. Taulukossa 34 on esitetty laskelmassa käytetyt torjunta-aineet, ruiskutuskerrat ja torjunta-aineiden kokonaiskäyttömäärät. Torjunta-aineiden käyttömäärät perustuvat tuholaisten ja tautien keskimääräisiin esiintymistodennäköisyyksiin.

Kasvualusta ja vesi

Kasvualustana mallitilalla käytetään 90 cm x 30 cm x 7,5 cm kokoisia kivivillalevyjä, joiden yksikköhinta on 1,92 €. Levyjen menekki on 1,17 kpl bruttoneliötä kohden, kun jokaiseen levyyn istutetaan kuusi tainta. Levyjä käytetään viljelyssä viisi vuotta, minkä vuoksi hankintameno on jaksotettu viljelyvuosille. Vuotuinen vedenkulutus on 1,12 m³/m². Vesi otetaan omasta vesilähteestä, joten laskelmissa vedellä ei ole hintaa.

Kauppakunnostus- ja muut tarvikkeet

Mallitiloilla tuotetut ruusut toimitetaan pakattuna tukkuun. 70 % ruusuista pakataan 20 kappaleen puntteihin, ja 30 % sadosta niputetaan 10 kappaleen nippuihin. Mallitiloilla käytettäviä kauppakunnostustarvikkeita ovat puntausmuovi sekä kymmenen kappaleen ruusunippupussit. Puntausmuovin hinta mallissa on 3,8 snt/kpl ja ruusunippupussin 3,3 snt/kpl.

Sähkö

Ympärivuotisessa ruusunviljelyssä käytetään 180 W/m² asennustehoa, ja vuotuinen valotusmäärä on 4 000 tuntia. Kokonaissähkön kulutus ympärivuotisessa ruusunviljelyssä on 720 kWh/m². Talvilepoviljelyssä valotustehona käytetään 65 W/m², ja vuotuinen valotusmäärä on 3 000 tuntia. Siten talvilepoviljelyssä koko vuoden sähkönkulutus on 195 kWh/m². Vuotuiseen sähkönkulutukseen sisältyy myös pumppujen, kylmiöiden, polttimien, luukkujen ja huoltorakennuksen vuotuinen sähkön käyttö. Sähkönhintana käytetään T3 tyyppikäyttäjän (vuotuiskäyttö 2 000 000 kWh) sähkönhintaa, jonka yksikköhinta on 4,52 snt/kWh.

Polttoaineet

Ruusunviljelyssä kasvihuoneen lämmitykseen käytetään raskasta polttoöljyä. Kulutus sekä ympärivuotisessa että talvilepoviljelyssä on 45 kg/m². Raskaan polttoöljyn koko maan painotettu veroton keskihinta vuonna 2002 oli 23,38 snt/kg (Öljy- ja kaasualan keskusliitto 2003). Kasvihuoneviljelijät saavat raskaasta polttoöljystä veroalennusta 1,4 snt/kg, jolloin laskelmassa käytetty raskaan polttoöljyn kilohinta kasvihuoneyrityksille on 21,98 senttiä. (Kauppapaputarhaliitto 2003).

Konevuokrat

Leikkoruusun mallitiloilla vuokrataan hiilidioksidilannoitukseen tarvittavat laitteistot. Laitteistojen kustannukset muodostuvat kiinteästä perusmaksusta sekä hiilidioksidikaasun kustannuksesta. Ruusutiloilla A ja B hiilidioksidin kulutus on 15 kg/m². Hiilidioksidilannoituksen vuotuiskestäminen on 3,1 €/m² ruusutilalla A ja 3,0 €/m² ruusutilalla B (Taulukko 35). Lumityöt ostetaan urakointipalveluna, jonka veloitus on 25,56 euroa tunnilta (Laaksonen 2001). Tilalla A vuosittainen lumityönmenekki on 40 tuntia vuodessa ja tilalla B 64 tuntia vuodessa.

Taulukko 35. Hiilidioksidin kulutus (kg/m²) ja hiilidioksidilannoituksen kustannus (€/m²) leikkoruusulla (Forsman 2003).

	Ruusu	
	A	B
Hiilidioksidin kulutus, kg/m ²	15	15
Perusmaksu, €/m ² ¹⁾	0,5	0,4
Hiilidioksidikaasu, €/m ² ²⁾	2,6	2,6
Yhteensä	3,1	3,0

¹⁾ Sisältää säiliön vuokran. Säiliön suuruus riippuu vuosittaisesta hiilidioksidin käyttömäärästä.

²⁾ Sisältää säiliön täytön.

Suojavarusteet

Ruusutilalle A hankitaan vuodessa kolme sadepukua ja ruusutilalle B kuusi. Sadepuvun hinta on 12 €/kpl. Muita suojavarusteita ovat torjunta-aineen kestävät suojakäsineet, joita tilalle A hankitaan kolme paria vuodessa ja tilalle B kuusi paria vuodessa. Lisäksi tilalla A on käytössä yksi puolinaamari, ja tilalla B kaksi puolinaamaria. Puolinaamari uusitaan kolmen vuoden välein. Naamareihin uusitaan vuosittain sekä hiukkas- että kaasunsuodattimet. Kaikkien suojavarusteiden arvoksi tilalla A tulee 74 € ja tilalla B 148 € vuodessa.

Rahti

Tiloilla tuotetut ja pakatut ruusut lähetetään tukkuun ostopahtina. Rahtikustannukseksi on arvioitu 0,05 €/kpl.

7.2.2 Työkustannukset

Leikkoruusun tilamalleissa on työtunnin kustannuksena käytetty 11,82 €, joista välillisten palkkakustannusten osuus on 63,175 %. Työmenekki ruusutiloilla on esitetty liitteessä 25.

7.2.3 Yleiskustannukset

Yleiskustannusten arvot perustuvat puutarhatalouden kannattavuuskirjanpitoiloiden tuloksiin vuodelta 2000 ja tuottajajärjestöjen antamiin tietoihin (Kauppapuutarhaliitto 2003, Maaseudun työnantajaliitto 2003). Yleiskustannukset on esitetty taulukossa 36.

Taulukko 36. Yleiskustannukset (€/tila) leikkoruusutiloilla.

	Tila A €/tila	Tila B €/tila
<i>Viljelyalasta riippumattomat erät</i>		
- kiinteistöjen hoitokulut	141	753
- kirjanpito-, ATK- ja muut toimistokulut	1 777	2 376
- puhelin	818	1 334
- markkinointi- ja edustuskulut	855	677
- koulutus, kurssit	202	85
- neuvojapalkkiot	118	168
- lehdet ja ammattikirjallisuus	229	222
<i>Viljelyalasta riippuvat erät</i>		
- viljavuusanalyysi	249	415
- mainosmaksu	695	1 390
- jäsenmaksu, Kauppapuutarhaliitto ¹⁾	547	1 093
- jäsenmaksu, Maaseudun työnantajaliitto ²⁾	262	815
- jätemaksut	1 000	2 000

¹⁾ KPL:n jäsenmaksu 109,32 € / 1 000 m²

²⁾ KPL:n jäsenille 0,44 % palkkatyöväen palkasta, jos palkat yli 20 000 €

7.2.4 Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset

Leikkoruusun mallitilojen omaisuusluettelot on esitetty liitteessä 26. Omaisuudesta aiheutuvien kustannusten, poistojen, korkojen, vakuutusten sekä korjaus- ja kunnossapitokustannusten laskentaperusteet on esitetty kohdassa 2.6.

8 Kustannusten muutokset vuoteen 1999 verrattuna

Tuotantopanosten hintatietojen päivitystyön yhteydessä tehtiin muutoksia käytettyihin viljelymenetelmiin sekä tuotantopanosten käyttömääriin tarkoituksena mallien viljelytekniikoiden ja -käytäntöjen ajanmukaistaminen.

Avomaavihannekset

Avomaavihannesten tilamalleissa lannoitteissa tapahtui muutosta sekä käytetyissä lannoitteissa että käyttömäärissä. Suurin muutos lannoitevalikoimassa oli lehtilannoitteiden korvaaminen rakeisilla lannoitteilla kaalin ja porkkanantuotannon mallitiloilla. Käytetyt torjunta-aineet muuttuivat joidenkin valmisteiden poistuttua markkinoilta. Siemen-, istukas- ja taimimäärät muuttuivat siemenliikkeiden nykyisten suositusten mukaisiksi. Mallitilojen satotasot oli perusteltua pitää ennallaan.

Marjanviljely

Marjanviljelymalleista eniten muuttui mansikan tilamalli B. Aiemmassa päivityksessä suuremman tilan sato myytiin kokonaisuudessaan tukkuun. Nykyisessä laskelmassa puolet sadosta myydään itsepoimintana ja puolet myydään tukkuun. Mallitilalla A sato myydään välittäjälle edellisen mallin tukkuun myynnin sijaan. Aiemmin mansikkatilat sijoittuivat B-tukialueelle. Nykyisessä päivityksessä mallitila A sijoittuu Pohjois-Savoon C1 tukialueelle ja mallitila B Etelä-Suomeen A tukialueelle. Mallitilalla A on käytössä yksirivi-istutus, mutta mallitilalla B istutusmenetelmä muutettiin kaksirivi-istutukseksi. Kummallakin tilalla rivivälit hoidetaan niittämällä. Mallitiloilla käytetyt torjunta-aineet muuttuivat nykyistä käytäntöä ja valikoimaa vastaaviksi.

Mustaherukan tilamallit pysyivät viljelyteknisesti lähes ennallaan. Ainoastaan käytetty taimimäärä kasvoi 3 500 taimesta 4 100 taimeen hehtaaria kohti. Tilojen konekanta muuttui hieman sumuruiskun jäädessä tilan ainoaksi traktorikäyttöiseksi ruiskuksi. Herukkatilojen erilliset rivivälileikkuri ja oksamurskain korvattiin yhdellä kumpaakin toimintoon soveltuvalla koneella.

Omenan tuotanto

Omenantuotannon tilamalleilla viljelytekniikka pysyi lähes ennallaan. Muutosta tilamalleissa tapahtui käytetyissä torjunta-aineissa uusien valmisteiden myötä.

Taimitarhaviljely

Taimitarhaviljelyn tilamallin viljelytekniikassa ei tapahtunut muutosta. Ainoastaan mallin tuotantopanosten hintatiedot päivitettiin vuoden 2003 hintatasoon.

Kasvihuoneviljely

Tomaatin viljelmämallit pysyivät viljelyteknisesti lähes ennallaan vuoteen 1999 verrattuna. Ainoastaan tilamalli B:n varustetaso muuttui käyttöönotettujen viljelykourujen myötä.

Merkittävä muutos edelliseen päivitykseen verrattuna on tehty kasvihuonekurkun tilamallissa B. Siinä 5 000 neliömetrin viljelyalasta 3 000 neliometriä muutettiin kurkun ympärivuotiseksi valoviljelyksi. Valoviljelyssä valotustehoksi asetettiin 180 wattia neliometriä kohden, ja viljelymenetelmä muutettiin sateenvarjomenetelmästä alaslaskumenetelmäksi. Myös viljelykourut otettiin käyttöön mallitilalle B.

Torjunta-aineiden valikoima muuttui vuoteen 1999 verrattuna. Muutosten myötä useita aineita on poistunut kasvihuonetuotannosta sallittujen torjunta-aineiden listalta, mutta vain muutamia uusia torjunta-aineita on tullut markkinoille. Malleissa käytettyjen torjunta-aineiden kokonaiskäyttömäärä on siten vähentynyt. Sen sijaan biologiseen torjuntaan on panostettu enemmän. Biologisten torjuntaeliöiden käyttömäärät ovat mallissa vuoden 1999 tasoa suuremmat, johtuen osaksi myös vakiintuneemmista käyttösuosituksista.

Leikkoruusun osalta laadittiin toinen suurempi tilamalli. Tämä uusi tilamalli on kooltaan 10 000 neliometriä. Pinta-alasta 8 000 neliometriä on ympärivuotisessa viljelyssä ja 2 000 neliometriä on talvilepoviljelyssä. Leikkoruusun mallissa ympärivuotisessa viljelyssä käytetyn valotustehon määrä nostettiin 120:stä 180 wattiin neliometriä kohden, ja valotusmäärä nostettiin 3 000 tunnista 4 000 tuntiin. Talvilepoviljelyssä valotusaika nostettiin 2 500 tunnista 3 000 tuntiin. Talvilepoviljelyn mallissa käytetty 65 W/m^2 asennusteho kuitenkin pidettiin ennallaan.

8.1 Tuotantopanosten yksikköhintojen muutokset 1999 – 2003

Tuotantopanosten hinnat on suurelta osin kerätty samoista lähteistä kuin vuoden 1999 päivityksessä, minkä vuoksi ne ovat vertailukelpoisia. Hintatietojen lähteinä ovat olleet vähittäis- ja tukkuliikkeet, tuotteiden valmistajat, järjestöt sekä viljelijät. Laskelmassa käytetyt hinnat ovat kevään 2003 tasoa ja joidenkin tilastoitavien tuotantopanosten kuten polttoöljyjen ja sähkön osalta vuoden 2002 arvoja. Hinnat on laskelmissa esitetty arvonlisäverottomina.

Tarvikkeet

Taulukossa 37 on esitetty vuosimuutosprosenttien keskiarvoina muutokset tarvikekustannuksissa sekä edellisen 1997 – 1999 että nykyisen 1999 – 2003 päivitysjakson aikana. Tarvikekustannuksista eniten ovat nousseet omenan, leikkoruusun ja herukan taimien hinta, keksimäärin 34 %. Sekä avomaa- että kasvihuonelannoitteiden hinnat ovat nousseet keskimäärin 15 %. Tarvikkeista hintojen lasku on ollut suurinta istukassipuleiden ja siementen osalta, keskimäärin 24 %. Kasvualustojen yksikköhinnat ovat laskeneet 18 %. Kauppakunnostustarvikkeissa verkkosäkkien hinnat ovat alentuneet 11 % ja pahvilaatikoiden 3 %. Sähkön yksikköhintana on käytetty vuoden 2002 koko vuoden keskiarvoa, jolloin sähkön hinta on noussut 1 %:n. Mikäli laskelmassa olisi käytetty vuoden 2003 alun sähköhintoja, olisivat sähkökustannukset nousseet 18 %. Rahtikustannusten yksikköhintojen nousuun tulee suhtautua varauksella. Rahtikustannusten suuret tilojen väliset vaihtelut, sijainnista ja kuljetusvälineen valinnasta riippuen, vaikeuttavat keskimääräisten rahtikustannusten määrittämistä.

Taulukko 37. Tarvikkeiden yksikköhintojen muutos (vuosimuutosprosenttien keskiarvot) puutarha-yrityksissä vuosina 1997 – 1999 ja 1999 – 2003.

	1997 - 1999 %	1999 - 2003 %
Siemenet	+7	-20
Istukassipuli	+38	-27
Taimet		
keräkaali	0	+1
kiinankaali	0	+25
mansikka	+13	-4
herukka	0	+32
omena		+37
tomaatti	-5	-3
kurkku	+3	+9
leikkoruusu	+18	+34
Lannoitteet		
avomaa	-5	+20
kasvihuone	-11	+11
Kasvinsuojelu		
torjunta-aineet		+2
biologinen torjunta		+3
Kauppakunnostustarvikkeet		
verkkosäkit	+4	-11
pahvilaatikot	+4	-3
Kasvualustat	+15	-18
Sähkö		+1
Polttoöljy, kevyt	-13	+4
Polttoöljy, raskas	+24	+9
Ostorahti	-6	+124

Työkustannus

Ulkopuolisen työntekijän palkkaamisesta työnantajalle muodostuu kustannuksia työntekijälle maksettavasta keskipalkasta sekä välillisistä palkkakustannuksista. Avomaan kausityöntekijän palkka on noussut 13 % 6,8 eurosta 7,7 euroon tunnilta. Hedelmän- ja marjanpoimijoiden keskipalkka on alentunut 6 % 9,0 eurosta 8,4 euroon. Mansikanpoiminnan urakkapalkka on noussut 13 % 0,9 eurosta 1,1 euroon. Kasvihuonetyöntekijän keskituntiansio oli syksyllä 2001 7,24 €/h. Keskipalkka on noussut vuoden 1999 tasosta 15 %. (Maaseudun työnantajaliitto 2001).

Avomaan kausityöntekijän sivukuluprosentti on 53,435 %. Sivukulujen määrä on laskenut prosentin verran vuodesta 1999. Marja- ja hedelmätilojen kausityöntekijöiden sivukulut ovat nousseet prosentin verran. Vakituisen kasvihuonetyöntekijän sivukuluprosentti on 63,175 ja kausityöntekijän 49,575 (Maaseudun työnantajaliitto 2002). Välilliset palkkakustannukset ovat laskeneet vuodesta 1999 kolme prosenttiyksikköä vakituisen työntekijän osalta ja kaksi prosenttiyksikköä kausityöntekijän osalta.

Työkustannus on noussut avomaavihanneksilla 13 %. Marjan- ja hedelmänpoimijoiden työkustannus on laskenut 6 %, ja urakkapalkan kustannus on noussut 13 %. Vakituisen kasvihuonetyöntekijän työkustannus on noussut 13 % ja kausityöntekijän 14 %. Taimistoviljelyssä

työkustannus on pysynyt samana. Työkustannusten muutos sisältää keskipalkan ja välillisten palkkakustannusten muutokset.

Yleiskustannukset

Yleiskustannukset päivitettiin osittain kirjanpitoloksia hyväksi käyttäen, osaksi järjestöjen antamien tietojen pohjalta. Yleiskustannusten jaottelu kustannuserittäin muuttui hieman vuoden 1999 päivityksestä. Esimerkiksi kirjanpito ja konttoritarvikkeet ovat nyt yhtenä eränä, kun vuoden 1999 päivityksessä erät ilmoitettiin kahtena kustannuseränä.

8.2 Tuotantopanosten kustannusmuutokset tilamalleilla

Kustannusten muutosta tarkastellaan tilamalleissa kustannuserittäin. Tuotantopanosten kustannusten muutokset avomaavihannestuotannon mallitiloilla on esitetty taulukossa 38.

Tarvikekustannukset ovat nousseet eniten kiinankaalitulalla, 23 %. Myös keräkaalitulalla B ja porkkanatulalla B tarvikekustannukset ovat nousseet; keräkaalilla 9 % ja porkkanalla 10 %. Muiden mallitilojen tarvikekustannukset ovat laskeneet. Suurinta tarvikekustannusten lasku on ollut sipulin tilamalleilla, tilamallilla A 25 % ja tilamallilla B 18 %.

Kauppakunnostustarvikkeiden kustannukset ovat vähentyneet 14 – 67 % kaikilla mallitiloilla kiinankaalin mallitilaa lukuun ottamatta. Työkustannukset ovat nousseet kaikilla mallitiloilla keskimäärin 9 %. Tämä osittain johtuu avomaan kausityöntekijän keskipalkan noususta.

Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset ovat nousseet kaikilla mallitiloilla keskimäärin 41 %. Omaisuusosista koneiden jälleenhankinta-arvo ovat nousseet eniten. Nousua on ollut etenkin sadonkorjuu- ja sadonkäsittelykoneiden hinnoissa. Muista kustannuseristä ovat yleiskustannukset nousseet keskimäärin 24 %. Osaltaan tähän vaikuttaa joidenkin kustannuserien määrittämisperusteen muuttuminen puutarhatalouden kannattavuuskirjanpidon tuloksiin perustuvaksi. Aiemmin osa yleiskustannusten eristä oli viljelijöiden arvioihin perustuvia.

Rahtikustannukset ovat nousseet keskimäärin 41 %. Osaltaan syynä rahtikustannusten suureen prosentuaaliseen nousuun ovat pienet yksikkökustannukset ja sen seurauksena pienistäkin muutoksista aiheutuvat suuret prosenttimuutokset. Esimerkiksi keräkaali ja porkkanan tilamalli B:llä rahtikustannukset ovat nousseet 0,027 €/kg:sta 0,050 €/kg:aan, eli 86 %:a. Rahtikustannusten osuus kokonaiskustannuksista avomaa vihanneksille vaihtelee 4 – 11 %:a.

Taulukko 38. Tuotantopanosten kustannusmuutokset (%) avomaavihannestuotannon mallitiloilla vuosina 1999 – 2003 hehtaarikohtaisten tilamallilaskelmien mukaan.

	Keräkaalitila		Kiinankaalitila	Porkkanatila		Sipulitila	
	A	B		A	B	A	B
Siemenet, sipulit, taimet	-5	-5	+88	-39	-39	-30	-30
Lannoitteet, kalkki	+10	+10	+20	+33	+33	+7	+7
Kasvinsuojelu	-31	-31	-15	-47	-47	-4	-4
Kauppakunnostustarvikkeet	-71	-44	+34	-27	-14	-67	-34
Poltto- ja voiteluaineet	-3	0	+34	-4	+2	-2	0
Rahti	+19	+86	-21	+49	+86	+19	+49
<i>Tarvikekustannus yhteensä</i>	-9	+9	+23	-4	+10	-25	-18
Työkustannus	+15	+15	+17	+9	+9	+2	-3
Yleiskustannukset	+9	+61	-5	+8	+44	+9	+41
Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset	+43	+45	+46	+66	+35	+30	+23

Taulukko 39. Tuotantopanosten kustannusmuutokset (%) marjantuotannon mallitiloilla vuosina 1999 – 2003 hehtaarikohtaisten tilamallilaskelmien mukaan.

	Mansikka		Herukka	
	A	B	A	B
Taimet	+22	+74	+42	+42
Lannoitteet, kalkki	+10	+10	+37	+37
Kasvinsuojelu	+89	-4	+57	+57
Kauppakunnostustarvikkeet	-31	-65	-31	-31
Poltto- ja voiteluaineet	-1	+10	-3	-2
Rahti		-26	+27	+27
Tarvikekustannus yhteensä	-12	-11	+16	+16
Työkustannus	+5	-12	-8	-6
Yleiskustannukset	-3	-4	+10	+7
Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset	7	-3	+17	+10

Taulukossa 39 on esitetty tuotantopanosten kustannusmuutokset marjantuotannon mallitiloilla. Mansikkatiloilla tarvikkekustannukset ovat laskeneet keskimäärin 12 %. Mansikan mallitila B ei ole täysin vertailukelpoinen vuoden 1999 päivityksen kanssa tuotantomenetelmissä tapahtuneiden muutosten vuoksi. Tuotantomenetelmän muutos näkyy taimikustannuksen voimakkaana nousuna siirryttäessä yksirivi-istutuksesta kaksirivi-istukseen sekä kauppakunnostustarvikkeiden että rahdin vähenemisenä siirryttäessä osalla pinta-alasta itsepoimintaan. Mansikkatilalla A eniten ovat laskeneet kauppakunnostustarvikkeiden, 31 %, kustannukset. Kustannuksista eniten ovat nousseet torjunta-ainekustannukset (89 %) uusien kalliimpien hometorjunta-aineiden myötä ja taimikustannukset (22 %). Mansikkatilan A rahtikustannusten muutosta ei ole mielekäästä ilmoittaa myyntikanavan muututtua tukkuun myynnistä välittäjälle myyntiin.

Herukkatiloilla tarvikkekustannukset ovat nousseet keskimäärin 16 %. Tuotantopanoksista eniten ovat nousseet kasvinsuojelukustannukset 57 %. Taimikustannus on noussut 42 %, johtuen osittain myös taimitiheyden kasvusta. Lannoitekustannukset ovat nousseet 37 % ja rahtikustannukset 27 %.

Taulukossa 40 on esitetty tuotantopanosten kustannusmuutokset omenantuotannon ja taimitarhatuotannon mallitiloilla. Omenatiloilla tarvikkekustannukset ovat nousseet tilalla A 13 % ja tilalla B 18 %. Eniten nousua on tapahtunut tilan A rahtikustannuksissa, 61 %, sekä tilojen A ja B taimikustannuksissa, keskimäärin 47,5 %. Poltto- ja voiteluainekustannukset ovat laskeneet keskimäärin 18 % ja työkustannukset 6 %. Työkustannusten aleneminen johtuu suurimmaksi osaksi keskipalkan laskusta. Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset ovat nousseet tilalla A 27 % ja tilalla B 31 %.

Taimitarhatuotannon tarvikkekustannukset ovat laskeneet 2 %. Suurinta lasku oli kauppakunnostustarvikkeiden (43 %) sekä poltto- ja voiteluaineiden (16 %) osalta. Lannoitekustannukset nousivat 26 %. Yleiskustannukset nousivat 92 %. Nousu johtuu yleiskustannusten määritysperusteen muuttumisesta puutarhatalouden kirjapitotuloksiin pohjautuvaksi. Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset nousivat 36 %.

Taulukko 40. Tuotantopanosten kustannusmuutokset (%) omenantuotannon ja taimitarhatuotannon mallitiloilla vuosina 1999 – 2003 hehtaarikohtaisten tilamallilaskelmien mukaan.

	Omenatila		Taimitarha
	A	B	A
Taimet	+47	+48	+4
Lannoitteet	+37	+25	+26
Kasvinsuojelu	+23	+23	-5
Kauppakunnostustarvikkeet	+32	+32	-43
Poltto- ja voiteluaineet	-27	-9	-16
Rahti	+61	+11	
Tarvikekustannus yhteensä	+13	+18	-2
Työkustannus	-6	-6	0
Yleiskustannukset	+2	-26	+92
Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset	+27	+31	+36

Taulukko 41. Tuotantopanosten kustannusmuutokset (%) kasvihuonetuotannon mallitiloilla vuosina 1999 – 2003 neliometriä kohti laskettujen tilamallilaskelmien mukaan.

	Tomaattitila		Kurkkutila	Leikkoruusutila
	A	B	A	A
Taimet	-19	-19	-2	+34
Lannoitteet	+5	+9	+9	+10
Kasvinsuojelu	-3	-3	+40	-34
Kauppakunnostustarvikkeet		-4	+7	
Poltto- ja voiteluaineet	+9	-3	+9	+12
Rahti		+420		+501
Tarvikekustannus yhteensä	-24	+22	+15	+75
Työkustannus	+13	+13	+8	+14
Yleiskustannukset	+43	-1	+24	-31
Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset	+9	+43	+9	-5

Taulukossa 41 on esitetty tuotantopanosten kustannusmuutokset kasvihuonetuotannon mallitiloilla. Taulukossa ei ole kurkkutila B:n kustannusmuutosta, sillä tuotantotavan muutos tavanomaisesta viljelystä valokurkun viljelyyn on niin suuri, etteivät luvut ole keskenään vertailukelpoisia. Myöskään leikkoruusun tilamallille B ei ole esitetty kustannusmuutoksia, koska vuoden 1999 malli ei sisältänyt tämän kokoluokan tilaa.

Tomaattitilan A tarvikekustannukset ovat laskeneet 24 %. Muilla tiloilla tarvikekustannukset ovat nousseet, leikkoruusutilalla A 75 %, tomaattitilalla B 22 % ja kurkkutilalla A 14 %. Kustannuksista eniten ovat nousseet rahtikustannukset. Tomaatin rahtikustannukset ovat nousseet 0,027 €/kg:sta 0,14 €/kg:aan eli 420 %. Leikkoruusutilalla rahtikustannukset ovat nousseet 0,008 €/kpl:sta 0,050 €/kpl:een eli 501 %. Nousuun voi osaltaan vaikuttaa myös rahtikustannuksen määrittämismenetelmän muutos vuoteen 1999 verrattuna. Kurkun

ja tomaatin osalta rahtikustannukset selvitettiin rahdin myyjältä, vuoden 1999 ostajalähtöiseen lähestymistapaan verrattuna. Leikkoruusun osalta rahti määritettiin ostajan näkökulmasta molempina vuosina.

Kasvinsuojelun kustannukset kurkunviljelyssä ovat nousseet 40 %. Syynä on torjunta-aineiden hintojen nousu sekä edellistä tilamallin päivitystä suuremmat torjuntaeliöiden käyttömäärät. Leikkoruusun mallitilalla kasvinsuojelun kustannukset ovat laskeneet 34 %. Yleisesti torjunta-aineiden hintojen noususta huolimatta kokonaiskustannusten aleneminen aiheutuu kokonaiskäyttömäärän vähenemisestä useiden torjunta-aineiden poistuttua markkinoilta. Tomaatilla kasvinsuojelukustannukset ovat pysyneet lähes ennallaan.

Työkustannukset ovat kaikilla kasvihuonetilamalleilla nousseet 8 – 14 %. Suurelta osin työkustannusten nousu johtuu kasvihuoneyöntekijän keskipalkan noususta. Omaisuudesta aiheutuvat kustannukset ovat nousseet muita mallitiloja enemmän tomaattitilalla B, jossa nousu on ollut 43 %. Osaltaan tähän vaikuttaa mallitilan omaisuuden kasvu viljelykourujen käyttöönoton seurauksena.

Tuotantopanoksista tomaatin taimikustannus on laskenut 19 %. Laskua on ollut myös yleiskustannuksissa 31 % leikkoruusutilalla A ja 1 % tomaattitilalla B. Tomaattitila A:n yleiskustannukset ovat nousseet 43 % ja kurkkutila A:n 24 %.

8.3 Tuotantokustannusten kehitys 1999 – 2003

Tuotantokustannukset sekä niiden muutokset tilamalleissa ilmenevät taulukosta 42. Tuotantokustannusten muutosta tarkasteltaessa tulee huomioida, että malleihin on tehty muutoksia muihin laskelmiin vaikuttaviin oletuksiin, kuten tuotantopanosten käyttömääriin. Ne vaikuttavat kustannusmuutoksiin yksikköhintojen muutoksen ohella.

Avomaavihanneksilla tuotantokustannukset yrittäjän palkkavaatimuksen jälkeen ovat nousseet keskimäärin 14 %. Suurinta tuotantokustannusten nousu on ollut varastokiinankaalilla 24 % ja kaalitilalla B 22 %. Varastosipulilla tuotantokustannusten nousu on ollut vähäisintä, tilamallilla A 2 % ja tilamallilla B tuotantokustannus on pysynyt ennallaan.

Hedelmän- ja marjanviljelyn mallitilojen tuotantokustannukset ovat nousseet keskimäärin 6 %. Mansikan tuotantokustannuksissa ei tilamallilla A ole tapahtunut juurikaan muutosta. Tilamallin B osalta ovat tuotantokustannukset yrittäjän palkkavaatimuksen jälkeen laskeneet 10 % siirryttäessä osalla alasta mansikan itsepoimintaan. Herukan tilamalleilla tuotantokustannukset ovat kasvaneet keskimäärin 10 %. Omenan tuotantokustannus on noussut mallitilalla A 9 % ja mallitilalla B 11 %. Koristepensaalla tuotantokustannukset ovat nousseet 8 %.

Kasvihuonetuotannon mallitilojen tuotantokustannukset ovat nousseet keskimäärin 20 % yrittäjän palkkavaatimuksen huomioon ottaen vuodesta 1999 vuoteen 2003 verrattuna. Suurinta tuotantokustannusten nousu on ollut leikkoruusulla, jolla talvilepoviljelyn

tuotantokustannukset ovat nousseet 21 % ja ympärivuotisen viljelyn 36 %. Leikkoruusun tuotantokustannusten nousuun vaikuttavat myös ympärivuotisen viljelyn valotustehon lisääminen 160 W/m²:sta 180 W/m² :iin ja valotusmäärän lisääminen 3 000 tunnista 4 000 tuntiin.

Tomaatilla tuotantokustannus on mallitilalla A noussut 10 % ja mallitilalla B 25 %. Syynä tomaattitilan B tuotantokustannusten nousuun ei ole ainoastaan tuotantopanosten hintojen nousu, vaan myös muutokset viljelymenetelmässä. Viljelykouruista aiheutuvat kustannukset näkyvät laskelmassa (Liite 23), mutta niillä saavutettava parempi työergonomia ja siitä johtuva mahdollinen työmenekin pieneneminen on vaikea huomioida laskelmassa. Kurkun mallitilalla A ovat tuotantokustannukset nousseet 12 %.

Taulukko 42. Tuotantokustannukset (€/kg) ja niiden muutokset (%) tilamalleissa vuosina 1999 ja 2003.

	Tilamalli A		Muutos %	Tilamalli B		Muutos %
	1999	2003		1999	2003	
<i>Ennen yrittäjän palkkavaatimusta</i>						
Varastokaali, €/kg	0,259	0,298	+15	0,291	0,377	+29
Varastokiinankaali, €/kg	0,476	0,621	+30			
Varastoporkkana, €/kg	0,267	0,341	+27	0,296	0,355	+20
Varastosipuli, €/kg	0,626	0,640	+2	0,444	0,451	+1
Mansikka, €/kg	2,577	2,664	+3	2,252	1,832	-19
Herukka, €/kg	1,719	1,963	+14	1,293	1,447	+12
Omena, €/kg	0,849	1,018	+20	0,732	0,841	+15
Koristepensas, €/kpl	1,309	1,447	+11			
Kasvihuonetomaatti, €/kg	1,102	1,210	+10	1,260	1,595	+27
Kasvihuonekurkku, €/kg						
ilman valoja	0,827	0,936	+13		1,784	
valoviljely					1,447	
Leikkoruusu, €/kpl						
talvilepoviljely	0,291	0,354	+22		0,377	
ympäriavuotinen viljely	0,320	0,442	+38		0,463	
<i>Yrittäjän palkkavaatimuksen jälkeen</i>						
Varastokaali, €/kg	0,461	0,531	+15	0,377	0,459	+22
Varastokiinankaali, €/kg	0,883	1,097	+24			
Varastoporkkana, €/kg	0,537	0,635	+18	0,373	0,439	+18
Varastosipuli, €/kg	0,962	0,982	+2	0,631	0,631	0
Mansikka, €/kg	3,174	3,222	+2	2,785	2,518	-10
Herukka, €/kg	2,099	2,309	+10	1,559	1,699	+9
Omena, €/kg	1,182	1,284	+9	0,885	0,984	+11
Koristepensas, €/kpl	1,613	1,750	+8			
Kasvihuonetomaatti, €/kg	1,364	1,506	+10	1,472	1,836	+25
Kasvihuonekurkku, €/kg						
ilman valoja	1,018	1,139	+12		1,941	
valoviljely					1,518	
Leikkoruusu, €/kpl						
talvilepoviljely	0,325	0,393	+21		0,396	
ympäriavuotinen viljely	0,355	0,482	+36		0,483	

9 Puutarhatuotannon tuotot ja kannattavuus

9.1 Puutarhatuotteiden tuottajahinnat ja tuet vuosina 1999 – 2002

Laskelmassa myyntitulojen määrittämiseen on käytetty Kasvintieto Oy:n keräämiä hintatietoja, jotka ovat koko kalenterivuoden myyntimäärillä painotettuja keskihintoja. Kalenterivuosittain tarkasteltavissa hinnoissa on varastovihannesten osalta huomattava, että hinta muodostuu kahden eri satokauden tuotannosta. Puutarhatuotteille on ominaista, että tuottajahinnat voivat vaihdella hyvinkin paljon, jopa 30 % peräkkäisinä vuosina. Taulukossa 43 on puutarhatuotteiden keskihinnat 1999 ja 2002 sekä hintamuutos.

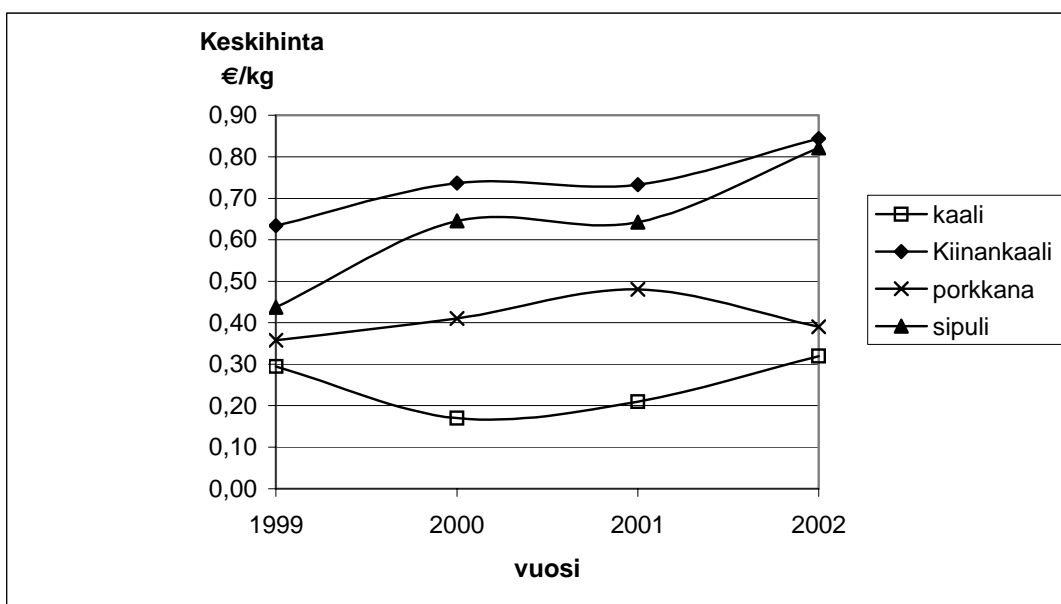
Taulukko 43. Puutarhatuotteiden myyntimäärällä painotetut keskihinnat (€/kg) vuosina 1999 ja 2002 sekä hintamuutos (%) (Kasvintieto Oy 2003).

	Tuottajahinta, €/kg		Muutos, %
	1999	2002	
<i>Avomaatuotanto:</i>			
Keräkaali	0,294	0,320	+9
Kiinankaali	0,634	0,844	+33
Porkkana			
- 500 g pussit	0,639	0,611	-4
- 1 kg pussit	0,392	0,453	+16
- 3 kg pussit	0,237	0,323	+36
- 10 kg verkkosäkki (multaporkkana)	0,229	0,135	-41
Sipuli	0,437	0,821	+88
Mansikka			
- tukku	1,959	2,330	+19
- itsepoiminta		2,750 ¹⁾	
Mustaherukka			
- tukku	1,566	1,600	+2
- teollisuuden sopimustuotanto	0,959	1,000 ¹⁾	+4
Omena			
- I luokka	1,147	1,004	-12
- II luokka	0,663	0,645	-3
Koristepensas, €/kpl			
- I luokka	2,018	2,019 ²⁾	0
- II luokka	1,346	1,346 ²⁾	0
<i>Kasvihuonetuotanto:</i>			
Tomaatti	0,967	1,119	+14
Kurkku	0,861	1,053	+22
Kurkku, valotettu kausi ³⁾		2,500	
Leikkoruusu, €/kpl	0,301	0,320	+6

¹⁾ Hedelmän ja marjaviljelijäin liitto

²⁾ Taimistoviljelijät ry

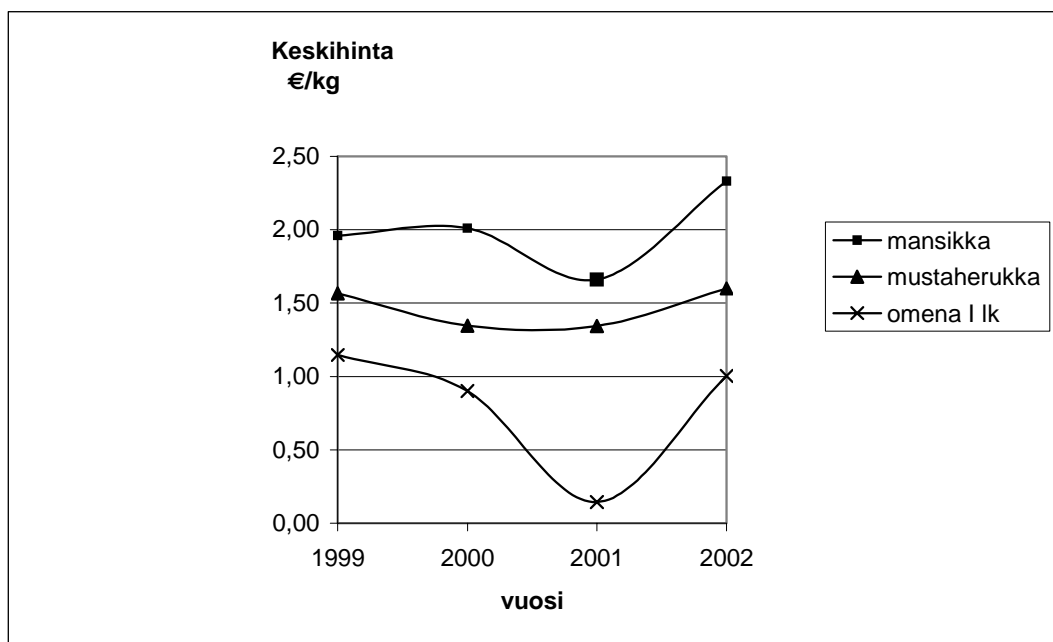
³⁾ marras – helmikuu, Ojala 2003

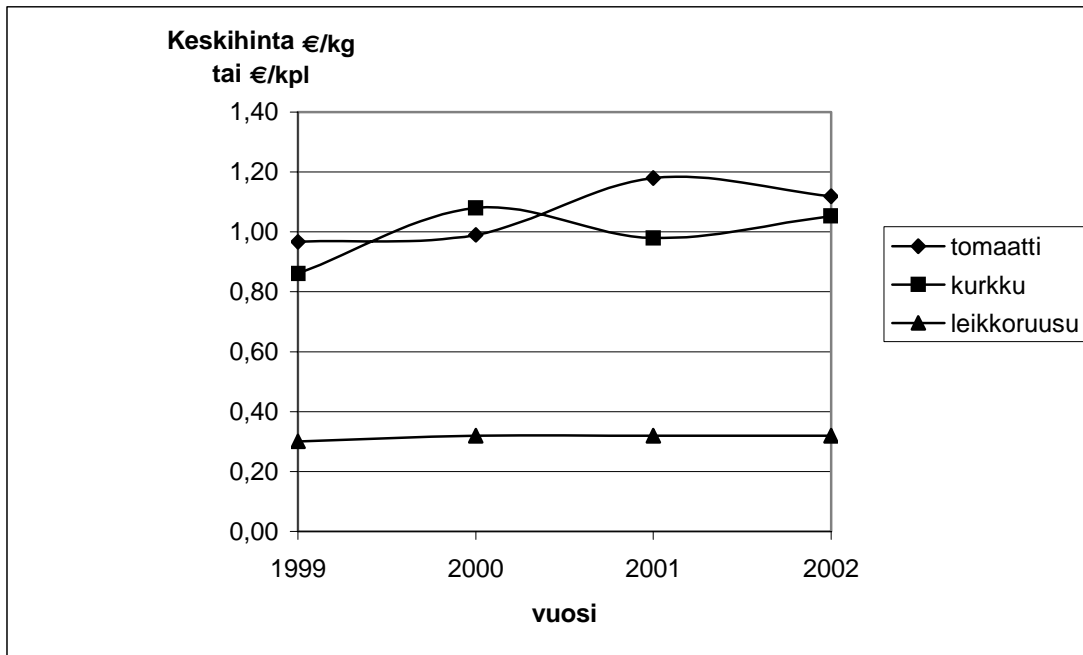
Kuva 1. Avomaavihannesten tuottajahinnat vuosina (€/kg) 1999 – 2002 (Kasvistieto Oy).

Avomaavihannesten keskihinnat nousivat tarkastelujaksolla keskimäärin 33 %. Sipulin keskihinta vuonna 2002 oli 0,821 €. Nousua vuodesta 1999 oli 88 %. Keräkaalin keskihinta nousi 9 % 0,294 eurosta 0,320 euroon. Kiinankaalin hinta nousi 33 % 0,634 eurosta 0,844 euroon ja porkkanan 2 % (Kuva 1).

Mansikan tukkuhinta nousi 1,959 eurosta 2,330 euroon eli 19 %. Mustaherukan hinta nousi keskimäärin 3 %; tukkuhinta 2 % ja teollisuushinta 4 %. Omenan tuottajahinta laski I luokan omenalla 12 % ja II luokan omenalla 3 %. 2002 I luokan omenan keskihinta oli 1,004 € ja II luokan 0,645 €. Koristepensaain tuottajahinta vuosien 1999 ja 2003 välillä ei ole muuttunut (Kuva 2).

Kuva 2. Mansikan, mustaherukan ja omenan tuottajahinnat (€/kg) vuosina 1999 – 2002 (Kasvistieto Oy).

Kuva 3. Tomaatin, kurkun ja leikkoruusun tuottajahinnat (€/kg, €/kpl) vuosina 1999 – 2002 (Kasvistieto Oy).

Tomaatin keskihinta vuonna 2002 oli 1,19 €/kg, kurkun 1,053 €/kg ja leikkoruusun 0,320 €/kpl (Taulukko 43). Keskihinta on noussut eniten kurkulla 22 %. Syynä tähän voi olla valotetun tuotantoalan kasvaminen ja perinteisin viljelyn tuotantoalan supistuminen. Talvella kurkusta saatava korkeampi hinta nostaa siten koko vuoden keskihintaa. (Ojala 2003.) Tomaatin keskihinta on noussut 14 % ja leikkoruusun 6 % (Kuva 3). (Kasvistieto Oy 2003.)

Tukitasona on tilamalleissa käytetty vuoden 2002 toteutuneita tukia. Vuonna 2002 pinta-alaperusteiset tuet avomaatuotannossa olivat yhteensä 928 €/ha. Sipulin pinta-alaperusteiset tuet ovat laskeneet 25 % vuodesta 1999. Muiden vihannesten osalta tuet ovat nousseet 4 %. Marjatilojen tuet olivat 2002 yhteensä 684 € A, B ja C1 alueilla. Marjantuotannon tuet ovat alentuneet A alueella 34 %, B ja C1 alueella 31 %.

Kasvihuonetuotanto kuuluu Etelä-Suomen kansallisen tuen piiriin, jossa pitkän viljelyn, eli yli seitsemän kuukauden viljelyajan, tuki on 11,4 €/m². Kaikilla kasvihuonetuotannon mallitiloilla viljelyaika on yli seitsemän kuukautta. Vuoteen 1999 verrattuna kasvihuonetuotannon tuki on muuttunut siirtymäkauden tuesta Etelä-Suomen kansalliseksi tueksi, samalla tukimäärä on noussut hieman vuoden 1999 10,3 eurosta vuoden 2002 11,4 euroon. Taulukossa 44 on vuosien 1999 ja 2002 puutarhatalouden pinta-alatuet sekä tukimäärien muutokset.

Taulukko 44. Pinta-alatuet (€/ha, €/m²) vuosina 1999 ja 2002 sekä muutos (%).

	1999	2002	Muutos, %
	€/ha	€/ha	
Ympäristötuki			
- yksivuotiset puutarhakasvit	290	333	+15
- monivuotiset puutarhakasvit	742	484	-35
LFA			
- A alue		150	
- B + C1	163	200	+23
Siirtymäkauden tuki			
- sipuli	525		
- muut vihannekset	185		
- marjat, A	133		
- marjat, B, C	84		
- omena, A, B, C	133		
Kasvinviljelyn kansallinen tuki			
- avomaavihannekset, B	252	395	+57
- marjat, A		50	
- omena, A	93	205	+120
- omena, B	93	155	+67
Etelä-Suomen kansallinen tuki	€/m ²	€/m ²	%
- varastointituki			
varastot lämpösäätelyjärjestelmällä	15,6	14,5	-7
muut varastot	10,4	10,1	-3
- kasvihuonetuotanto yli 7 kk	10,3	11,4	+11

9.2 Puutarhatuotannon kannattavuus vuonna 2003

Vaikka tilamallilaskelmilla kuvataan mallin mukaisten tilojen tuotantokustannuksia ja niiden muutosta, tarkastellaan seuraavassa tuotannon kannattavuutta tuottojen ja tuotantokustannusten erotuksena. Kannattavuustarkastelu koskee vain yhtä tuotantosuuntaa, esim. varastokaalia. Tilamalleissa on muutakin puutarhatuotantoa, esimerkiksi syys- ja varhaistuotantoa, minkä vuoksi kannattavuustarkastelu ei koske koko tilamallien kaalintuotantoa. Laskelmissa käytetyt tilamallit ovat kuvitteellisia, minkä vuoksi tuotantoprosessi ei täydellisesti kuvaa todellisuutta. Puutarhayrityksissä on aina tekijöitä, joita ei pystytä huomioimaan tilamalleissa, kuten sato- ja hintavaihtelut.

Laskelmissa on käytetty keskimääräisiä pakkaamohintoja sekä maahantuojien, tukkuliikkeiden ja vähittäiskauppojen listahintoja. Näiden hintatietojen avulla on laadittu tilamallit, joissa yrittäjä saa keskimääräistä hintaa tuotteistaan, ja maksaa tinkimättä tuotantopanoksista laskelmassa asetetun hinnan. Taulukossa 45 on esitetty puutarhatuotannon kannattavuus vuonna 2003 tilamallien pohjalta.

Taulukko 45. Puutarhatuotannon kannattavuus vuonna 2003 tilamallien pohjalta (€/kg tai €/kpl) sekä muutos (%) vuoteen 1999 verrattuna.

	Tuotot €/kg, kpl	Tuotanto- kustan- nukset* €/kg, kpl	Erotus 2003 €/kg, kpl	Erotus 1999 €/kg, kpl	Muutos 1999- 2003, €/kg, kpl	Muutos 1999- 2003, %
<i>Avomaatuotanto:</i>						
Keräkaali, tilamalli A	0,379	0,531	-0,153	-0,108	-0,045	-42
Keräkaali, tilamalli B	0,379	0,459	-0,080	-0,024	-0,057	-238
Kiinankaali, tilamalli A	0,955	1,097	-0,142	-0,136	-0,006	-4
Porkkana, tilamalli A	0,461	0,635	-0,173	-0,082	-0,091	-111
Porkkana, tilamalli B	0,461	0,439	+0,022	+0,081	-0,059	-73
Sipuli, tilamalli A	0,892	0,982	-0,090	-0,437	+0,347	+79
Sipuli, tilamalli B	0,892	0,631	+0,262	-0,106	+0,367	+346
Mansikka, tilamalli A	2,501	3,222	-0,721	-0,972	+0,251	+26
Mansikka, tilamalli B	2,711	2,518	+0,193	-0,584	+0,777	+133
Herukka, tilamalli A	1,514	2,309	-0,795	-0,533	-0,262	-49
Herukka, tilamalli B	1,514	1,699	-0,185	+0,007	-0,192	-274
Omena, tilamalli A	1,116	1,284	-0,168	+0,081	-0,249	-307
Omena, tilamalli B	1,037	0,984	+0,053	+0,885	-0,832	-105
Taimitarha, tilamalli A	1,604	1,750	-0,146	+0,007	-0,153	-219
<i>Kasvihuonetuotanto:</i>						
Tomaatti, tilamalli A	1,431	1,506	-0,075	-0,086	+0,011	+13
Tomaatti, tilamalli B	1,464	1,836	-0,372	-0,193	-0,178	-92
Kurkku, tilamalli A	1,306	1,139	+0,167	+0,072	+0,095	+132
Kurkku, tilamalli B						
ilman valoja viljely	1,306	1,942	-0,636			
valoviljely	1,628	1,524	+0,104			
koko tila	1,564	1,608	-0,044			
Leikkoruusu, tilamalli A						
talvilepoviljely	0,381	0,393	-0,012	+0,022	-0,034	-155
ympärivuotinen viljely	0,371	0,482	-0,112	-0,008	-0,103	-1288
koko tila	0,372	0,467	-0,094			
Leikkoruusu, tilamalli B						
talvilepoviljely	0,381	0,396	-0,015			
ympärivuotinen viljely	0,371	0,482	-0,112			
koko tila	0,372	0,468	-0,095			

* Sisältää yrittäjän palkkavaatimuksen

Avomaan vihannestuotannon tilamalleilla tuotanto on kannattavaa sipulin sekä porkkanantuotannon suuremmalla mallitilalla. Muiden mallitiloilla kannattavuus on negatiivinen. Vuoteen 1999 verrattuna kannattavuus on heikentynyt avomaavihannesten mallitiloilla sipulia lukuun ottamatta. Tuottajahintojen suuret vuosittaiset vaihtelut saavat tässä kannattavuuden tarkastelutavassa aikaan suuria kannattavuuseroja tarkasteluvuosien välille.

Marjatilamalleilla mansikan tilamalli B:n toiminta on kannattavaa. Muilla tilamalleilla kustannukset ylittävät toiminnasta saatavat tuotot. Mansikalla toiminnan tulos on parantunut kummallakin tilamallilla vuoteen 1999 verrattuna. Herukalla toiminnan tulos on heikentynyt vuodesta 1999. Omenan tilamallilla A toiminnan tulos on negatiivinen. Tilamallilla B tulos on positiivinen. Sekä omenatila A:n että B:n toiminnan tulos on heikentynyt keskimäärin 54 snt/kg vuodesta 1999. Taimitarhatuotannon tilamallin toiminnan tulos on negatiivinen. Vuodesta 1999 se on heikentynyt 15,3 snt/kpl.

Lähes kaikkien kasvihuonetuotannon tilamallien toiminnan tulos jää negatiiviseksi. Positiivisen tuloksen antoivat ainoastaan kurkkutila A sekä kurkkutila B valoviljelyn osalta. Kurkkutilamallissa B ja leikkoruusutilamalleissa, jossa on kaksi eri tuotantotapaa, on koko tilan kate laskettu yhdistämällä eri tuotantotapojen tuotot ja kustannukset koko tilan katteeksi.

10 Yhteenveto

Puutarhayritysten tuotantokustannuksia on seurattu keskeisimpien puutarhatuotteiden osalta tilamallien avulla vuodesta 1994. Mallilaskelmien kustannustaso kuvaa normilukuihin perustuvan mallien mukaisen tilan kustannusta, ei alalla toimivien yritysten todellista keskimääräistä kustannustasoa. Ensimmäiset laskelmat laadittiin vuonna 1993 valkokaalille, porkkanalle, sipulille, mansikalle, herukalle, kasvihuonetomaatille ja -kurkulle sekä leikkoruusulle. Laskelmat on päivitetty laadinnan jälkeen vuosien 1995, 1997, 1999 ja 2003 hintatasoon. Vuoden 1999 päivityksessä malleihin lisättiin omenan, kiinankaalin ja taimitarhatuotannon mallit. Vuoden 2003 päivityksessä kurkuntuotantoon otettiin mukaan myös valoviljely sekä lisättiin malleihin uusi suurempi leikkoruusun mallitila. Päivityksen yhteydessä tarkastettiin kaikki laskentaan liittyvät oletukset, kuten satotasot, viljelytyömenekit sekä omaisuusosien hankintahinnat.

Vuoden 1999 päivitykseen verrattuna tuotantokustannukset kasvoivat vuonna 2003 avomaavihannestuotannossa keskimäärin 14 %. Avomaa vihannesviljelyssä ei tehty merkittäviä muutoksia tilamallien viljelytekniikoihin. Marjatiljoilla tuotantokustannukset laskivat 2 %. Mansikkatila B:n tuotantokustannusten laskuun on vaikuttanut itsepoimintaan siirtyminen puolella mansikka-alasta, ja sen seurauksena palkka- ja pakkauskustannusten aleneminen. Mansikkatilalla A ja herukkatiloilla ei tehty merkittäviä viljelytekniisiä muutoksia malleihin. Omenatiloilla ja koristepensaun tuotannossa tuotantokustannukset nousivat 9 %, omenalla 0,099 € – 0,102 € ja koristepensaalla 0,137 €. Kasvihuonetuotannossa leikkoruusun tuotantokustannukset kasvoivat 29 % eli 0,115 €. Tuotantokustannusten nousuun on osaksi vaikuttanut valotustehon nostaminen ja valotusajan lisääminen. Tomaatin tuotantokustannukset kasvoivat 18 % eli 0,142 € – 0,364 €. Suuremman tomaattitilan tuotantokustannusten nousuun on vaikuttanut jonkin verran viljelykourujen käyttöönotto ja siitä aiheutuvat kustannukset. Kurkun tuotantokustannukset ovat nousseet 12 % eli 0,121 €.

Tilamalleilla tarkasteltuna hehtaarikohtaiset tarvikekustannukset kasvoivat avomaavihannestuotannossa keskimäärin 3 %. Marjantuotannon tiloilla tarvikekustannukset ovat laskeneet mansikkatiloilla 12 %, herukkatiloilla tarvikekustannukset ovat nousseet 16 %. Omenan tarvikekustannukset ovat nousseet keskimäärin 16 %. Koristepensaun tuotannon tarvikekustannukset ovat laskeneet 2 %. Kasvihuonetuotannossa tarvikekustannukset ovat laskeneet tomaattitilalla A 24 %, muilla mallitiloilla tarvikekustannukset ovat nousseet keskimäärin 37 %.

Avomaavihannesten tuottajahinnat nousivat vuosina 1999 – 2003 keskimäärin 33 %. Suurinta hinnannousu oli sipulilla 88 % ja vähäisintä porkkanalla 2 %. Mansikalla tukkuhinta nousi 19 % ja herukalla 3 %. Omenalla tuottajahinta laski 8 %. Koristepensaalla hinta pysyi samana vuoteen 1999 verrattuna. Kasvihuonetuotannossa kurkun tuottajahinta nousi 22 %, tomaatin 14 % ja leikkoruusun 6 %. Avomaavihannesviljelyn osalta sipulin tuki on alentunut 25 %, muiden vihannesten tuki on noussut 4 %. Marjantuotannon tuet ovat alentuneet A alueella 34 %, B ja C1 alueiden tuki on alentunut 31 %. Kasvihuonetuotannon tuki on noussut 11 %.

Tarkasteltaessa laskennallista tuottojen ja tuotantokustannusten erotusta, ainoastaan porkkanan ja sipulin suuremmat tilamallit, mansikan tilamalli B, omenan tilamalli B sekä kurkun tilamalli A saivat positiivisen arvon. Avomaan vihannestuotannon kannattavuus on heikentynyt vertailuvuodesta 1999 kaikilla kasveilla sipulia lukuun ottamatta. Marjantuotannon tilamalleissa kannattavuus on parantunut mansikan tuotannossa ja heikentynyt herukan tuotannossa. Omenan ja taimitarhatuotannon kannattavuus on heikentynyt. Kasvihuonetuotannon kannattavuus on heikentynyt etenkin leikkoruusun tuotannossa, mutta myös tomaatin tilamallilla B, muiden kasvihuonetuotannon tilamallien osalta kannattavuus on parantunut.

Kirjallisuus

- Ala-Mantila, O. 1992. Tuotantokustannusten seurannan perusteet. Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen tiedonantoja 180. Helsinki: MTTL. 89 s. ISBN 952-9538-19-7.
- Ala-Mantila, O. 1998. Maatalouden tuotantokustannukset Suomessa. Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen tutkimuksia. Helsinki: MTTL. 93 s. ISBN 951-687-008-2.
- Ala-Orvola, L., Rantala, O. & Pietola K. 1998. Käyttöomaisuuskirjanpidon uudistus kirjanpitotiloilla. (toim.) Ala-Orvola, L. Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen tutkimuksia 230. Helsinki: MTTL 73 s. ISBN 951-687-028.
- Anttila, A., Malkki, S. & Muuttomaa, E. 2000. Työmenekki ja kannattavuus ympärivuotisessa kasvihuonekurkun viljelyssä. Työtehoseuran monisteita 6/2000 (80). 38 s.
- Energiamarkkinavirasto 2003. Sähkön hintatilastot. Viitattu 10.4.2003. Saatavilla internet: <http://www.energiamarkkinavirasto.fi/>.
- Hedelmän- ja marjanviljelijäin liitto. 2003. Vuoden 2003 jäsenmaksut. Viitattu 22.07.2003. Saatavilla internet: <http://www.puutarhaliitto.fi/hml/>.
- Juuresten-, Kaalin- ja Sipulintuottajat ry. 2003. Juuresten-, Kaalin- ja Sipulintuottajat ry:n jäsenmaksuperusteet 2003. Kirjallinen materiaali.
- Kasvistieto Oy. 2003. Hintatietoja. Viitattu 2.6.2003. Saatavilla internet: <http://www.kasvistieto.fi/>.
- Kauppapuutarhaliitto 2003. Kasvihuoneyritysten veroalennukset ja kauppapuutarhaliiton jäsenmaksut, Ismo Ojala henkilökohtainen tiedonanto 5.5.2003.
- Koppert. 1999. Biologisesti puhtaammin!. Schetelig. 56 s.
- Laaksonen, K. 2000. Maatalouskoneiden kustannuslaskenta ja konetöiden hinnoittelu. Työtehoseuran maataloustiedote 4/2000. 8 s.
- Laaksonen, K. 2001. Urakointihinnat ja koetyön kustannukset. Työtehoseuran maataloustiedote 6/2001.
- Lassheikki, K. 1994. Puutarhayritysten tuotantokustannusten seurantamallit. Puutarhaliiton julkaisu nro 278. 138 s. ISBN 951-8942-15-3.
- Lehtimäki, S. 1996. Puutarhatuotannon sopeutumiskehityksen perusteita 1995 – 96. Puutarhaliiton julkaisu nro 289. 77 s. ISBN 951-8942-24-2.
- Lehtimäki, S. 1998. Suomen puutarhatuotannon EU-sopeutumisen jatkoseuranta ja EU:n puutarhareformi. Puutarhaliiton julkaisu nro 300. 76 s. ISBN 951-8942-34-X.
- Maanmittauslaitos. 2003. Kiinteistöjen kauppahintatilasto 2002. Helsinki.
- Maaseudun työnantajaliitto. 2001. Palkkatilasto, palkkatiedot marraskuu 2001. Kirjallinen materiaali.
- Maaseudun työnantajaliitto. 2002. Työnantajan välilliset palkkakustannukset vuonna 2002 tehtyä työtuntia kohti, puutarha-ala. Kirjallinen materiaali.
- Maaseudun työnantajaliitto. 2003. Työnantaja, liity jäseneksi. Kirjallinen materiaali.
- Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus. 2000. Puutarhayritysrekisteri 1999. Helsinki. 102 s.

- Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus. 2001. Puutarhayritysrekisteri 2000. Helsinki. 103 s.
- Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus. 2002. Puutarhayritysrekisteri 2001. Helsinki. 109 s.
- MMM. 2002. MMM:n asetus maatilatalouden rakennetuen ja vastaavan yritystoimintaan myönnettävän tuen perustana olevista rakennusten yksikkökustannuksista 99/01 (RMO).
- MTK. 2003. Jäsenmaksu vuodelle 2003. Kirjallinen materiaali.
- Murmann, T. 1992. Kasvihuonekurkun viljely. Helsinki: Kauppapuutarhaliitto r.y. tuotanto-osasto. Julkaisuja n:o 4. 139 s. ISBN 952-2628-02-1.
- Murmann, T. 1996. Tomaatin viljely. Helsinki: Kauppapuutarhaliitto r.y. tuotanto-osasto. Julkaisuja n:o 8. 125 s. ISBN 952-9628-07-2.
- Nissi, K. 2003. Hedelmän- ja marjanviljelijäliiton palkkasuositus. Kirjallinen tiedonanto 17.04.2003.
- Ojala, I. 2002. Vakuutukset kuntoon ennen syysmyrskyjä. Puutarha & Kauppa 6(40). s. 18.
- Ojala, I. 2003. Kasvihuonevihannesten hintavuoristorataa. Puutarha & Kauppa 7(8). s. 4-5.
- Parikka, P. 2003. Kasvihuonevihannesten taudit ja niiden torjunta. Puutarha & Kauppa 7(8). s. 10 – 15.
- Salaojakeskus. 2002. Salaojituksen tavoiteohjelma 2020. Salaojakeskus ry:n julkaisuja. Helsinki. Saatavilla internet <http://www.salaojakeskus.fi>.
- Svenska lantbruksproducenternas centralförbund. 2003. Jäsenmaksut. Anna Bengelsdorffin henkilökohtainen tiedonanto 6.5.2003.
- Vänninen, I. 2003. Biologinen tuhoeläintorjunta kasvihuonevihanneksilla. Puutarha & Kauppa. 7(8). s. 16 – 23.
- Öljy- ja kaasualan keskusliitto. 2003. Polttonesteiden hinnat. Viitattu 17.04.2003. Saatavilla internet: <http://www.oil.fi/>.
- Österman, P. 2001. Valokurkun tuotantokustannus ja kannattavuus. MTT:n selvityksiä 21. Helsinki: MTT Taloustutkimus. 32 s. ISBN 951-687-111-9.

Liite 1 (1/1). Viljelytyömenekki keräkaalituloilla.

	Tilamalli A		Konetyö h/ha	Tilamalli B		Konetyö h/ha
	Ihmistyö h/ha	h/tn		Ihmistyö h/ha	h/tn	
Varastokaali						
<i>Pinta-alasta riippuvat työt</i>						
- kyntö	3		3	2		2
- muokkaus	3		3	2		2
- lannoitus	1		1	1		1
- pintalannoitus	1		1	1		1
- taimien siirto	2		2	2		2
- istutus	50		13	43		10
- kasvinsuojelu	5		5	5		5
- perkaus	66			20		
- sadetus x 3	12		30	10		30
- suojuslehtien äestys	1		1	1		1
<i>Pinta-alasta riippuvat työt yht.</i>	144		59	87		54
<i>Sadon määrästä riippuvat työt</i>						
- sadonkorjuu	150	2,78	35	150	2,78	35
- kuljetus ja purku	14	0,26	14	14	0,26	14
- lajittelu, säkitys ja punnitus	340	6,30		340	6,30	
- kuormaus	9	0,17		9	0,17	
- varastointi	4	0,07		4	0,07	
- varaston purku	3	0,06		3	0,06	
<i>Sadon määrästä riippuvat työt yht.</i> (Bruttosato 54 tn/ha)	520	9,64	49	520	9,64	49
Viljelytyöt yhteensä	664		108	607		103

Liite 2 (1/1). Viljelytyömenekki kiinankaalilalla.

	Tilamalli A		
	Ihmistyö h/ha	h/tn	Konetyö h/ha
Kiinankaali			
<i>Pinta-alasta riippuvat työt</i>			
- kyntö	3		3
- muokkaus	3		3
- lannoitus	1		1
- pintalannoitus	1		1
- taimien siirto	2		2
- istutus	70		20
- kasvinsuojelu	2		2
- perkaus	66		
- sadetus x 3	12		30
- suojuslehtien äestys	1		1
<i>Pinta-alasta riippuvat työt yht.</i>	<i>161</i>		<i>63</i>
<i>Sadon määrästä riippuvat työt</i>			
- sadonkorjuu	230	5,90	50
- kuljetus ja purku	14	0,36	14
- lajittelu, pakkaus ja punnitus	500	12,82	
- kuormaus	9	0,23	
- varastointi	4	0,10	
- varaston purku	3	0,08	
<i>Sadon määrästä riippuvat työt yht.</i>	<i>760</i>	<i>19,49</i>	<i>64</i>
(Bruttosato 39 tn/ha)			
Viljelytyöt yhteensä	921		127

Liite 3 (1/1). Viljelytyömenekki porkkanatiloilla.

	Tilamalli A		Konetyö h/ha	Tilamalli B		Konetyö h/ha
	Ihmistyö h/ha	h/tn		Ihmistyö h/ha	h/tn	
Varastoporkkana						
<i>Pinta-alasta riippuvat työt</i>						
- kyntö	3		3	2		2
- muokkaus	3		3	2		2
- lannoitus	1		1	1		1
- pintalannoitus	1		1	1		1
- kylvö	4		2	3		2
- haraus x 2	8		8	8		8
- kasvinsuojelu	5		4	5		4
- perkaus	16					
- sadetus x 1	4		15	4		15
- sadon irrotus	3		3			
<i>Pinta-alasta riippuvat työt yht.</i>	48		40	26		35
<i>Sadon määrästä riippuvat työt</i>						
- sadonkorjuu	377	6,28		25	0,42	
- kuljetus ja purku	12	0,20	12	12	0,20	12
- lajittelu, säkitys ja punnitus	400	6,67		400	6,67	
- kuormaus	8	0,13		8	0,13	
- varastointi	4	0,07		4	0,07	
- varaston purku	6	0,10		6	0,10	
<i>Sadon määrästä riippuvat työt yht.</i> (Bruttosato 60 tn/ha)	807	13,45	12	455	7,58	12
Viljelytyöt yhteensä	855		52	481		47

Liite 4 (1/1). Viljelytyömenekki sipulitiloilla.

	Tilamalli A		Konetyö h/ha	Tilamalli B		Konetyö h/ha
	Ihmistyö h/ha	h/tn		Ihmistyö h/ha	h/tn	
Varastosipuli						
<i>Pinta-alasta riippuvat työt</i>						
- kyntö	3		3	2		2
- muokkaus	3		3	2		2
- lannoitus	1		1	1		1
- pintalannoitus	1		1	1		1
- istutus	10		5	9		5
- istukkaiden upotus	2			2		
- kasvinsuojelu	2		2	2		2
- sadetus x 2	6		16	6		16
- karholle ajo	6		4	6		4
<i>Pinta-alasta riippuvat työt yht.</i>	34		35	31		33
<i>Sadon määrästä riippuvat työt</i>						
- nosto karholta, kuljetus, purku	156	5,03	26	24	0,77	14
- listintä, kauppakunnostus, punnitus	266	8,58		213	6,87	
- varastointi	7	0,23		7	0,23	
- kuormaus, kuljetus, siirto	6	0,19	6	6	0,19	6
- varaston purku	4	0,13		4	0,13	
<i>Sadon määrästä riippuvat työt yht.</i> (Bruttosato 31 tn/ha)	439	14,16	32	254	8,19	20
Viljelytyöt yhteensä	473		67	285		53

Liite 5 (1/1). Korjaus-, huolto- ja johtotyömenekki vihannestiloilla h/vuosi.

	Tila A	Tila B
Kiinteistöjen puhtaanapito	50	50
Huoltoajo	100	100
Koneiden ja laitteiden huolto	24	40
Varastolaatikoiden korjaus	12	12
Varastojen puhdistus ja huolto	8	20
Käsittelytilojen puhtaanapito		
keräkaali	7	7
kiinankaali	7	7
porkkana	9	9
sipuli	6	6
Johtotyö h/päätuote		
keräkaali	145	291
kiinankaali	184	
porkkana	97	216
sipuli	108	240

Liite 6 (1/1). Omaisuusluettelo kaalitiloilla.

Kone, laite, rakennus	Koko, kpl	Hankinta-hinta (€)	Poistoaika (v)	Jäännös-arvo (%)	Kohdentamisperuste*
Kaalitila A					
sosiaaliset tilat	20 m ²	6 300	25	10	b
kauppakunnostustila (kylmä)	60 m ²	9 000	25	10	c
konesuoja, varastokatos	200 m ²	30 000	25	10	d
kylmävarasto laitteineen	216 m ²	53 438	25	10	c
varastolaatikoita, 1m ³	188 kpl	5 438	7	0	f
traktori, takaveto	45 kW	19 100	15	10	g
aura, puoliautomaattinen	2 x 14	2 200	12	10	d
joustopiikkiäes	2,8 – 3,5 m	2 100	12	10	d
nostolaitejyvä	3 – 4 m	1 900	12	10	d
pintalevitin	200 – 500 l	900	12	10	d
kasvinsuojeluruisku	< 500 l	2 200	12	10	d
kipperävaunu	6 tn	2 500	12	10	e
lavanostin		800	12	10	e
rivivälilannoitin	150 cm	3 100	12	10	b
istutuskone	3-rivinen	5 455	12	10	b
sadetuskalusto		5300	12	10	b
käsityövälineitä		400	2	0	b
laatikonkaataja autom.		1 700	12	10	c
vaaka, mekaaninen	50 kg	600	9	10	c
valintapöytä		1 100	12	10	c
pakettiauto, käytetty	1 tn	14 700	12	10	e
Kaalitila B					
sosiaaliset tilat	20 m ²	6 300	25	10	b
kauppakunnostustila (lämmin)	130 m ²	32 550	25	10	c
konesuoja, varastokatos	400 m ²	50 000	25	10	d
kylmävarasto laitteineen	863 m ²	195 750	25	10	c
varastolaatikoita, 1m ³	750 kpl	21 750	7	0	f
traktori, takaveto	45 kW	19 100	15	10	g
traktori, takaveto	50 kW	20 900	15	10	g
traktori, neliveto	70 kW	36 300	15	10	g
aura, automaattinen	3 x 16	4 200	12	10	d
joustopiikkiäes	2,8 – 3,5 m	2 100	12	10	d
nostolaitejyvä	3 – 4 m	1 900	12	10	d
pintalevitin	600 – 800 l	1 900	12	10	d
kasvinsuojeluruisku	750 – 900 l	5 800	12	10	d
kipperävaunu	8 tn	3 500	12	10	e
täyttövaunu	8,5 tn	8 900	12	10	e
etukuormaaja		5 400	12	10	e
suursäkinostin		1 100	12	10	e
tasojyrsin	250 cm	6 200	12	10	b
rivivälilannoitin	150 cm	3 100	12	10	b
istutuskone	5-rivinen	8 340	12	10	b
sadetuskalusto		9 800	12	10	b
käsityövälineitä		400	2	0	b
laatikonkaataja autom.		1 700	12	10	c
vaaka, mekaaninen	50 kg	600	9	10	c
valintapöytä		1 600	12	10	c
trukki, käytetty	1500 kg	7 500	12	10	e
pakettiauto, käytetty	1 tn	14 700	12	10	e

*Selvitykset kirjaintunnuksille kappaleessa 2.7.

Liite 7 (1/1). Omaisuusluettelo kiinankaalitilalla.

Kone, laite, rakennus	Koko, kpl	Hankinta-hinta (€)	Poistoaika (v)	Jäännös-arvo (%)	Kohdentamisperuste*
Kiinankaalitila A					
sosiaaliset tilat	20 m ²	6 300	25	10	b
kauppakunnostustila (kylmä)	60 m ²	9 000	25	10	c
konesuoja, varastokatos	250 m ²	37 500	25	10	d
kylmävarasto laitteineen	468 m ²	108 933	25	10	c
varastolaatikoita, 1m ³	291 kpl	8 436	7	0	c
varastolaatikkosäkkejä	291 kpl	323	2	0	f
traktori, takaveto	45 kW	19 100	15	10	g
aura, puoliautomaattinen	2 x 16	2 800	12	10	d
joustopiikkiäes	2,8 – 3,5 m	2 100	12	10	d
puhallinlevitin	1000 l	3 200	12	10	d
kasvinsuojeluruisku	< 500 l	2 200	12	10	d
kipperävaunu	8 tn	3 500	12	10	e
hara	7-rivinen	4 600	12	10	b
istutuskone	3-rivinen	5 455	12	10	b
sadetuskalusto		5300	12	10	b
käsityövälineitä		400	2	0	b
vaaka, mekaaninen	50 kg	600	9	10	c
valintapöytä, hihna		1 100	12	10	c
trukki, käytetty	1500 kg	7 500	12	10	e
pakettiauto, käytetty	1 tn	14 700	12	10	e

*Selvitykset kirjaintunnuksille kappaleessa 2.7.

Liite 8 (1/2). Omaisuusluettelo porkkanatiloilla.

Kone, laite, rakennus	Koko, kpl	Hankinta-hinta (€)	Poistoaika (v)	Jäännös-arvo (%)	Kohdentamisperuste*
Porkkanatila A					
sosiaaliset tilat	20 m ²	6 300	25	10	b
kauppakunnostustila (kylmä)	60 m ²	9 000	25	10	c
konesuoja, varastokatos	200 m ²	30 000	25	10	d
kylmävarasto laitteineen	278 m ²	67 173	25	10	c
varastolaatikoita, 1m ³	210 kpl	7 012	7	0	c
varastolaatikkosäkkejä	210 kpl	268	2	0	f
kierrätyslaatikot	450 kpl	2 029	5	0	c
traktori, takaveto	45 kW	19 100	15	10	g
aura, puoliautomaattinen	2 x 14	2 200	12	10	d
joustopiikkiäes	2,8 – 3,5 m	2 100	12	10	d
nostolaitejyvä	3 – 4 m	1 900	12	10	d
pintalevitin	200 – 500 l	900	12	10	d
kasvinsuojeluruisku	< 500 l	2 200	12	10	d
hara	7-rivinen	4 600	12	10	b
kipperävaunu	8 tn	3 500	12	10	e
lavanostin		800	12	10	e
tarkkuuskylvökone	2-rivinen	8 700	12	10	b
sadetuskalusto		5300	12	10	b
käsityövälineitä		400	2	0	b
laatikonkaataja autom.		1 700	12	10	c
vaaka, mekaaninen	50 kg	600	9	10	c
valintapöytä		1 100	12	10	c
pesurumpu		15 900	12	10	c
pakettiauto, käytetty	1 tn	14 700	12	10	e

Liite 8 (2/2).

Kone, laite, rakennus	Koko, kpl	Hankinta-hinta (€)	Poistoaika (v)	Jäännös-arvo (%)	Kohdentamisperuste*
Porkkanatila B					
sosiaaliset tilat	20 m ²	6 300	25	10	b
kauppakunnostustila (lämmin)	130 m ²	32 550	25	10	c
konesuoja, varastokatos	400 m ²	50 000	25	10	d
kylmävarasto laitteineen	1390 m ²	311 866	25	10	c
varastolaatikoita, 1m ³	1048 kpl	35 060	7	0	c
varastolaatikkosäkkejä	1048 kpl	1 342	2	0	f
kierrätyslaatikot	700 kpl	3 156	5	0	c
traktori, takaveto	45 kW	19 100	15	10	g
traktori, takaveto	50 kW	20 900	15	10	g
traktori, neliveto	70 kW	36 300	15	10	g
aura, automaattinen	3 x 16	4 200	12	10	d
joustopiikkiäes	2,8 – 3,5 m	2 100	12	10	d
nostolaitejyvä	3 – 4 m	1 900	12	10	d
pintalevitin	600 – 800 l	1 900	12	10	d
kasvinsuojeluruisku	750 – 900 l	5 800	12	10	d
hara	9-rivinen	6 000	12	10	b
kipperävaunu	8 tn	3 500	12	10	e
täyttövaunu	8,5 tn	8 900	12	10	e
etukuormaaja		5 400	12	10	e
suursäkinostin		1 100	12	10	e
tasojyrsin	250 cm	6 200	12	10	b
tarkkuuskylvökone	4-rivinen	13 500	12	10	b
sadetuskalusto		7 400	12	10	b
käsityövälineitä		400	2	0	b
juuresten nostokone		22 000	12	10	c
laatikonkaataja autom. + suppilo		4 200	12	10	c
lajittelupöytä		1 600	12	10	c
pesurumpu		19 800	12	10	c
automaattivaaka		13 400	12	10	c
trukki, käytetty	1500 kg	7 500	12	10	e
pakettiauto, käytetty	1 tn	14 700	12	10	e

*Selvitykset kirjaintunnuksille kappaleessa 2.7.

Liite 9 (1/2). Omaisuusluettelo sipulitiloilla.

Kone, laite, rakennus	Koko, kpl	Hankinta-hinta (€)	Poistoaika (v)	Jäännös-arvo (%)	Kohdentamisperuste*
Sipulitila A					
sosiaaliset tilat	20 m ²	6 300	25	10	b
kauppakunnostustila (kylmä)	60 m ²	9 000	25	10	c
konesuoja, varastokatos	200 m ²	30 000	25	10	d
kylmävarasto laitteineen	107 m ²	29 467	25	10	c
varastolaatikoita, 1m ³	74 kpl	2 690	7	0	c
varastolaatikkosäkkejä	74 kpl	103	2	0	c
traktori, takaveto	45 kW	19 100	15	10	g
aura, puoliautomaattinen	2 x 14	2 200	12	10	d
joustopiikkiäes	2,8 – 3,5 m	2 100	12	10	d
nostolaittejrä	3 – 4 m	1 900	12	10	d
pintalevitin	200 – 500 l	900	12	10	d
kasvinsuojeluruisku	< 500 l	2 200	12	10	d
kipperävaunu	8 tn	3 500	12	10	e
lavanostin		800	12	10	e
rivivälilannoitin	150 cm	3 100	12	10	b
istutuskone	3-rivinen	8 000	12	10	b
sadetuskalusto		5 300	12	10	b
käsityövälineitä		400	2	0	b
karhollenostokone		9 200	12	10	c
laatikonkaataja		1 700	12	10	c
vaaka, mekaaninen	50 kg	600	9	10	c
lajittelija + käsittelypöytä		23 200	12	10	c
pakettiauto, käytetty	1 tn	14 700	12	10	e

Liite 9 (2/2).

Kone, laite, rakennus	Koko, kpl	Hankinta-hinta (€)	Poistoaika (v)	Jäännös-arvo (%)	Kohdentamisperuste*
Sipulitila B					
sosiaaliset tilat	20 m ²	6 300	25	10	b
kauppakunnostustila (lämmin)	130 m ²	32 550	25	10	c
konesuoja, varastokatos	400 m ²	50 000	25	10	d
kylmävarasto laitteineen	533 m ²	123 333	25	10	c
varastolaatikoita, 1m ³	371 kpl	13 449	7	0	c
varastolaatikkosäkkejä	371 kpl	515	2	0	c
traktori, takaveto	45 kW	19 100	15	10	g
traktori, takaveto	50 kW	20 900	15	10	g
traktori, neliveto	70 kW	36 300	15	10	g
aura, automaattinen	3 x 16	4 200	12	10	d
joustopiikkiäes	2,8 – 3,5 m	2 100	12	10	d
nostolaitteijrä	3 – 4 m	1 900	12	10	d
pintalevitin	600 – 800 l	1 900	12	10	d
kasvinsuojeluruisku	750 – 900 l	5 800	12	10	d
kipperävaunu	8 tn	3 500	12	10	e
täyttövaunu	8,5 tn	8 900	12	10	e
etukuormaaja		5 400	12	10	e
suursäkinostin		1 100	12	10	e
tasojyrsin	250 cm	6 200	12	10	b
rivivälilannoitin	150 cm	3 100	12	10	b
istutuskone	4-rivinen	9 500	12	10	b
sadetuskalusto		7 400	12	10	b
käsityövälineitä		350	2	0	b
karhollenostokone		9 200	12	10	c
sipulinnostokone		36 000	12	10	c
laatikonkaataaja + suppilo		4 200	12	10	c
lajittelija + käsittelypöytä		34 000	12	10	c
elevaattori		500	12	10	c
pussitusvaaka		2 400	12	10	c
trukki, käytetty	1500 kg	7 500	12	10	e
pakettiauto, käytetty	1 tn	14 700	12	10	e

*Selvitykset kirjaintunnuksille kappaleessa 2.7.

Liite 10 (1/1). Viljelytyömenekki mansikkatiloilla.

	Tilamalli A		Konetyö h/ha	Tilamalli B		Konetyö h/ha
	Ihmistyö h/ha	h/kg		Ihmistyö h/ha	h/kg	
Mansikka						
Pinta-alasta riippuvat työt:						
<i>Työmenekki perustamisvuonna</i>						
- kyntö	3		3	3		3
- muokkaus 4 x 1h	4		4	4		4
- kultivaattoriajo 2 x 2h	4		4	4		4
- lannoitus	2		2	2		2
- rikkakasviruiskutus	1		1	1		1
- penkin teko ja muovinlevitys	40		20	40		20
- istutus	123			123		
<i>perustamisvuoden viljelytyöt yhteensä</i>	<i>177</i>		<i>34</i>	<i>177</i>		<i>34</i>
<i>Ensimmäisen vuoden työmenekki:</i>						
- kitkentä	25			25		
- rönsyjen poisto	4			4		
- paikkaistutus	10			10		
- tautien ja tuholaisten torjunta	4		3	4		3
- rikkakasvitorjunta	4		2	4		2
- muut työt	4			4		
- sadetus						
laitteiston asennus ja purku	5			3		
sadetuksen valvonta	4		4	2		2
<i>ensimmäisen vuoden viljelytyöt yhteensä</i>	<i>60</i>		<i>9</i>	<i>56</i>		<i>7</i>
<i>Viimeisen satovuoden työmenekki</i>						
muovin poisto viljelyn jälkeen	30		4	30		4
<i>viimeisen satovuoden työt yhteensä</i>	<i>30</i>		<i>4</i>	<i>30</i>		<i>4</i>
<i>Eri satovuosille jakautuva työmenekki</i>						
työmenekki yhteensä	267		47	263		45
satovuosi	4		4	4		4
<i>työmenekki / satovuosi</i>	<i>67</i>		<i>12</i>	<i>66</i>		<i>11</i>
<i>Vuotuinen työmenekki</i>						
- käytävien ruohonleikkuu	10		10	10		10
- kasvinsuojelu	9		8	9		8
- lehtien harjaus	4		4	4		4
- lannoitus	4		3	3		3
- hallantorjunta ja sadetus						
laitteiston asennus ja purku	5			3		
sadetuksen valvonta	6		6	5		5
- kitkeminen	15			15		
- poiminnan valvonta				90		
- myynti				60		
- harsotyö	25		1	25		1
<i>vuotuinen työmenekki yhteensä</i>	<i>78</i>		<i>32</i>	<i>224</i>		<i>31</i>
Pinta-alasta riippuvat työt yhteensä	145		44	290		42
Sadon määrästä riippuvat työt:						
- sadonkorjuu palkkatyönä	500			250		
sadon määrästä riippuvat työt yhteensä	500	0,10		250	0,10	
Yhteensä tunteja / vuosi	645		44	540		42

Liite 11 (1/1). Viljelytyömenekki mustaherukalla.

	Tilamalli A		Tilamalli B			
	Ihmistyö h/ha	h/kg	Konetyö h/ha	Ihmistyö h/ha	h/kg	Konetyö h/ha
Mustaherukka						
Pinta-alasta riippuvat työt:						
<i>Työmenekki perustamisvuonna</i>						
- kyntö	4		4	4		4
- muokkaus 4 x 1h	3		3	3		3
- kultivaattoriajo 2 x 2h	3		3	3		3
- lannoitus	3		2	3		2
- rikkakasviruiskutus	1		1	1		1
- istutus ja oikominen 3 x 12 h	36		10	32		9
- kastelu x 1	10		5	9		5
- muut työt	5			5		
<i>perustamisvuoden viljelytyöt yhteensä</i>	65		28	60		27
<i>Yhden esikasvatusvuoden työmenekki:</i>						
- lannoitus	1		1	1		1
- kasvinsuojelu x 4	4		4	4		4
- rikkakasvien torjunta	5			5		
- multaus	3		3	3		3
- leikkaus, koneella	6		6	5		5
- leikkaus, käsin siistiminen	30			27		
- käytävien ruohonleikkaus	10		8	9		7
- kastelu x 1	10		5	9		5
- muut työt	5		1	5		1
<i>1. esikasvatus vuoden työt yhteensä</i>	74		28	68		26
<i>2. esikasvatusvuoden työt yhteensä</i>	74		28	68		26
<i>Kasvuston raivaus</i>						
maastomurskaimella ajo	3		3	3		3
kyntö	4		4	4		4
<i>raivauksen työmenekki yhteensä</i>	7		7	7		7
<i>Eri satovuosille jakautuva työmenekki</i>						
työmenekki yhteensä	220		91	203		86
satovuosi	8		8	8		8
<i>työmenekki / satovuosi</i>	28		11	25		11
<i>Vuotuinen työmenekki</i>						
- käytävien ruohonleikkaus	10		8	9		7
- lannoitus	1		1	1		1
- rikkakasvien torjunta x 2	2		1	2		1
- muu kasvinsuojeluruiskutus x 6	6		6	5		5
- leikkaus koneella	6		6	5		5
- käsin siistiminen	50			50		
- kastelu x 1	10		5	9		5
- muut työt	10		1	9		1
- sadonkorjuu koneella 2 kulj. + 4 apuria	16		5	10		5
<i>vuotuinen työmenekki yhteensä</i>	111		33	100		30
Pinta-alasta riippuvat työt yhteensä	139		44	125		41

Liite 12 (1/1). Korjaus-, huolto- ja johtotyöt marjatioilla, h/vuosi.

	Tila A	Tila B
Mansikka- ja herukkatilat		
- kiinteistöjen puhtaanapito	20	20
- huoltoajo (ei rahti, ei yksityiskäyttö)		
mansikka	200	300
herukka	80	120
- koneiden ja laitteiden huolto	20	40
- johtotyö (h / päätuote)		
mansikka	265	433
herukka	162	264
Mansikkatilat		
- poimintavakkojen pesu	10	20
- varastojen puhdistus ja huolto	8	8

Liite 13 (1/2). Omaisuusluettelo mansikkatilalla.

Kone, laite, rakennus	Koko, kpl	Hankinta-hinta (€)	Poistoaika (v)	Jäännös-arvo (%)	Kohdentamisperuste*
Mansikkatila A					
sosiaaliset tilat	20 m ²	6 300	25	10	b
konehalli	120 m ²	17 000	25	10	d
käymälät + pesupaikka	1 kpl	1 200	25	10	a
kylmävarasto laitteineen	104 m ²	28 957	25	10	c
poimintavakat	270 kpl	691	5	0	c
viljelyharsoa	0,6 ha	557	3	0	a
mansikkamuovia	3,8 ha	2 685	4	0	a
traktori, takaveto	45 kW	19 100	15	10	g
aura, puoliautomaattinen	2 x 14	2 200	12	10	d
joustopiikkiäes	2,8 – 3,5 m	2 100	12	10	d
nostolaitejyvä	3 – 4 m	1 900	12	10	d
pintalevitin	200 – 500 l	900	12	10	d
pottiputki	2 kpl	172	9	10	a
taimivakka	2 kpl	90	9	10	a
kasvinsuojeluruisku	< 500 l	2 200	12	10	d
mansikkapuomisto	3-rivinen	670	12	10	b
reppuruisku	20 l	148	9	10	b
kipperävaunu	6 tn	2 500	12	10	e
kelajyrsin	170 cm	2 600	12	10	b
mansikkaharja	1-rivinen	950	12	10	b
käytävien ruohonleikkuri		1 650	12	10	b
penkinteko ja muovinlevityskone		2 600	12	10	b
hallantorjuntakalusto	3 ha:lle	6 500	12	10	b
kylmävesi painepesuri		1 300	9	10	b
käsityövälineitä		400	2	0	b
vaaka, digitaalinen 30 kg	1 kpl	750	9	10	c
vaaka, mekaaninen 50 kg	1 kpl	600	9	10	c
kännykkä		130	3	10	e
pakettiauto, käytetty	1 tn	14 700	12	10	e

Liite 13 (2/2).

Kone, laite, rakennus	Koko, kpl	Hankinta-hinta (€)	Poistoaika (v)	Jäännös-arvo (%)	Kohdentamisperuste*
Mansikkatila B					
sosiaaliset tilat	20 m ²	6 300	25	10	b
konehalli	200 m ²	25 000	25	10	d
käymälät + pesupaikka	2 kpl	2 400	25	10	a
kylmävarasto laitteineen	122 m ²	32 783	25	10	c
poimintavakat	360 kpl	922	5	0	c
viljelyharsoa	1,6 ha	1 486	3	0	a
mansikkamuovia	10 ha	7 160	4	0	a
traktori, takaveto	45 kW	19 100	15	10	g
aura, automaattinen	2 x 14	2 200	12	10	d
joustopiikkiäes	2,8 – 3,5 m	2 100	12	10	d
nostolaitejyvä	3 – 4 m	1 900	12	10	d
pintalevitin	600 – 800 l	1 900	12	10	d
pottiputki	3 kpl	258	9	10	a
taimivakka	3 kpl	135	9	10	a
kasvinsuojeluruisku	750 – 900 l	5 800	12	10	d
mansikkapuomisto	5-rivinen	850	12	10	b
reppuruisku	20 l	148	9	10	b
kipperävaunu	6 tn	2 500	12	10	e
kaksoiskelajyrin	160 cm	8 200	12	10	b
mansikkaharja	1-rivinen	950	12	10	b
käytävien ruohonleikkuri		1 650	12	10	b
penkinteko- ja muovinlevityskone		2 600	12	10	b
hallantorjuntakalusto	8 ha:lle	12 000	12	10	b
kylmävesi painepesuri		1 300	9	10	b
käsityövälineitä		400	2	0	b
vaaka, digitaalinen 30 kg	2 kpl	1 500	9	10	c
vaaka, mekaaninen 50 kg	2 kpl	1 200	9	10	c
kännykkä		130	3	10	e
pakettiauto, käytetty	1 tn	14 700	12	10	e

*Selvitykset kirjaintunnuksille kappaleessa 2.7.

Liite 14 (1/1). Omaisuusluettelo herukkatilalla.

Kone, laite, rakennus	Koko, kpl	Hankinta-hinta (€)	Poistoaika (v)	Jäännös-arvo (%)	Kohdentamisperuste*
Herukkatila A					
sosiaaliset tilat	20 m ²	6 300	25	10	B
konehalli	120 m ²	17 000	25	10	D
traktori, takaveto	45 kW	19 100	15	10	G
aura, puoliautomaattinen	2 x 14	2 200	12	10	D
joustopiikkiäes	2,8 – 3,5 m	2 100	12	10	D
pintalevitin	200 – 500 l	900	12	10	D
sumuruisku	600 l	4 900	12	10	D
reppuruisku	20 l	148	9	10	B
kipperävaunu	6 tn	2 500	12	10	E
multauslaite traktoriin		600	12	10	B
pyöräsuojat traktoriin		260	12	10	B
oksaleikkuri		5 500	12	10	B
istutuslaite		1 500	12	10	B
käytävien ruohonleikkuri + oksamurskain		3 100	12	10	B
sadetuskalusto		5 300	12	10	B
kylmävesi painepesuri		1 300	9	10	B
käsityövälineitä		400	2	0	B
vaaka, mekaaninen 50 kg	2 kpl	1 200	9	10	C
pakettiauto, käytetty	1 tn	14 700	12	10	E
Herukkatila B					
sosiaaliset tilat	20 m ²	6 300	25	10	B
konehalli	120 m ²	17 000	25	10	D
traktori, takaveto	45 kW	19 100	15	10	G
aura, puoliautomaattinen	2 x 14	2 200	12	10	D
joustopiikkiäes	2,8 – 3,5 m	2 100	12	10	D
pintalevitin	200 – 500 l	900	12	10	D
reppuruisku	20 l	148	9	10	B
sumuruisku	600 l	4 900	12	10	B
kipperävaunu	6 tn	2 500	12	10	E
multauslaite traktoriin		600	12	10	B
pyöräsuojat traktoriin		260	12	10	B
oksaleikkuri		5 500	12	10	B
istutuslaite		1 500	12	10	B
käytävien ruohonleikkuri + oksamurskain		3 100	12	10	B
sadetuskalusto		8 700	12	10	B
kylmävesi painepesuri		1 300	9	10	B
käsityövälineitä		400	2	0	B
vaaka, mekaaninen 50 kg	3 kpl	1 800	9	10	C
pakettiauto, käytetty	1 tn	14 700	12	10	E

*Selvitykset kirjaintunnuksille kappaleessa 2.7.

Liite 15 (1/2). Viljelytyömenekki omenatilalla.

	Tilamalli A		Tilamalli B		
	Ihmistyö h/ha	h/kg	Konetyö h/ha	Ihmistyö h/ha	Konetyö h/ha
Omena					
Pinta-alasta riippuvat työt:					
<i>Perustamistyöt</i>					
- analyysit	1			1	
- kyntö	3		3	3	3
- muokkaus 2 x 1h	2		2	2	2
- lannoitus	2		2	2	2
- rikkakasviruiskutus	2		2	2	2
- harjujen kyntö ja lanaus	8		8	8	8
- muovin levitys	32				
- istutuspaikkojen merkintä	6			6	
- istutus	32		16	64	32
- istutusleikkaus	16		8	8	4
- myyränsuojuksien asennus	8		4	16	8
- tuulensuoja-aidan istutus	8				
- jänisaita	44		4	44	4
- tihkuletujen asennus				40	
<i>perustamisvuoden viljelytyöt yhteensä</i>	<i>164</i>		<i>49</i>	<i>196</i>	<i>65</i>
<i>Ensimmäisen vuoden työmenekki</i>					
- nurmikon niitto	2		2	2	2
- kastelu	8		8	8	
<i>ensimmäisen vuoden työmenekki yhteensä</i>	<i>10</i>		<i>10</i>	<i>10</i>	<i>2</i>
<i>Odotusvuosien työmenekki</i>					
- leikkaustyö	27		13	6	3
- tuholaistorjunta	1		1	1	1
- rikkakasvitorjunta 1 x 2h	2		2	2	2
- hoitolannoitus	1		1	1	1
- paikkaistutus	3			3	
- taivutus	8			8	
- kastelu				25	
<i>odotusvuosien työmenekki yhteensä</i>	<i>42</i>		<i>17</i>	<i>46</i>	<i>7</i>
<i>Eri satovuosille jakautuva työmenekki</i>					
satovuosia	20		20	17	17
odotusvuosia	4		4	2	2
<i>työmenekki yhteensä</i>	<i>174</i>		<i>59</i>	<i>206</i>	<i>67</i>
perustamisvuonna					
<i>työmenekki / satovuosi</i>	<i>9</i>		<i>3</i>	<i>12</i>	<i>4</i>
<i>työmenekki yhteensä odotusvuosina</i>	<i>42</i>		<i>17</i>	<i>46</i>	<i>7</i>
<i>työmenekki / satovuosi</i>	<i>8</i>		<i>3</i>	<i>5</i>	<i>1</i>

Liite 15 (2/2).

	Tilamalli A		Konetyö h/ha	Tilamalli B		Konetyö h/ha
	Ihmistyö h/ha	h/kg		Ihmistyö h/ha	h/kg	
Omena						
<i>Vuotuinen työmenekki</i>						
- rikkakasvien torjunta	2		2	4		4
- kasvinsuojelu	7		7	7		7
- hoitolannoitus	2		2	4		4
- leikkaustyö	80		40	18		9
- oksien keruu ja hävitys	6		6	6		6
- paikkaistutus vuosilta 6-10	3			3		
- kunnossapitotyöt (myyräkaulus, tuulensuoja ja analyysit)	4			5		
- kastelu				25		
<i>vuotuinen työmenekki yhteensä</i>	<i>104</i>		<i>57</i>	<i>72</i>		<i>30</i>
Pinta-alasta riippuvat työt yhteensä	121		63	89		35
Sadon määrästä riippuvat työt:						
- sadonkorjuu palkkatyönä	114		8	186	0,009	8
- lajittelu ja pakkaus	114			286	0,014	
sadon määrästä riippuvat työt yhteensä	229	0,029	8	472	0,024	8
Yhteensä tunteja / vuosi	350		71	561		43

Liite 16 (1/1). Korjaus-, huolto ja johtotyömenekki omenatiloilla, h/vuosi.

	Tila A	Tila B
Korjaus- ja huoltotyöt		
- kiinteistöjen puhtaanapito	20	20
- huoltoajo (ei rahti, ei yksityistalous)	100	0
- koneiden ja laitteiden huolto	20	20
- varastojen puhdistus ja huolto	12	12
Johtotyö, h/päätuote	255	251

Liite 17 (1/1). Omaisuusluettelo omenatilalla.

Kone, laite, rakennus	Koko, kpl	Hankinta-hinta (€)	Poistoaika (v)	Jäännös-arvo (%)	Kohdentamisperuste*
Omenatila A					
sosiaaliset tilat	20 m ²	6 300	25	10	B
kauppakunnostustila (kylmä)	200 m ²	25 000	25	10	C
konehalli	200 m ²	25 000	25	10	D
kylmävarasto laitteineen	245 m ³	59 973	25	10	C
tuulensuoja-aita (harmaaleppä)	1000 m	720	9	0	A
poimintavakat	14	700	9	0	A
varastolaatikat 20 kg	1600	4 800	15	0	A
varastolavat	80	960	9	0	A
myyränsuojukset	8000	6 800	18	0	A
omenamuovi	10 ha	5 800	9	0	A
jänisaita	4500 m	33 200	25	0	A
traktori, takaveto	50 kW	20 900	15	10	G
pintalevitin	600 - 800 l	1 900	12	10	D
sumuruisku	600 l	4 900	12	10	D
kipperävaunu	8 tn	3 500	12	10	E
vaakatasoleikkuri käytäville		3 100	12	10	A
rupivaroitin		740	12	10	A
käsityövälineitä		400	2	0	A
oksienleikkusukset	paineilma	2 500	12	10	A
vaaka, mekaaninen 50 kg	2 kpl	1 200	9	10	C
omenan lajittelukone		6 500	12	10	A
pumppukärry		400	9	10	C
pakettiauto, käytetty	1 tn	14 700	12	10	E
Omenatila B					
sosiaaliset tilat	20 m ²	6 300	25	10	B
kauppakunnostustila (kylmä)	150 m ²	20 000	25	10	C
konehalli	200 m ²	25 000	25	10	D
kylmävarasto laitteineen	414 m ³	97 080	25	10	C
poimintavakat	10	500	9	10	A
varastolaatikat 20 kg	1200	4 200	15	0	A
varastolavat	60	720	9	0	A
myyränsuojukset	4500	1 400	9	0	A
jänisaita	1350 m	10 000	25	0	A
tukikepit	4500	6 500	15	0	A
tihkukastelu, peltovarustus	3 ha	4 500	9	0	A
suodatin, pumppu yms.	3 ha	1 500	12	10	A
traktori, takaveto	45 kW	19 100	15	10	G
aura, puoliautomaattinen	2 x 14	2 200	12	10	D
joustopiikkiäes	2,8 - 3,5 m	2 100	12	10	D
pintalevitin	600 - 800 l	1 900	12	10	D
kasvinsuojeluruisku	500 l	2 200	12	10	D
sumuruisku	600 l	4 900	12	10	A
kipperävaunu	8 tn	3 500	12	10	E
käytävien ruohonleikkuri + oksamurskain	3:n tilan yhteinen	3 100	12	10	A
käsityövälineitä		400	2	0	A
oksienleikkusukset	paineilma	2 500	12	10	A
vaaka, mekaaninen 50 kg	2 kpl	1 200	9	10	C
omenan lajittelukone		6 500	12	10	A
pumppukärry		400	9	10	C

*Selvitykset kirjaintunnuksille kappaleessa 2.7.

Liite 18 (1/1). Työmenekki koristepensaan tuotannossa.

	Tilamalli A	
	Ihmistyö h/ha	Konetyö h/ha
Koristepensas		
<i>1. vuoden työmenekki</i>		
- maan kunnostus	8	8
- istutus	120	30
- leikkaus	5	5
- kasvinsuojelu x 3	15	15
- haraus x 5	40	
- sadetus x 2	20	10
- lannoitus x 3	12	12
- käsiharaus x 2	360	
- muut viljelytyöt	80	
<i>Yhteensä</i>	<i>660</i>	<i>80</i>
<i>2. vuoden työmenekki</i>		
- leikkaus	24	24
- kasvinsuojelu x 3	12	12
- haraus x 5	32	
- sadetus x 2	20	10
- lannoitus x 3	12	12
- käsiharaus x 2	200	
- nosto + lajittelu	600	120
- muut viljelytyöt	100	
<i>Yhteensä</i>	<i>1000</i>	<i>178</i>

Liite 19 (1/1). Korjaus-, huolto sekä johtotyömenekki taimitarhalla, h/vuosi.

	h/vuosi
<i>Korjaus- ja huoltotyöt</i>	
- kiinteistöjen puhtaanapito	30
- huoltoajo	30
- koneiden ja laitteiden huolto	30
- varastojen puhdistus ja huolto	8
- käsittelytilojen puhtaanapito	7
- ympäristön hoito	40
<i>Yhteensä</i>	145
<i>Johtotyö</i>	
- johtotyö h/päätuote	383

Liite 20 (1/1). Omaisuusluettelo taimitarhalla.

Kone, laite, rakennus	Koko, kpl	Hankinta-hinta(€)	Poistoaika (v)	Jäännös-arvo (%)	Kohdentamisperuste*
Taimitarha A					
sosiaaliset tilat	20 m ²	6 300	25	10	b
kauppakunnostustila (lämmin)	100 m ²	26 250	25	10	c
konehalli	200 m ²	25 000	25	10	d
kylmävarasto laitteineen	460 m ²	107 200	25	10	c
varastolaatikot, puiset	400 kpl	10 000	7	0	f
varastolaatikkosäkit	400 kpl	444	2	0	c
traktori, takaveto	45 kW	19 100	15	10	g
aura, puoliautomaattinen	2 x 14	2 200	12	10	d
joustopiikkiäes	2,8 – 3,5 m	2 100	12	10	d
hara	7-rivinen	4 600	12	10	d
pintalevitin	200 – 500 l	900	12	10	d
kasvinsuojeluruisku	< 500 l	2 200	12	10	d
kipperävaunu	6 tn	2 500	12	10	e
kelajyrsin	170 cm	2 600	12	10	b
istutuskone		3 000	12	10	b
niittokone		2 200	12	10	b
sadetuskalusto	2 ha:lle	10 600	12	10	b
kylmävesipesuri		1 300	9	10	b
käsityövälineitä		400	2	0	b
nostokone		10 000	12	10	c
niputuskone		3 500	12	10	c
trukki, käytetty	1 500 kg	7 500	12	10	e
pakettiauto, käytetty	1 tn	14 700	12	10	e

*Selvitykset kirjaintunnuksille kappaleessa 2.7.

Liite 21 (1/1). Viljelytyömenekki tomaattitiloilla h/1000 m².

Työvaihe	Tilamalli A	Tilamalli B
Pinta-alasta riippuvat työt h/1000 m ²		
- työn valmistelu	42	42
- istutus	43	43
- pölyttäminen, kimalaiset	8	8
- latvojen hoito, leikkaus	239	221
- lehtien poisto	157	124
- kastelu ja lannoitus	22	7
- kasvinsuojelu	5	2
- raivaus, huoneiden pesu ja desinfointi	27	27
Pinta-alasta riippuvat työt yhteensä	543	474
Sadon määrästä riippuvat työt h/1000 m ²		
Sadonkorjuu, lajittelu	265	350
Sato, kg/m ²	33	33
Viljelytyöt yhteensä h/1000 m²	808	824
Johtotyö h/1000 m ²		
- johto-, markkinointi- ja seurantatyöt	50	53
Korjaus- ja huoltotyöt		
- kiinteistön puhtaanapito h/1000 m ²	15	12
- koneiden ja laitteiden huolto h/1000 m ²	20	20
- lumityö h/1000 m ²	8	8
- nurmikon leikkaus h/1000 m ²	6	5
Kaikki työt yhteensä h / 1000 m²	907	922

Liite 22 (1/1). Viljelytyömenekki kurkkutiloilla, h/1000 m² (Österman 2001, Anttila ym. 2000).

Työvaihe	Valoviljely	Ilman valoja viljely
Pinta-alasta riippuvat h/1000m ²		
- istutus	40	30
- huoneen valmistelu istutusta varten	90	71
- latvojen hoito, leikkaus		345
- latvan kierto, kärhien poisto	1 500	
- lehtien ja sivuversojen poisto	1 059	
- kastelu, lannoitus	24	22
- kasvinsuojelu	11	10
- raivaus, pesu, desinfiointi	41	27
Pinta-alasta riippuvat työt yhteensä	2 765	505
Sadon määrästä riippuvat työt h/1000 m ²		
- sadonkorjuu lajitellen	390	
- sadonkorjuu ilman lajittelua		250
- kelmutus	346	
Sadon määrästä riippuvat työt yhteensä	736	250
Sadon määrä, kg/m ²	120	45
Viljelytyöt yhteensä h/1000 m²	3 501	755
Johtotyö h/1000 m ²		
- johto-, markkinointi- ja seurantatyöt	53	50
Korjaus- ja huoltotyöt		
- kiinteistön puhtaanapito h/1000 m ²	12	15
- koneiden ja laitteiden huolto h/1000 m ²	20	20
- lumityö h/1000 m ²	8	8
- nurmikon leikkaus h/1000 m ²	5	6
Kaikki työt yhteensä h/1000 m²	3 599	854

Liite 23 (1/1). Omaisuusluettelo tomaattitiloilla.

Kone, laite, rakennus	Koko, kpl	Hankinta-hinta(€)	Poisto aika (v)	Jäännös-arvo (%)	Kohdentamisperuste*
Tomaattitila A					
kasvihuone	2 000 m ²	233 600	25	10	b
kauppakunnostustila, lämmin	140 m ²	34 650	25	10	b
varasto + pannuhuone	45 m ²	25 200	25	10	b
lämmityskattila raskas polttoöljy	1 000 kW	27 000	25	10	b
rikittimiä	8 kpl	632	5	0	b
kasvinsuojeluruisku	1 kpl	5 200	7	0	b
tukilangat ja koukut	2 000 m ²	6 550	10	0	b
putkisto kuljetusvaunuille	2 000 m ²	1 510	10	0	b
moottoroitu hoitovaunu	2 kpl	1 294	10	0	b
kottikärry, käsityövälineitä		1 550	7	0	b
(vihannestuotannon osuus 20 %)					
pumppukärry	1 kpl	395	9	10	b
vaaka, mekaaninen	50 kg	600	9	10	b
Tomaattitila B					
kasvihuone	5 000 m ²	569 600	25	10	b
kauppakunnostustila, lämmin	250 m ²	57 750	25	10	b
kylmiö	25 m ²	16 750	25	10	b
varasto + pannuhuone	60 m ²	21 600	25	10	b
lämmityskattila raskas polttoöljy	2 500 kW	42 000	25	10	b
rikittimiä	20	1 580	5	0	b
rullahihna		16 381	10	10	b
kasvinsuojeluruisku	1 kpl	5 200	10	0	b
tukilangat ja koukut	5 000 m ²	11 470	10	0	b
viljelykourut	5 000 m ²	55 000	10	0	b
moottoroitu hoitovaunu	3 kpl	1 941	10	0	b
kottikärry, käsityövälineitä		1 550	7	0	b
(vihannestuotannon osuus 20 %)					
tomaatin kokolajittelija	1 kpl	6 500	12	10	b
pumppukärry	1 kpl	395	9	10	b
vaaka, digitaalinen	30 kg	800	9	10	b
trukki, käytetty	1 500 kg	7 500	12	10	b

*Selvitykset kirjaintunnuksille kappaleessa 2.7.

Liite 24 (1/1). Omaisuusluettelo kurkkutiloilla.

Kone, laite, rakennus	Koko, kpl	Hankinta-hinta (€)	Poistoaika (v)	Jäännös-arvo (%)	Kohdentamisperuste*
Kurkkutila A					
kasvihuone	2 000 m ²	233 600	25	10	b
kauppakunnostustila, lämmin	140 m ²	34 650	25	10	b
varasto + pannuhuone	45 m ²	25 200	25	10	b
lämmityskattila raskas polttoöljy rikittimiä	1 000 kW 8 kpl	27 000 632	25 5	10 0	b b
kasvinsuojeluruisku	1 kpl	5 200	7	0	b
tukilangat ja koukut	2 000 m ²	6 550	10	0	b
putkisto kuljetusvaunuille	2 000 m ²	1 510	10	0	b
moottoroitu hoitovaunu	2 kpl	1 294	10	0	b
kottikärry, käsityövälineitä (vihannestuotannon osuus 20 %)		1 550	7	0	b
pumppukärry	1 kpl	395	9	10	b
vaaka, mekaaninen	50 kg	600	9	10	b
Kurkkutila B					
kasvihuone	5 000 m ²	569 600	25	10	b
kauppakunnostustila, lämmin	250 m ²	57 750	25	10	b
kylmiö	25 m ²	16 750	25	10	b
varasto + pannuhuone	60 m ²	21 600	25	10	b
lämmityskattila raskas polttoöljy rikittimiä	2 500 kW 20	42 000 1 580	25 5	10 0	b b
rullahihna		16 381	10	10	b
suurpaine Na valaisimet (3000 m ²)	180 W/m ²	82 350	9	10	b
lamppujen polttimet	600 W	30 150	3	0	b
kasvinsuojeluruisku	1 kpl	5 200	10	0	b
tukilangat ja koukut	5 000 m ²	11 470	10	0	b
viljelykourut	5 000 m ²	55 000	10	0	b
moottoroitu hoitovaunu	3 kpl	1 941	10	0	b
kottikärry, käsityövälineitä (vihannestuotannon osuus 20 %)		1 550	7	0	b
kurkun kelmutuskone	1 kpl	30 000	12	10	b
pumppukärry	1 kpl	395	9	10	b
vaaka, digitaalinen	30 kg	800	9	10	b
trukki, käytetty	1 500 kg	7 500	12	10	b

*Selvitykset kirjaintunnuksille kappaleessa 2.7.

Liite 25 (1/1). Viljelytyömenekki ruusutiloilla.

Työvaihe	Tilamalli A		Tilamalli B	
	h/1000m ²	h/1000m ² / satovuosi	h/1000m ²	h/1000m ² / satovuosi
<i>Kasvuston perustaminen ja raivaus:</i>				
-valmistelu- ja raivaustyöt	168		168	
-istutus	105		105	
-perustamis- ja raivaustyöt / satovuosi		55		55
<i>Kasvuston vuotuinen hoito:</i>				
-viljelytyöt	95		95	
-hoitoleikkaus	315		315	
-muut	9		9	
		419		419
Pinta-alasta riippuvat työt yhteensä, tuntia/vuosi		474		474
Sadon määrästä riippuvat työt h/1000 m ²				
-sadonkorjuu	592		592	
-niputus	193		193	
-lajittelu ja pakkaus	502		502	
		1 287		1 287
Sadosta riippuvat työt yhteensä		1 287		1 287
Viljelytyötunnit yhteensä		1 761		1 761
Johtotyö h/1000 m ²				
- johto-, markkinointi- ja seurantatyöt	200	200	200	200
Korjaus- ja huoltotyöt				
- kiinteistön puhtaanapito h/1000 m ²	12		10	
- koneiden ja laitteiden huolto h/1000 m ²	16		16	
- lumityö h/1000 m ²	8		8	
- nurmikon leikkaus h/1000 m ²	4	40	4	38
Kaikki työt yhteensä		2 001		1 999

Liite 26 (1/1). Omaisuusluettelo ruusutiloilla.

Kone, laite, rakennus	Koko, kpl	Hankinta-hinta (€)	Poistoaika (v)	Jäännös-arvo (%)	Kohdentamisperuste*
Ruusutila A					
kasvihuone	5 000 m ²	569 600	25	10	b
kauppakunnostustila, lämmin	250 m ²	57 750	25	10	b
varasto + pannuhuone	60 m ²	21 600	25	10	b
lämmityskattila raskas polttoöljy	2 500 kW	42 000	25	10	b
korotetut petirakenteet	5 000 m ²	62 500	10	10	b
<i>Ympärivuotisen viljelyalan (4000 m²) valotus:</i>					
suurpaine Na valaisimet	180 W/m ²	109 800	9	10	b
lamppujen polttimot	600 W	40 200	3	0	b
<i>Talvilepoalan (1000 m²) valotus:</i>					
suurpaine Na valaisimet	65 W/m ²	16 280	9	10	b
lamppujen polttimot	600 W	3 629	3	0	b
rikittimiä	80 kpl	6 320	5	0	b
kasvinsuojeluruisku	1 kpl	5 200	7	0	b
kottikärry, käsityövälineitä (vihannestuotannon osuus 20 %)		1 550	7	0	b
pumppukärry	1 kpl	395	9	10	b
vaaka, mekaaninen	50 kg	600	9	10	b
Ruusutila B					
kasvihuone	10 000 m ²	1 129 600	25	10	b
kauppakunnostustila, lämmin	250 m ²	57 750	25	10	b
varasto + pannuhuone	60 m ²	21 600	25	10	b
lämmityskattila raskas polttoöljy	5 000 kW	67 000	25	10	b
korotetut petirakenteet	10 000 m ²	125 000	10	10	b
<i>Ympärivuotisen viljelyalan (8000 m²) valotus:</i>					
suurpaine Na valaisimet	180 W/m ²	219 600	9	10	b
lamppujen polttimot	600 W	80 400	3	0	b
<i>Talvilepoalan (2000 m²) valotus:</i>					
suurpaine Na valaisimet	65 W/m ²	54 900	9	10	b
lamppujen polttimot	600 W	7 258	3	0	b
rikittimiä	160 kpl	12 640	5	0	b
kasvinsuojeluruisku	2 kpl	10 400	7	0	b
kottikärry, käsityövälineitä (vihannestuotannon osuus 20 %)		2 100	7	0	b
pumppukärry	2 kpl	790	9	10	b

*Selvitykset kirjaintunnuksille kappaleessa 2.7.

Liite 27 (1/16). Tuotantokustannuslaskelmat.

Sisältö:

Taulukko 1. Varastokaalin tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

Taulukko 2. Kiinankaalin tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

Taulukko 3. Talviporkkanan tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

Taulukko 4. Varastosipulin tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

Taulukko 5. Mansikan tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

Taulukko 6. Mustaherukan tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

Taulukko 7. Omenan tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

Taulukko 8. Koristepensaän tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

Taulukko 9. Tomaatin tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

Taulukko 10. Kurkun (ilman valoja) tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

Taulukko 11. Valokurkun tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

Taulukko 12. Valokurkun tuotantokustannus (koko tila B, 1+2), tuotto ja tulos.

Taulukko 13. Leikkoruusun tuotantokustannus, tuotto ja tulos (ruusu, ympärivuotinen viljely).

Taulukko 14. Leikkoruusun tuotantokustannus, tuotto ja tulos (ruusu, 1 kk talvilepo).

Taulukko 15. Leikkoruusun tuotantokustannus (koko tila A ja B).

Lite 27 (2/16).

Taulukko 1. Varastokaalin tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

KUSTANNUSERÄ	Yksikkö-		Määrä / tila		Kustannus		Kustannus-		Yksikkö-		Määrä / tila		Kustannus		Kustannus-		Kustannus- jakauma,%
	hinta	yks / ha	yks / ha	/ vuosi	€/tila/vuosi	€/ha	€/kg	jakauma, %	hinta	yks / ha	yks / ha	/ vuosi	€/tila / vuosi	€/ha	€/kg	jakauma,%	
Vuoden 2003 kustannustaso																	
KAALITILAMALLIA																	
			peltoa	10,00	ha	10,00	ha					peltoa	40,00	ha			
			varastokaali	1,25	ha	1,25	ha					varastokaali	5,00	ha			
			varhaiskaali	0,50	ha	0,50	ha					varhaiskaali	2,00	ha			
			syyskaali	0,75	ha	0,75	ha					syyskaali	3,00	ha			
			kaura	6,00	ha	6,00	ha					kaura	24,00	ha			
			kesanto	1,50	ha	1,50	ha					kesanto	6,00	ha			
KAALITILAMALLI B																	
1. TARVIKKEET																	
1.1.b. Taimet																	
varastokaali	0,043	30000	37500	1598	1278	1598	0,028	5,3	0,043	30000	150000	6390	1278	0,028	6,2	0,1	
- Korko 5 kk (V-IX)			5 %	33				0,1				133					
1.2. Lannoitteet ja kalkki																	
Lannoitteet		1800	2250	642	513	642	0,011	2,1		1800	9000	2566	513	0,011	2,5	0,5	
Kalkki		2000	2500	133	107	133	0,002	0,4		2000	10000	534	107	0,002	0,5	0,1	
- Korko 5 kk (V-IX)			5 %	16				0,1				65					
1.3. Kasvinsuojeluaineet																	
Rikkakasvit		2,0	2,5	80	64	80	0,001	0,3		2,0	10,0	321	64	0,001	0,3	0,0	
Taudit		1,4	1,8	110	88	110	0,002	0,4		1,4	7,0	438	88	0,002	0,4	0,0	
Tuhoeläimet		2,0	2,5	51	41	51	0,001	0,2		2,0	10,0	204	41	0,001	0,2	0,0	
Desinfointi		0,1	0,1	2	2	2	0,000	0,0		0,1	0,6	9	2	0,000	0,0	0,0	
kasvinsuojelu yhteensä		5,5	6,9	243	194	243	0,004	0,8		5,5	27,6	972	194	0,004	0,9	0,0	
- Korko 5 kk (V-IX)			5 %	5		5		0,0				20			0,0	0,0	
1.4. Kauppakunnostustarvikkeet																	
- Korko 3 kk (II-IV)			5 %	4	276	345	0,006	1,2				3052	610	0,014	3,0	0,0	
1.5. Sähkö																	
- Korko 8 kk (IX-IV)	0,068	5956	7445	508	406	508	0,009	1,7	0,068	3092	15460	1055	211	0,005	1,0	0,0	
			5 %	17		17		0,1				35			0,0	0,0	
1.6. Poltto- ja voiteluaineet																	
polttööljy		594	743	224	179	224	0,004	0,7		594	3605	1087	217	0,005	1,1	0,0	
diesel		324	405	260	208	260	0,005	0,9		324	405	260	52	0,001	0,3	0,0	
voiteluöljy		8	9	14	11	14	0,000	0,0		8	46	67	13	0,000	0,1	0,0	
- Korko 5 kk (V-IX)			5 %	10		10		0,0				29			0,0	0,0	
1.8. Työväätteet (arviolta)																	
- Korko keskim. 6 kk			5 %	1	24	31	0,001	0,1				62	12	0,000	0,1	0,0	
1.9. Myyntituotteiden ostonrahti																	
- Korko 2 kk (III-IV)	0,040	56250	56250	2250	1800	2250	0,040	7,5	0,040	225000	11250	2250	2250	0,050	10,9	0,1	
			5 %	19		19		0,1				94			0,1	0,1	
1. TARVIKKEET yhteensä ilman korkoa																	
				6247	4997	6247	0,111	20,9				27296	5459	0,121	26,4	0,0	

2. TYÖKUSTANNUS														
- viljelijäperheen työ	11,802	888	1110	13100	10480	0,233	43,8	11,802	314	1572	18551	3710	0,082	18,0
- palkkatyö	11,802	0	0	0	0	0,000	0,0	11,802	403	2016	23791	4758	0,106	23,0
Yhteensä			5 %	13100	10480	0,233	43,8			3588	42342	8468	0,188	41,0
- Korke keskim 6 kk				327			1,1				1059			1,0
3. YLEISKUSTANNUKSET														
- Korke keskim 6kk			5 %	953	762	0,017	3,2				3167	633	0,014	3,1
				24			0,1				79			0,1
1.-3. LIIKEPÄÄOMA yhteensä														
1.-3. LIIKEPÄÄOMAN KORKO yhteensä				20299	16240	0,361	67,9				72805	14561	0,324	70,5
				457	365	0,008	1,5				1554	311	0,007	1,5
4. OMAISUUDESTA AIH. KUSTANNUKSET														
- rakennusomaisuuden poisto				2964	2371	0,053	9,9				10488	2098	0,047	10,2
- kone- ja kal.omaisuuden poisto				1769	1415	0,031	5,9				4316	863	0,019	4,2
- salaajitusten poisto				45	36	0,001	0,2				180	36	0,001	0,2
- rakennusten korj. ja kunn.pito				694	555	0,012	2,3				2397	479	0,011	2,3
- koneiden "				738	590	0,013	2,5				1875	375	0,008	1,8
- maatilavakuutus				188	150	0,003	0,6				604	121	0,003	0,6
- Korke			5 %	2727	2181	0,048	9,1			181161	9058	1812	0,040	8,8
Yhteensä				9125	7300	0,162	30,5				28918	5784	0,129	28,0
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ														
				29881	23905	0,531	100,0				103277	20655	0,459	100,0
MYNTIKELPOINEN SATO kg/tila				56250							225000			
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ ennen yrittäjän palkkavaatimusta				16782	13426	0,298					84726	16945	0,377	
Varastokaali A														
	€/tila	€/ha		muutos, €/kg v:sta 1999	€/kg tai %	€/ha	€/tila	€/ha	€/kg tai %	muutos, €/kg v:sta 1999				
MYNTITUOTOT	18000	14400		0,026	0,320	14400	72000	14400	0,320	0,026				
TUET	3300	2640		-0,001	0,059	2640	13198	2640	0,059	-0,001				
LIIKEVAIHTO	21300	17040		0,025	0,379	17040	85198	17040	0,379	0,025				
./.. muuttuvat- ja kiinteät kustannukset	8820	7056				8820	59130	11826						
KÄYTTÖKATE 1 (oma työ 0 €)	12479	9983		0,026	0,222	9983	26068	5214	0,116	-0,027				
% liikevaihdosta				59 %					31 %					
./.. oman työn osuus	13100	10480		-0,202		10480	18551	3710		-0,087				
KÄYTTÖKATE 2 (oma työ hinnoiteltu)	-620	-496		-0,005	-0,011	-496	7517	1503	0,033	-0,023				
% liikevaihdosta				-3 %					9 %					
./.. poistot, korot	7962	6369		-0,101		6369	25596	5119		-0,080				
TULOS 1 ennen yrittäjän palkkavaatimusta	4518	3614		-0,015	0,080	3614	472	94	0,002	-0,061				
TULOS 2 yrittäjän palkkavaatimuksen jälkeen	-8582	-6866		-0,045	-0,153	-6866	-18079	-3616	-0,080	-0,057				

2. TYÖKUSTANNUS									
- viljelijäperheen työ	11,802	1130	2261	26681	13340	0,476	43,4		
- palkkatyö	11,802	0	0	0	0	0,000	0,0		
Yhteensä			5 %	26681	13340	0,476	43,4		
- Korke keskim 6 kk				667			1,1		
3. YLEISKUSTANNUKSET									
- Korke keskim 6kk			5 %	953	477	0,017	1,6		
				24			0,0		
1.-3. LIIKEPÄÄOMA yhteensä									
1.-3. LIIKEPÄÄOMAN KORKO yhteensä	46130			905	23065	0,824	75,1		
					452	0,016	1,5		
4. OMAISUUDESTA AIH. KUSTANNUKSET									
- rakennusomaisuuden poisto	4377			2189	2189	0,078	7,1		
- kone- ja kal.omaisuuden poisto	3224			1612	1612	0,058	5,2		
- salaajitusten poisto	86			43	43	0,002	0,1		
- rakennusten korj. ja kunn.pito	974			487	487	0,017	1,6		
- koneiden "	1317			658	658	0,024	2,1		
- maatilavakuutus	283			141	141	0,005	0,5		
- Korke	4162	5 %	83246	2081	2081	0,074	6,8		
Yhteensä	14424			14424	7212	0,258	23,5		
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ									
	61459			61459	30729	1,097	100,0		
MYNTIKELPOINEN SATO kg/tila									
	56000			56000					
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ ennen yrittäjän palkkavaatimusta									
	34778			34778	17389	0,621			
Kiinankaali A									
	€/tila	€/ha	€/kg tai %	muutos, €/kg			v:sta 1999		
MYNTITUOTOT									
TUET	47264	23632	0,844	0,210					
	6220	3110	0,111	-0,002					
LIKEVAIHTO									
./ muuttuvat- ja kiinteät kustannukset	53484	26742	0,955	0,208					
		22023	11011						
KÄYTTÖKATE 1 (oma työ 0 €)									
% liikevaihdosta	31461	15731	0,562	0,132					
./ oman työn osuus	26681	13340	59 %	-0,0408					
KÄYTTÖKATE 2 (oma työ hinnoiteltu)									
% liikevaihdosta	4780	2390	0,085	0,064					
./ poistot, korot	12755	6378	9 %	-0,158					
TULOS 1 ennen yrittäjän palkkavaatimusta	18706	9353	0,334	0,062					
TULOS 2 yrittäjän palkkavaatimuksen jälkeen	-7975	-3987	-0,142	-0,006					

Lite 27 (4/16).

Taulukko 3. Talviporkkanan tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

	PORKKANATILAMALLIA				PORKKANATILAMALLI B			
	Määrä yks / ha	Määrä / tila / vuosi	Kustannus €/tila / vuosi	Kustannus €/kg	Määrä yks / ha	Määrä / tila / vuosi	Kustannus €/tila / vuosi	Kustannus €/kg
Vuoden 2003 kustannustaso								
KUSTANNUSERA								
1. TARVIKKEET								
1.1.a. Siemenet								
talviporkkana	1,1	2,0	556	10,00	1,1	9,9	2780	50,00
- Korke 5 kk (V-IX)		5 %	12	ha			58	ha
1.2. Lannoitteet ja kalkki								
Lannoitteet	1190	2142	709	1,80	1190	10710	3547	9,00
Kalkki	2000	3600	192	0,20	2000	18000	961	1,00
- Korke 5 kk (V-IX)		5 %	19	ha			94	ha
1.3. Kasvinsuojeluaineet								
Rikkakasvit	2,6	4,6	94	0,40	2,6	23,2	471	0,001
Taudit	0,0	0,0	0	0,10	0,0	0,0	0	0,000
Tuhoeläimet	1,2	2,2	32	0,20	1,2	10,8	158	0,000
Desinfiointi	0,1	0,2	3	0,10	0,1	1,0	16	0,000
kasvinsuojelu yhteensä	3,9	7,0	129	0,70	3,9	35,0	645	0,002
- Korke 5 kk (V-IX)		5 %	3	ha			13	0,0
1.4. Kauppakunnostustarvikkeet								
- Korke 3 kk (II-IV)		5 %	2401	1334			12003	0,034
			30				150	0,1
1.5. Sähkö								
- Korke 6 kk (IX-II)	2003	3605	246	0,004	982	8840	603	0,002
		5 %	6				15	0,4
1.6. Poltto- ja voiteluaineet								
polttööljy	286	515	155	0,002	329	2961	893	0,003
diesel	338	608	390	0,006	68	608	390	0,001
voiteluöljy	4	7	10	0,000	4	38	55	0,000
- Korke 5 kk (V-IX)		5 %	12	0,0			28	0,0
1.8. Työvaatteet (arviolta)								
- Korke keskim. 6kk		5 %	46	0,001			94	0,000
			1	0,0			2	0,0
1.9. Myyntituotteiden ostopohja								
- Korke 2 kk (III-IV)		70200	3510	0,050		351000	17550	0,050
		5 %	29	0,1			146	11,4
1. TARVIKKEET yhteensä ilman korkoa			8344	0,119			39520	0,113
			4635	18,7			4391	25,6

Liite 27 (5/16).

Taulukko 4. Varastosipulin tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

KUSTANNUSERÄ	SIPULITILAMALLIA				SIPULITILAMALLIB				Kustannus €/kg	Kustannus €/ha	Kustannus €/tila / vuosi	Määrä / tila / vuosi	Määrä yks / ha	Yksikkö- hinta	Kustannus- jakauma, %	Kustannus- jakauma, %		
	peltoa	varastosipuli	syys-sipuli	kaura	kesanto	peltoa	varastosipuli	syys-sipuli									kaura	kesanto
Vuoden 2003 kustannustaso																		
KUSTANNUSERÄ																		
1. TARVIKKEET																		
1.1.a. Siemenet																		
varastosipuli																		
- Korke 4 kk (V-VIII)	1,100	1292	2068 5 %	2274 38	1422	2274	1422	0,071	0,071	7,2	1,100	10338	1292	10338	11372 190	1422	0,071	11,3
1.2. Lannoitteet ja kalkki																		
Lannoitteet																		
Kalkki																		
- Korke 4 kk (V-VIII)		910	1456	483	302	483	302	0,015	0,015	1,5		7280	910	7280	2417	302	0,015	2,4
1.3. Kasvinsuojeluvälineet																		
Rikkakasvit		6,6	10,6	410	256	410	256	0,013	0,013	1,3		52,8	6,6	52,8	2051	256	0,013	2,0
Taudit		3,4	5,4	206	129	206	129	0,006	0,006	0,7		27,2	3,4	27,2	1032	129	0,006	1,0
Tuhoeläimet		0,3	0,5	21	13	21	13	0,001	0,001	0,1		11,2	1,4	11,2	105	13	0,001	0,1
Desinfointi		0,3	0,5	3	2	3	2	0,000	0,000	0,0		2,4	0,3	2,4	14	2	0,000	0,0
kasvinsuojelu yhteensä		10,6	17,0	641	400	641	400	0,020	0,020	2,0		93,6	11,7	93,6	3203	400	0,020	3,2
- Korke 4 kk (V-VIII)			5 %	11		11		0,0	0,0	0,0					53		0,0	0,1
1.4. Kauppakunnostustarvikkeet																		
- Korke 3 kk (II-IV)			5 %	402	251	402	251	0,013	0,013	1,3		2011		2011	251	251	0,013	2,0
1.5. Sähkö																		
- Korke 8kk (IX-IV)	0,068	5466	8745 5 %	597	373	597	373	0,019	0,019	1,9	0,068	20960	2620	20960	1430 48	179	0,009	1,4
1.6. Poltto- ja voiteluvälineet																		
polttööljy		0,302	2030	612	383	612	383	0,019	0,019	1,9		9368	1171	9368	2825	353	0,018	2,8
diesel		0,643	720	463	289	463	289	0,014	0,014	1,5		720	90	720	463	58	0,003	0,5
voiteluöljy		1,455	8	11	7	11	7	0,000	0,000	0,0		38	5	38	56	7	0,000	0,1
- Korke keskimäärin 6 kk			5 %	27		27		0,1	0,1	0,1					153		0,000	0,2
1.8. Työväätteet (arviolta)																		
- Korke keskim. 6 kk			5 %	54	34	54	34	0,002	0,002	0,2		111		111	14	14	0,001	0,1
1.9. Myyntituotteiden ostopohja																		
- Korke 2 kk (III-IV)	0,040	32000	5 %	1280	800	1280	800	0,040	0,040	4,1	0,040	160000		160000	6400	800	0,040	6,3
				11		11		0,0	0,0	0,0					53		0,000	0,1
1. TARVIKKEET yhteensä ilman korkoa				6988	4368	6988	4368	0,218	0,218	22,2		31142		31142	3893	3893	0,195	30,9

2. TYÖKUSTANNUS														
- viljelijäperheen työ	11,802	580	929	10960	6850	0,343	34,9	11,802	305	2440	28800	3600	0,180	28,5
- palkkatyö	11,802	0	0	0	0	0,000	0,0	11,802	0	0	0	0	0,000	0,0
Yhteensä			5 %	10960	6850	0,343	34,9	11,802	0	2440	28800	3600	0,180	28,5
- Korke keskim 6 kk				274			0,9				720			0,7
3. YLEISKUSTANNUKSET														
- Korke keskim 6 kk	1694		5 %	42	1059	0,053	5,4	5622		703	141		0,035	5,6
							0,1							0,1
1.-3. LIIKEPÄÄOMA yhteensä														
1.-3. LIIKEPÄÄOMAN KORKO yhteensä	19642			440	12276	0,614	62,5	65565		8196	1440		0,410	65,0
					275	0,014	1,4	180		180			0,009	1,4
4. OMAISUUDESTA AIH. KUSTANNUKSET														
- rakennusomaisuuden poisto	1864			1165	1165	0,058	5,9	6813		852			0,043	6,8
- kone- ja kal.omaisuuden poisto	4109			2568	2568	0,128	13,1	10424		1303			0,065	10,3
- salaajitusten poisto	58			36	36	0,002	0,2	288		36			0,002	0,3
- rakennusten korj. ja kunn.pito	448			280	280	0,014	1,4	1542		193			0,010	1,5
- koneiden "	1678			1049	1049	0,052	5,3	4343		543			0,027	4,3
- maatilavakuutus	201			126	126	0,006	0,6	598		75			0,004	0,6
- Korke	2999		59978	1874	1874	0,094	9,5	9880		1235			0,062	9,8
Yhteensä				11357	7098	0,355	36,1	197609		4236			0,212	33,6
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ														
MYYNTIKELPOINEN SATO kg/tila	31438			19649	19649	0,982	100,0	100893		12612			0,631	100,0
TUOTANTOKUSTANNUS ennen yrittäjän palkkavaatimusta	32000			20478	12799	0,640		160000		9012			0,451	
Varastosipuli A														
	€/tila	€/ha				€/kg tai %	muutos, €/kg v:sta 1999			€/tila	€/ha	€/kg tai %	muutos, €/kg v:sta 1999	
MYYNTITUOTOT	26272	16420		16420	16420	0,821	0,384	131360		16420		0,821	0,384	
TUET	2275	1422		1422	1422	0,071	-0,016	11375		1422		0,071	-0,016	
LIIKEVAIHTO	28547	17842		17842	17842	0,892	-1,708	142735		17842		0,892	-1,708	
/. muutuvat- ja kiinteät kustannukset	11009	6881		6881	6881	0,344		43248		5406		0,270	-0,027	
KÄYTTÖKATE 1 (oma työ 0 €)	17538	10961		10961	10961	0,548	0,443	99488		12436		0,622	-0,169	
% liikevaihdosta						61 %						70 %		
/. oman työn osuus	10960	6850		6850	6850	0,343	0,006	28800		3600		0,180	-0,006	
KÄYTTÖKATE 2 (oma työ hinnoiteltu)	6578	4111		4111	4111	0,206	0,412	70687		8836		0,442	0,510	
% liikevaihdosta						23 %						50 %		
/. poistot, korot	9469	5918		5918	5918		-0,231	28845		3606			-0,147	
TULOS 1 ennen yrittäjän palkkavaatimusta	8069	5043		5043	5043	0,252	0,353	70642		8830		0,442	0,362	
TULOS 2 yrittäjän palkkavaatimuksen jälkeen	-2891	-1807		-1807	-1807	-0,090	0,347	41842		5230		0,262	0,368	

2. TYÖKUSTANNUS sis perustamismuutosten työt jaksotettuina satovuosille

- viljelijäperheen työ	8,447	331	8379	2793	0,559	17,3	8,447	406	3248	27431	3429	0,686	27,2
- palkkatyö poiminta €/kg	1,051	5000	15758	5253	1,051	32,6	1,051	2500	20000	21011	2626	0,525	20,9
Yhteensä		5 %	24138	8046	1,609	49,9			23248	48443	6055	1,211	48,1
- Korko keskim (IV-VII) 4 kk			402		0,8	0,8				807			0,8
3. YLEISKUSTANNUKSET			1584	528	0,106	3,3				2658	332	0,066	2,6
- Korko keskim 6kk		5 %	40		0,1	0,1				66			0,1
1.-3. LIIKEPÄÄOMA yhteensä			35147	11716	2,343	72,7				79296	9912	1,982	78,7
1.-3. LIIKEPÄÄOMAN KORKO yhteensä			816	272	0,054	1,7				2105	263	0,053	2,1
4. OMAISUUDESTA AIH. KUSTANNUKSET			2585	862	0,172	5,3				4372	546	0,109	4,3
- rakennusten ja pitkäaikaisten tuotantotarvikkeiden poisto			4008	1336	0,267	8,3				5581	698	0,140	5,5
- kone- ja kal.omaisuuden poisto			169	56	0,011	0,3				414	52	0,010	0,4
- salaajitusten poisto			483	161	0,032	1,0				627	78	0,016	0,6
- rakennusten korj. ja kunn.pito			1583	528	0,106	3,3				2207	276	0,055	2,2
- koneiden "			202	67	0,013	0,4				273	34	0,007	0,3
- maatilavakuutus			3339	1113	0,223	6,9				5838	730	0,146	5,8
- Korko		5 %	66780	4123	0,825	25,6			116752	19311	2414	0,483	19,2
Yhteensä			12369	4123	0,825	25,6							
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ			46883	15628	3,126	100,0				100712	12589	2,518	100,0
MYNNITKELPOINEN SATO kg/tila			15000							40000			
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ ennen yrittäjän palkkavaatimusta			38504	12835	2,567					73281	9160	1,832	

Mansikka A

	€/tila	€/ha	€/kg tai % v:sta 1999	muutos, €/kg v:sta 1999	€/ha	€/kg tai % v:sta 1999	muutos, €/kg v:sta 1999
MYNNITTUOTOT	34950	11650	2,330	0,565	53469	1,337	0,111
TUET	2565	855	0,171	23 %	27431	49 %	
LIKEVAIHTO	37515	12505	2,501	0,298	26037	0,651	0,768
./ muuttuvat- ja kiinteät kustannukset	29036	9679	1,936	0 %	18309	24 %	
KÄYTTÖKATE 1 (oma työ 0 €)	8479	2826	0,565		4395	0,879	1,019
% liikevaihdosta	8379	2793	0,565		7728	0,193	0,775
./ oman työn osuus	100	33	0,007				
KÄYTTÖKATE 2 (oma työ hinnoiteltu)	10917	3639	0,007				
% liikevaihdosta	-2438	-813	-0,163				
./ poistot, korot	-10817	-3606	-0,721				
TULOS 1 ennen yrittäjän palkkavaatimusta							
TULOS 2 yrittäjän palkkavaatimuksen jälkeen							

Mansikka B

	€/tila	€/ha	€/kg tai % v:sta 1999	muutos, €/kg v:sta 1999	€/ha	€/kg tai % v:sta 1999	muutos, €/kg v:sta 1999
MYNNITTUOTOT	101600	12700	2,540	0,260	53469	1,337	0,111
TUET	6840	855	0,171	23 %	27431	49 %	
LIKEVAIHTO	108440	13555	2,711	0,298	26037	0,651	0,768
./ muuttuvat- ja kiinteät kustannukset	54971	6871	1,374	0 %	18309	24 %	
KÄYTTÖKATE 1 (oma työ 0 €)	8479	2826	0,565		4395	0,879	1,019
% liikevaihdosta	8379	2793	0,565		7728	0,193	0,775
./ oman työn osuus	100	33	0,007				
KÄYTTÖKATE 2 (oma työ hinnoiteltu)	10917	3639	0,007				
% liikevaihdosta	-2438	-813	-0,163				
./ poistot, korot	-10817	-3606	-0,721				
TULOS 1 ennen yrittäjän palkkavaatimusta							
TULOS 2 yrittäjän palkkavaatimuksen jälkeen							

Liite 27 (7/16).

Taulukko 6. Mustaherukan tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

	HERUKKATILAMALLI A										HERUKKATILAMALLI B									
	Yksikkö- hinta	Käyttömäärä yks / ha	Määrä / ha / vuosi	Määrä / tila / vuosi	Kustannus €/tila / vuosi	Kustannus €/ha	Kustannus- jakauma %	Yksikkö- hinta	Määrä / ha / vuosi	Määrä / tila / vuosi	Kustannus €/tila / vuosi	Kustannus €/ha	Kustannus- jakauma %	Yksikkö- hinta	Määrä / ha / vuosi	Määrä / tila / vuosi	Kustannus €/tila / vuosi	Kustannus €/ha	Kustannus- jakauma %	
Vuoden 2003 kustannustaso																				
KUSTANNUSERÄ																				
1. TARVIKKEET																				
1.1.a. Siemenet																				
kesanto, 2-vuotinen	2,950	20	10	9	28	9	2,950	10	15	44	6	0,001	2,950	10	15	44	6	0,001	0,1	
- Korke keskim. 12 kk (IV-III)				5 %	1					2										
1.1.b. Taimet,(1/10 tervetaimia, 9/10 omat pistokastaimet)																				
herukka	0,497	4100	513	1922	955	318	0,497	513	5125	2546	318	0,080	0,497	513	5125	2546	318	0,080	4,7	
- Korke 16 kk (IV-VII)				5 %	64					170									0,3	
1.2. Lannoitteet ja kalkki																				
Vuotuislannoitus	460	460	460	1380	463	154	0,039	460	3680	1233	154	0,039	0,039	460	3680	1233	154	0,039	2,3	
Perustamisvuoden lannoitteet	1100	138	138	516	186	62	0,016	138	1375	496	62	0,016	0,016	138	1375	496	62	0,016	0,9	
Perustamisvuoden kalkitus	4000	500	500	3750	183	61	0,015	500	10000	487	61	0,015	0,015	500	10000	487	61	0,015	0,9	
Yhteensä	5560	1098	1098	5646	831	277	0,069	1098	15055	2217	277	0,069	0,069	1098	15055	2217	277	0,069	4,1	
- Korke keskim. 12 kk				5 %	42					111									0,2	
1.3. Kasvinsuojeluvälineet																				
Vuotuinen kasvinsuojelu	4,3	4,3	4,3	12,8	1242	414	0,104	4,3	34,0	3313	414	0,104	0,104	4,3	34,0	3313	414	0,104	6,1	
Perustamisvuoden kasvinsuojelu	17,8	2,2	2,2	8,3	298	99	0,025	2,2	22,3	794	99	0,025	0,025	2,2	22,3	794	99	0,025	1,5	
Kasvinsuojelu yhteensä				21,1	1540	513	0,128	6,5	56,3	4107	513	0,128	0,128	6,5	56,3	4107	513	0,128	7,6	
- Korke keskim. 12 kk				5 %	77					205									0,4	
1.4. Kauppakunnostusvärikket																				
- Korke 2 kk				5 %	4	140	0,035			1120	140	0,035							2,1	
1.6. Poltto- ja voiteluaineet																				
polttööljy	0,302	268	268	805	243	81	0,020	268	2485	749	94	0,023	0,302	268	2485	749	94	0,023	1,4	
diesel	0,643	216	216	648	416	139	0,035	216	972	625	78	0,020	0,643	216	972	625	78	0,020	1,1	
voiteluöljy	1,455	3	3	10	15	5	0,001	3	32	46	6	0,001	1,455	3	32	46	6	0,001	0,1	
- Korke keskim. 12 kk				5 %	34					71									0,1	
1.7. Konevuokrat																				
- niitto	24,720	2	2	2	46	15	0,004	2	3	74	9	0,002	24,720	2	3	74	9	0,002	0,1	
- kyivö	31,960	2	1	2	60	20	0,005	1	3	31,960	12	0,003	31,960	1	3	96	12	0,003	0,2	
- herukan poimuri tukku + teollisuus	0,340			12000	4080	1360	0,340		32000	10880	1360	0,340	0,340			10880	1360	0,340	20,0	
- herukan poimuri, rahti poimintapaikalle				5 %	55	18	0,005			55	7	0,002				55	7	0,002	0,1	
- Korke keskim. 12 kk				5 %	209					553									1,0	
1.8. Työväätteet, suojaimet yms (arviolta)																				
- Korke keskim. 12 kk				5 %	3	18	0,005			91	11	0,003				91	11	0,003	0,2	
1.9. Myyntituotteiden ostonrahti	0,075			12000	900	300	0,075		32000	2400	300	0,075	0,075			2400	300	0,075	4,4	
- Korke 0 kk				5 %	0					0						0			0,0	
1. TARVIKKEET yhteensä ilman korkoa					9644	3215	0,804		34,8	25050	3131	0,783				25050	3131	0,783	46,1	

2. TYÖKUSTANNUS sis perustamisvuoden työt jaksotettuina satovuosille

- viljelijäperheen työ	8,447	164	492	4152	1384	0,346	15,0	8,447	119	956	8073	1009	0,252	14,8
- palkkatyö	8,447	58	173	1457	486	0,121	5,3	8,447	57	454	3833	479	0,120	7,0
Yhteensä				5610	1870	0,467	20,2			1410	11905	1488	0,372	21,9
- Korke keskim (IV-VII) 4 kk		5 %		93			0,3				198			0,4
3. YLEISKUSTANNUKSET				1584	528	0,132	5,7				2658	332	0,083	4,9
- Korke keskim 6kk		5 %		40			0,1				66			0,1
1.-3. LIKEPÄÄOMA yhteensä			566	16837	5612	1,403	60,8			1390	39614	4952	1,238	72,9
1.-3. LIKEPÄÄOMAN KORKE yhteensä				189	0,047	2,0					174	0,043	2,6	
4. OMAISUUDESTA AIH. KUSTANNUKSET				514	171	0,043	1,9				514	64	0,016	0,9
- rakennusten ja pitkäaikaisten tuotantotarvikkeiden poisto				4461	1487	0,372	16,1				4896	612	0,153	9,0
- kone- ja kal. omaisuuden poisto				169	56	0,014	0,6				414	52	0,013	0,8
- salaajitusten poisto				143	48	0,012	0,5				143	18	0,004	0,3
- rakennusten korj. ja kunn.pito				1696	565	0,141	6,1				1872	234	0,059	3,4
- koneiden "				142	47	0,012	0,5				153	19	0,005	0,3
- maatilavakuutus				3180	1060	0,265	11,5			107511	5376	672	0,168	9,9
- Korke		5 %		10303	3434	0,859	37,2				13367	1671	0,418	24,6
Yhteensä			63598											
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ			27706		9235	2,309	100,0				54372	6796	1,699	100,0
MYNTIKELPOINEN SATO kg/tila			12000								32000			
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ ennen yrittäjän palkkavaatimusta			23554		7851	1,963					46299	5787	1,447	

Herukka A

Herukka B

	€/tila	€/ha	€/kg tai %	muutos, €/kg v:sta 1999	€/ha	€/kg tai %	muutos, €/kg v:sta 1999
MYNTITUOTOT	15600	5200	1,300		41600	5200	
TUET	2565	855	0,214		6840	855	
LIKEVAIHTO	18165	6055	1,514	-0,052	48440	6055	-0,052
/. muutuvat- ja kiinteät kustannukset	14665	4888	1,222		33709	4214	
KÄYTTÖKATE 1 (oma työ 0 €)	3500	1167	0,292	-0,186	14731	1841	-0,160
% liikevaihdosta			19 %			0,304	
/. oman työn osuus	4152	1384			8073	1009	
KÄYTTÖKATE 2 (oma työ hinnoiteltu)	-653	-218	-0,054	-0,151	6658	832	-0,146
% liikevaihdosta			-4 %			0,137	
/. poistot, korot	8889	2963			12590	1574	
TULOS 1 ennen yrittäjän palkkavaatimusta	-5389	-1796	-0,449	-0,297	2141	268	-0,206
TULOS 2 yrittäjän palkkavaatimuksen jälkeen	-9541	-3180	-0,795	-0,261	-5932	-741	-0,185

Liite 27 (8/16).

Taulukko 7. Omenan tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

omena, satoikäinen KUSTANNUSERA	OMENATILAMALLI A				OMENATILAMALLI B				Kustannus- jakauma, %	Kustannus- jakauma, %	Kustannus €/kg	Kustannus €/satoikäinen ha	Kustannus €/tila / vuosi	Määrä / ha / vuosi	Määrä / tila / vuosi	Kustannus €/tila / vuosi	Kustannus €/satoikäinen ha	Kustannus jakauma, %	
	Yksikkö- hinta	Määrä / ha / vuosi	Kustannus €/tila / vuosi	Kustannus €/satoikäinen ha	Yksikkö- hinta	Määrä / ha / vuosi	Kustannus €/tila / vuosi	Kustannus €/satoikäinen ha											
1. TARVIKKEET																			
1.1.b. Taimet / satoaika 20 v																			
omena, satoikäinen	10,000	40	320	3 200	400	0,050	3,9	6,000	88	212	2 118	882	0,044	4,5	882	0,044	4,5	1,0	
omena, odotusvuosien 2-5	10,000	40	80	800	100	0,013	1,0	6,000	22	53	529	221	0,011	1,1	221	0,011	1,1	0,1	
omena, perustamisvuoden	12,000	8	75	900	113	0,014	1,1	12,000	16	49	593	247	0,012	1,3	247	0,012	1,3	0,1	
- Korke 15 kk		5 %	306				0,4			5 %	203							0,4	
1.2. Lannoitteet ja kalkki																			
Vuotislannoitus		512	4096	1 385	173	0,022	1,7	6,000	200	480	469	195	0,010	1,0	195	0,010	1,0	0,1	
Ylläpitokalkitus		750	6000	320	40	0,005	0,4	6,000	441	1 059	57	24	0,001	0,1	24	0,001	0,1	0,1	
Perustamislannoitteet kg/tila/satovuosi		50	500	184	23	0,003	0,2	6,000	59	176	65	27	0,001	0,1	27	0,001	0,1	0,1	
Perustamisvuoden kalkitus kg/ha/satovuosi		350	3500	187	23	0,003	0,2	12,000	206	618	33	14	0,001	0,1	14	0,001	0,1	0,1	
Perustamisvuoden turve, m ³		5	50	750	94	0,012	0,9		6	18	265	110	0,006	0,6	110	0,006	0,6	0,6	
Odotusvuodet 2-5-lannoitteet kg/ha/satovuosi		25	50	18	2	0,000	0,0		0	7	7	3	0,000	0,0	3	0,000	0,0	0,0	
Yhteensä		1692	14196	2 844	355	0,044	3,5			2 358	895	373	0,019	1,9	373	0,019	1,9	1,9	
- Korke keskim. 15 kk		5 %	178		22		0,2			5 %	56				23			0,1	
1.3. Kasvinsuojeluaineet																			
Rikkakasvient		5,0	40,0	370	46	0,006	0,4		4,7	11	94	39	0,002	0,2	39	0,002	0,2	0,2	
Taudinaiheuttajat		6,0	48,0	2 399	300	0,037	2,9		6,0	14	720	300	0,015	1,5	300	0,015	1,5	1,5	
Tuholaiset		1,3	10,4	385	48	0,006	0,5		1,3	3	115	48	0,002	0,2	48	0,002	0,2	0,2	
Yhteensä		12,3	98,4	3 154	394	0,049	3,8		12,0	29	929	387	0,019	2,0	387	0,019	2,0	2,0	
- Korke keskim. 15 kk		5 %	197				0,2			5 %	58							0,1	
1.4. Kauppakunnostusarvikkeet																			
- Korke 5 kk (V-IX)		5 %	6 460		808	0,101	7,9				4 860	2 025	0,101	10,3	2 025	0,101	10,3	10,3	
1.5. Sähkö		805	6440	439	55	0,007	0,5	0,068		6 440	439	183	0,009	0,9	183	0,009	0,9	0,9	
- Korke keskim 6 kk		5 %	11				0,0			5 %	11							0,0	
1.6. Poltto- ja voiteluaineet, sis perustamisvuoden kulutus jaksoitettuna satovuosille																			
polttööljy	0,302	2838	856	107	0,013	1,1	0,302		479	144	144	60	0,003	0,3	60	0,003	0,3	0,3	
diesel	0,643	900	578	72	0,009	0,7	0,643		0	0	0	0	0,000	0,0	0	0,000	0,0	0,0	
voiteluöljy	1,455	36	53	7	0,001	0,1	1,455		6	9	9	4	0,000	0,0	4	0,000	0,0	0,0	
- Korke keskim 6 kk		5 %	37				0,0			5 %	4							0,0	
1.8. Työväätteet, suojaimet yms (arviolta)																			
- Korke keskim. 6kk		5 %	61		8	0,001	0,1			5 %	61	25	0,001	0,1	25	0,001	0,1	0,1	
1.9. Myyntituotteiden ostoprahiti	0,080	64000	5 230	654	0,082	6,4	0,110		48 000	5 390	5 390	2 246	0,112	11,4	2 246	0,112	11,4	11,4	
- Korke 0 kk		5 %	0				0,0			5 %	0							0,0	
1. TARVIKKEET yhteensä ilman korkoa			24 575	3 072	0,384	29,9					16 298	6 791	0,340	34,5	6 791	0,340	34,5	34,5	

Liite 27 (9/16).

Taulukko 8. Koristepensaan tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

TAIMITARHATILAMALLI A									
KUSTANNUSERÄ	Yksikkö- hinta	Määrä yks / ha	Määrä / tila / vuosi	Kustannus €/ tila / vuosi	Kustannus satokäinen ha	Kustannus €/kpl	Kustannus- jakauma, %		
Vuoden 2003 kustannustaso									
1. TARVIKKEET									
1.1.b. Taimet pistokastaimet 50 %, siement.50 % koristepensas	0,350	65000	130000 5 %	45500 4171	22750	0,562	32,1 2,9	ha	ha
- Korke 22 kk (V-IV)								6,60	ha
1.2. Lannoitteet ja kalikki								2,00	ha
Vuotuislannoitus		700	1400	433	217	0,005	0,3	2,00	ha
Perustamisvuoden lannoitteet		800	1600	563	282	0,007	0,4	2,60	ha
Perustamisvuoden kalkitus		1000	2000	107	53	0,001	0,1	0,00	ha
- Korke keskim. 22 kk			5 %	101			0,1	1	v
1.3. Kasvinsuojeluaineet/koko kasvatusaika								1	v
Rikkakasvit		3,5	14,0	493	247	0,006	0,3		
Taudinaiheuttajat		1,5	6,0	254	127	0,003	0,2		
Tuholaiset		2,8	11,3	146	73	0,002	0,1		
Desinfiointitruinit		0,1	0,4	7	3	0,000	0,0		
kasvinsuojelu yhteensä		7,9	31,7	900	450	0,011	0,6		
- Korke keskim. 22 kk			5 %	83			0,1		
1.4. Kauppakunnostustarvikkeet									
- Korke 6kk			5 %	2173 54	1086	0,027	1,5 0,0		
1.5. Sähkö	0,068	12005	24010 5 %	1638 41	819	0,020	1,2 0,0		
- Korke keskim 6 kk									
1.6. Poltto- ja voiteluaineet, sis perustamisvuoden kulutus									
polttööljy	0,302	1419	2838	856	428	0,011	0,6		
diesel	0,643	122	243	156	78	0,002	0,1		
voiteluöljy	1,455	18	36	53	26	0,001	0,0		
- Korke keskim 22 kk			5 %	98			0,1		
1.8. Työväätteet, suojaimet yms									
- Korke keskim. 12 kk			5 %	92 5	46	0,001	0,1 0,0		
1. TARVIKKEET yhteensä ilman korkoa				52471	26235	0,648	37,0		

2. TYÖKUSTANNUS sis perustamisvuoden työt jaksotettuina satovuosille

- viljelijäperheen työ	11,802	1040	2079	24539	12270	0,303	17,3
- palkkatyö	11,802	860	1720	20299	10149	0,251	14,3
Yhteensä			5 %	44838	22419	0,554	31,6
- Korke keskim 18 kk				3363			2,4

3. YLEISKUSTANNUKSET

- Korke keskim 6kk			5 %	10481	5241	0,129	7,4
				262			0,2

1.-3. LIIKEPÄÄOMA yhteensä

				107790	53895	1,331	76,0
1.-3. LIIKEPÄÄOMAN KORKE yhteensä				8177	4088	0,101	5,8

4. OMAISUUDESTA AIH. KUSTANNUKSET

- rakennusten ja pitkäaikaisten tuotantotarvikkeiden poisto				7449	3725	0,092	5,3
- kone- ja kalusto-omaisuuden poisto				6210	3105	0,077	4,4
- salaajitusten poisto				144	72	0,002	0,1
- rakennusten korj. ja kunn.pito				1653	827	0,020	1,2
- koneiden "				2447	1223	0,030	1,7
- maatilavakuutus				494	247	0,006	0,3
- Korke			5 %	7376	3688	0,091	5,2
Yhteensä				25773	12887	0,318	18,2

TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ

				141740	70870	1,750	100,0

MYNTIKELPOINEN SATO kpl/tila

				81000			

TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ ennen yrittäjän palkkavaatimusta

				117201	58601	1,447	

Taimisto A

€/tila €/ha €/kpl tai % muutos, €/kpl v:sta 1999

MYNTITUOTOT

	127197	63599	1,570

TUET

	2736	1368	0,034

LIIKEVAIHTO

./ muuttuvat- ja kiinteät kustannukset	129933	64967	1,604	0,002
	87845	43923		

KÄYTTÖKATE 1 (oma työ 0 €)

% liikevaihdosta	42088	21044	0,520	-0,070
./ oman työn osuus	24539	12270	0,324	

KÄYTTÖKATE 2 (oma työ hinnoiteltu)

% liikevaihdosta	17549	8774	0,217	-0,069
./ poistot, korot	29356	14678	0,135	
			0,362	

TULOS 1 ennen yrittäjän palkkavaatimusta

	12732	6366	0,157	-0,140

TULOS 2 yrittäjän palkkavaatimuksen jälkeen

	-11807	-5904	-0,146	-0,140

Liite 27 (11/16).

Taulukko 10. Kurkun (ilman valoja) tuotantokustannus, tuotto ja tulos.

Vuoden 2003 kustannustaso	KURKKUTILAMALLI A (Luonnonvalolla)					KURKKUTILAMALLI B (1) (Luonnonvalolle vij. osa 2000 katettuna yhteensä 5000 kurkku ilman valoja koko tila								
	KUSTANNUSERÄ	Yksikkö-hinta	Määrä yks./m ²	Määrä / tila / vuosi	Kustannus €/m ²	Kustannus €/kg	Kustannus jakauma, %	Kustannus €/m ²	Kustannus €/kg	Kustannus jakauma, %				
1. TARVIKKEET														
1.1. Taimet (kivivilja I + II istutus) keskiarvo ilman valoja	1,275	1,5	6000	7650	3,825	0,085	7,5	1,275	1,5	6000	7650	3,825	0,085	4,4
- Korko 5 kk (I-X/2)	1,417		5 %	159			0,2				159			0,1
1.2. Vuotuislannoitus														
- Korko 5 kk		1,5	3094	2414	1,207	0,027	2,4		1,5	3094	2414	1,207	0,027	1,4
1.3. Vuotuiskasvinsuojelu														
Taudinaiheet		0,0	2,0	493	0,246	0,005	0,5		0,0	2,0	493	0,246	0,005	0,3
Tuholaiset kemiallinen torjunta:		0,0	1,1	546	0,273	0,006	0,5		0,0	1,1	546	0,273	0,006	0,3
Tuholaiset biologinen torjunta:		41,4	82840,0	1965	0,982	0,022	1,9		41,4	82840,0	1965	0,982	0,022	1,1
Desinfointiaineet		0,0	40,0	30	0,015	0,000	0,0		0,0	40,0	30	0,015	0,000	0,0
yhteensä		41,4	82883,1	3034	1,517	0,034	3,0		41,4	82883,1	3034	1,517	0,034	1,7
- Korko 5 kk			5 %	63	1,517		0,1				63			0,0
1.4. Kasvialustat														
kivivilalavat	2,080	0,5	1000	2080	1,040	0,023	2,0		0,5	1000	2080	1,040	0,023	1,2
vesi m ³	0,000	1,2	2300	0	0,000	0,000	0,0		0,000	1,8	3520	0,000	0,000	0,0
- Korko 5 kk			5 %	43			0,0				43			0,0
1.5. Kauppakunnostustarvikkeet														
muut tarvikkeet					0,000	0,000	0,0				6476	3,238	0,072	3,7
- Korko 5 kk			5 %	12	0,278	0,006	0,5				556	0,278	0,006	0,3
1.6. Sähkö	0,055	9,8	19600	1071	0,535	0,012	1,0		0,045	9,8	19600	0,443	0,010	0,5
- Korko 5 kk			5 %	22			0,0				18			0,0
1.7. Poltto- ja voiteluaineet														
polttoöljy lämmitykseen	0,220	62,0	124000	27253	13,626	0,303	26,6		0,220	62,0	124000	13,626	0,303	15,6
- Korko 5 kk			5 %	568			0,6				568			0,3
1.8. Konevuokrat														
2 CO2-säiliö	2,700		2000	5400	2,700	0,060	5,3		2,700		2000	2,700	0,060	3,1
3 Kuorma-auto raivaukseen + jätehuolto	0,200		2000	400	0,200	0,004	0,4		0,200		2000	0,200	0,004	0,2
4 Lumenauraus, ostopalveluna	25,560		16	409	0,204	0,005	0,4		25,560		16	0,204	0,005	0,2
- Korko 5 kk			5 %	129			0,1				129			0,1
1.9. Työvaatteet (arviolta)														
- Korko keskim. 6 kk			5 %	38	0,019	0,000	0,0				30	0,015	0,000	0,0
1.10. Myyntituotteiden rahti	0,000	45,0	90000	0	0,000	0,000	0,0		0,140	45,0	90000	6,300	0,140	7,2
- Korko 2 kk (III-IV)			5 %	0			0,0				105			0,1
1. TARVIKKEET yhteensä ilman korkoa				50306	25,153	0,559	49,1				69189	34,595	0,769	39,6

2. TYÖKUSTANNUS														
- viljelijäperheen työ	10,834	0,8	1692	18331	9,165	0,204	17,9	10,834	0,7	1313	14228	7,114	0,158	8,1
- palkkatyö	10,834	0,0	0	0	0,000	0,000	0,0	10,834	2,6	5141	55691	27,846	0,619	31,9
Yhteensä			5 %	18331	9,165	0,204	17,9			6454	69919	34,959	0,777	40,0
- Korke keskim 5 kk				382			0,4			1457				0,8
3. YLEISKUSTANNUKSET / HALLINTOKULUT														
- Korke keskim 6kk			5 %	2932	1,466	0,033	2,9			3631	3631	1,815	0,040	2,1
				73			0,1			91				0,1
1.-3. LIIKEPÄÄOMA yhteensä				71569	35,784	0,795	69,8			142739	142739	71,369	1,586	81,7
1.-3. LIIKEPÄÄOMAN KORKO yhteensä				1503	0,752	0,017	1,5			2697	2697	1,348	0,030	1,5
4. OMAISUUDESTA AIH. KUSTANNUKSET														
- rakennusomaisuuden poisto				11536	5,768	0,128	11,3			12902	12902	6,451	0,143	7,4
- kone- ja kal.omaisuuden poisto				1941	0,971	0,022	1,9			2390	2390	1,195	0,027	1,4
- rakennusten korj. ja kunn.pito				6409	3,205	0,071	6,3			5388	5388	2,694	0,060	3,1
- koneiden "				330	0,165	0,004	0,3			508	508	0,254	0,006	0,3
- kasvihuonevakuutus				823	0,411	0,009	0,8			823	823	0,411	0,009	0,5
- Korke			5 %	8423	4,212	0,094	8,2			7371	7371	3,685	0,082	4,2
Yhteensä				29463	14,731	0,327	28,7			147417	29383	14,691	0,326	16,8
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ														
				102535	51,267	1,139	100,0			174818	174818	87,409	1,942	100,0
MYNNITKELPOINEN SATO kg/tila														
				90000						90000				
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ, ennen yrittäjän palkkavaatimusta														
				84204	42,102	0,936				160590		80,295	1,784	
Kurkku A														
	€/tila	€/m ²	€/kg tai %	muutos, €/kg v:sta 1999	€/kg tai %	€/m ²	€/tila	€/m ²	€/kg tai %	€/tila	€/m ²	€/kg tai %		
MYNNITUOTOT	94770	47,385	1,053		1,053	47,385	94770	47,385	1,053	94770	47,385	1,053		
TUET	22800	11,400	0,253		0,253	11,400	22800	11,400	0,253	22800	11,400	0,253		
LIIKEVAIHTO	117570	58,785	1,306	0,217	1,306	58,785	117570	58,785	1,306	117570	58,785	1,306		
./ muuttuvat- ja kiinteät kustannukset	60800	30,400	0,676		0,676	30,400	135231	67,615	1,503	135231	67,615	1,503		
KÄYTTÖKATE 1 (oma työ 0 €)	56770	28,385	0,631	0,134	0,631	28,385	-17661	-8,830	-0,196	-17661	-8,830	-0,196		
% liikevaihdosta	18331	9,165	48 %		48 %	9,165	14228	7,114	-15 %	14228	7,114	-15 %		
./ oman työn osuus														
KÄYTTÖKATE 2 (oma työ hinnoiteltu)	38440	19,220	0,427	0,119	0,427	19,220	-31889	-15,944	-0,354	-31889	-15,944	-0,354		
% liikevaihdosta	23404	11,702	33 %		33 %	11,702	25359	12,680	-27 %	25359	12,680	-27 %		
./ poistot, korot														
TULOS 1 ennen yrittäjän palkkavaatimusta	33366	16,683	0,371	0,110	0,371	16,683	-43020	-21,510	-0,478	-43020	-21,510	-0,478		
TULOS 2 yrittäjän palkkavaatimuksen jälkeen	15035	7,518	0,167	0,095	0,167	7,518	-57248	-28,624	-0,636	-57248	-28,624	-0,636		

2. TYÖKUSTANNUS									
- villiäperheen työ	11,819	0,8	2367	27969	9,323	0,078	5,1		
- palkkatyö	11,819	3,1	9279	109668	36,556	0,305	20,0		
Yhteensä			11646	137637	45,879	0,382	25,1		
-Korko keskim 6 kk				3441			0,6		
3. YLEISKUSTANNUKSET / HALLINTOKULUT									
- Korko keskim 6kk				6386	2,129	0,018	1,2		
				160			0,0		
1.-3. LIIKEPÄÄOMA yhteensä									
1.-3. LIIKEPÄÄOMAN KORKO yhteensä									
				481809	160,603	1,338	87,8		
				9933	3,311	0,028	1,8		
4. OMAISUDESTA AIH. KUSTANNUKSET									
- rakennusomaisuuden poisto				24339	8,113	0,068	4,4		
- kone- ja kal.omaisuuden poisto				4772	1,591	0,013	0,9		
- rakennusten korj. ja kunn.pito				9518	3,173	0,026	1,7		
- koneiden "				1075	0,358	0,003	0,2		
- kasvihuonevakuutus				4103	1,368	0,011	0,7		
- Korko			264817	13241	4,414	0,037	2,4		
Yhteensä				57048	19,016	0,158	10,4		
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ									
				548790	182,930	1,524	100,0		
MYNTIKELPOINEN SATO kg/tila									
				360000					
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ, ennen yrittäjän palkkavaatimusta									
				520821	173,607	1,447			
Kurkku B									
				€/tila	€/m ²	€/kg tai %			
MYNTITUOTOT									
TUET				552000	184,000	1,533			
				34200	11,400	0,095			
LIKEVAIHTO									
./. muuttuvat- ja kiinteät kustannukset				586200	195,400	1,628			
				468536	156,179	1,301			
KÄYTTÖKATE 1 (oma työ 0 €)									
% liikevaihdosta				117664	39,221	0,327			
./. oman työn osuus				27969	9,323	0,201			
KÄYTTÖKATE 2 (oma työ hinnoiteltu)									
% liikevaihdosta				89695	29,898	0,249			
./. poistot, korot				52284	17,428	0,153			
TULOS 1 ennen yrittäjän palkkavaatimusta									
				65379	21,793	0,182			
TULOS 2 yrittäjän palkkavaatimuksen jälkeen									
				37410	12,470	0,104			

Liite 27 (13/16).

Taulukko 12. Valokurkun tuotantokustannus (koko tila B, 1+2), tuotto ja tulos.

Vuoden 2003 kustannustaso	Katettuna yht			Kustannus €/m ²	Kustannus- jakauma, %	
	5000 m ²	3000 m ²	2000 m ²			
KUSTANNUSERÄ	Yksikkö- hinta	Määrä yks / m²	Määrä / tila/ vuosi	Kustannus €/tila/v	Kustannus €/kg	Kustannus- jakauma, %
1. TARVIKKEET						
1.1 Taimet (kiviviljalaitutus) - korko 5 kk		6,5	32400 5 %	45050 1094	0,100	6,2
1.2 Lannoitteet Vuotuislannoitteet yhteensä - korko		3,6	17998 5 %	16461 401	0,037	2,3
1.3 Vuotuiskasvinsuojelu Taudinaiheuttajat Tuholaisten kemiallinen torjunta Tuholaisten biologinen torjunta Desinfointiaineet Kasvinsuojelu yhteensä - korko		0,0 0,0 386,9 0,0 386,9	5 3 1934350 100 1934458 5 %	1232 1366 6622 76 9295 220	0,003 0,003 0,015 0,000 0,021	0,2 0,2 0,9 0,0 1,3
1.4 Kasvualustat kiviviljallevyt - korko	2,080	0,5	2500 5 %	5200 121	0,012	0,7
1.5 Kauppakunnostustarvikkeet Muut tarvikkeet - korko				32382 1391 32	0,072 0,003	4,5 0,2
1.6 Sähkö - korko	0,045	666,9	3334600 5 %	150824 3142	0,335	20,8
1.7 Poltto- ja voiteluaineet Polttoöljy lämmitykseen - korko	0,220	58,4	292000 5 %	64176 1491	0,143	8,9
1.8 Konevuokrat CO ₂ -säiliö Kuorma-auto raivaus + jätehuolto Lumenauraus, ostopalveluna - korko	3,900 0,200 25,560		5000 5000 40 5 %	17100 1000 1022 452	0,038 0,002 0,002	2,4 0,1 0,1
1.9 Työvaatteet - korko keskim.			74 2 5 %	0,015	0,000	0,0
1.10 Myyntituotteiden rahti - korko 2 kk	0,140	90,0	450000 5 %	63000 525	0,140	8,7
1 TARVIKKEET yhteensä ilman korkoa				406975	0,904	56,2

Liite 27 (14/16).

Taulukko 13. Leikkoruusun tuotantokustannus, tuotto ja tulos (ruusu, ympärivuotinen viljely).

Ruusu ympärivuotinen viljely	RUUSUTILAMALLI A (1)				RUUSUTILAMALLI B (1)									
	Yksikkö- hinta	Määrä / yks / m ²	Määrä / tila / vuosi	Kustannus €/tila/vuosi	Kustannus €/m ²	Kustannus €/kpl	Kustannus- jakauma, %	Yksikkö- hinta	Määrä / yks / m ²	Määrä / tila / vuosi	Kustannus €/tila/vuosi	Kustannus €/m ²	Kustannus €/kpl	Kustannus- jakauma, %
Vuoden 2003 hintataso														
Ruusu ympärivuotinen viljely														
KUSTANNUSERÄ														
1. TARVIKKEET														
1.1. Taimet (kivillä, pyykkipokkataimi) / satovuodet														
ruusu ympärivuoden	2,920	7,0	5600	16352	4,088	0,018	3,8	2,920	7,0	11200	32704	4,088	0,018	3,8
ruusu, 1 kk talvilepo	0,000	0,0	0	0	0,000	0,000	0,0	0,000	0,0	0	0	0,000	0,000	0,0
- Korke keskimäärin 6 kk		5 %	409			0,1	0,1			1635				0,2
1.2. Vuotuislannoitus														
Vuotuislannoitteet yhteensä		1,2	4760	4154	1,039	0,005	1,0		1,2	9520	8309	1,039	0,005	1,0
- Korke keskimäärin 6 kk		5 %	104			0,0	0,0			208				0,0
1.3. Vuotuiskasvinsuojelu														
Taudinaiheuttajat		0,0	8,5	162	0,040	0,000	0,0		0,0	17,0	323	0,040	0,000	0,0
Tuholaiset kemiallinen torjunta:		0,0	27,0	1279	0,320	0,001	0,3		0,0	54,0	2558	0,320	0,001	0,3
yhteensä		0,0	35,5	1441	0,360	0,002	0,3		0,0	71,0	2881	0,360	0,002	0,3
- Korke keskimäärin 6 kk		5 %	36			0,0	0,0			72				0,0
1.4. Kasvualustat														
kivillälaivat (käyttöaika 5 vuotta)	1,920	1,2	933	1792	0,448	0,002	0,4	1,920	1,2	1867	3584	0,448	0,002	0,4
vesi m3	0,000	1,1	4484	0	0,000	0,000	0,0	0,000	1,1	8968	0	0,000	0,000	0,0
- Korke keskimäärin 6 kk		0	45			0,0	0,0			179				0,0
1.5. Kauppakunnostustarvikkeet														
muut tarvikkeet				2088	0,522	0,002	0,5			4176	4176	0,522	0,002	0,5
- Korke keskimäärin 6 kk		5 %	70		0,000	0,000	0,0			0	0	0,000	0,000	0,0
1.6. Sähkö														
- Korke keskimäärin 6 kk	0,045	720,0	2880000	130262	32,566	0,145	30,0	0,045	720,0	5760000	260525	32,566	0,145	30,0
		5 %	3257			0,8	0,8			6513				0,8
1.7. Poltto- ja voiteluaineet														
polttoöljy lämmitykseen	0,220	45,0	180000	39560	9,890	0,044	9,1	0,220	45,0	360000	79121	9,890	0,044	9,1
- Korke keskimäärin 6 kk		5 %	989			0,2	0,2			1978				0,2
1.8. Konevuokrat														
2 CO2-säiliö	2,500	4000	10000	10000	2,500	0,011	2,3	3,900	8000	8000	31200	3,900	0,017	3,6
4 Lumenauraus, ostopalveluna	25,560	32	818	818	0,204	0,001	0,2	25,560	64	64	1636	0,204	0,001	0,2
- Korke keskimäärin 6 kk		5 %	270			0,1	0,1			821				0,1
1.9. Työvaatteet (arviolla)														
- Korke keskim. 6 kk		5 %	1	59	0,015	0,000	0,0			118	118	0,015	0,000	0,0
				1		0,0	0,0			3	3			0,0
1.10. Myyntituotteiden rahti	0,050	900000	45000	45000	11,250	0,050	10,4	0,050	1800000	1800000	90000	11,250	0,050	10,4
- Korke 2 kk (III-IV)		5 %	375	375		0,1	0,1			750	750			0,1
1. TARVIKKEET yhteensä ilman korkoa				251527	62,882	0,279	58,0			514254	514254	62,882	0,286	59,2

2. TYÖKUSTANNUS														
- viljelijäperheen työ	11,819	0,8	3012	35596	8,899	0,040	8,2	11,819	0,4	3012	35596	4,450	0,020	4,1
- palkkatyö	11,819	1,3	5030	59448	14,862	0,066	13,7	11,819	1,6	13056	154302	19,288	0,086	17,8
Yhteensä			5 %	95044	23,761	0,106	21,9			16068	189899	23,737	0,105	21,9
- Korke keskim 6 kk				2376			0,5				4747			0,5
3. YLEISKUSTANNUKSET / HALLINTOKULUT														
- Korke keskim 6 kk			5 %	5677	1,419	0,006	1,3				9312	1,164	0,005	1,1
				142			0,0				233			0,0
1.-3. LIIKEPÄÄOMA yhteensä				352248	88,062	0,391	81,2				713465	89,183	0,396	82,2
1.-3. LIIKEPÄÄOMAN KORKO yhteensä				8074	2,018	0,009	1,9				17279	2,160	0,010	2,0
4. OMAISUUDESTA AIH. KUSTANNUKSET														
- rakennusomaisuuden poisto	24376			24376	6,094	0,027	5,6				45130	5,641	0,025	5,2
- kone- ja kal.omaisuuden poisto	12327			12327	3,082	0,014	2,8				23936	2,992	0,013	2,8
- rakennusten korj. ja kunn.pito	12342			12342	3,086	0,014	2,8				22672	2,834	0,013	2,6
- koneiden "	3608			3608	0,902	0,004	0,8				6996	0,875	0,004	0,8
- kasvihuonevakuutus	2335			2335	0,584	0,003	0,5				4670	0,584	0,003	0,5
- Korke	18434		368682	18434	4,609	0,020	4,3			683418	34171	4,271	0,019	3,9
Yhteensä				73421	18,355	0,082	16,9				137577	17,197	0,076	15,8
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ														
				433743	108,436	0,482	100,0				868320	108,540	0,482	100,0
MYNTIKELPOINEN SATO kpl/tila														
				900000							1800000			
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ, ennen yrittäjän palkkavaatimusta														
				398147	99,537	0,442					832724	104,090	0,463	
Ruusu A														
				€/tila	€/m ²	€/kpl tai %	muutos, €/kpl v:sta 1999				€/tila	€/m ²	€/kpl tai %	
MYYNTITUOTOT				288000	72,000	0,320					576000	72,000	0,320	
Tuet				45600	11,400	0,051					91200	11,400	0,051	
LIIKEVAIHTO				333600	83,400	0,371	0,028				667200	83,400	0,371	
/. muutuvat- ja kiinteät kustannukset				334937	83,734	0,372					712208	89,026		
KÄYTTÖKATE 1 (oma työ 0 €)				-1337	-0,334	-0,001	-0,102				-45008	-5,626	-0,025	
% liikevaihdosta						0 %							-7 %	
/. oman työn osuus				35596	8,899						35596	4,450		
KÄYTTÖKATE 2 (oma työ hinnoiteltu)				-36933	-9,233	-0,041	0,107				-80604	-10,075	-0,045	
% liikevaihdosta						-11 %							-12 %	
/. poistot, korot				63210	15,802						120516	15,065		
TULOS 1 ennen yrittäjän palkkavaatimusta				-64547	-16,137	-0,072	-0,100				-165524	-20,690	-0,092	
TULOS 2 yrittäjän palkkavaatimuksen jälkeen				-100143	-25,036	-0,111	-0,104				-201120	-25,140	-0,112	

Liite 27 (15/16).

Taulukko 14. Leikkoruusun tuotantokustannus, tuotto ja tulos (ruusu, 1 kk talvilepo).

KUSTANNUSERÄ	RUUSUTILAMALLI A (2)				RUUSUTILAMALLI B (2)				Kustannus- jakauma, %	
	Määrä / yks / m ²	Määrä / tila / vuosi	Kustannus €/tila/vuosi	Kustannus €/kpl	Määrä / yks / m ²	Määrä / tila / vuosi	Kustannus €/tila/vuosi	Kustannus €/kpl		
Vuoden 2003 hintataso										
Ruusu 1kk talvilepo										
1. TARVIKKEET										
1.1. Taimet (kivivilla, pyykkipoikataimi) / satovuodet										
ruusu 1kk talvilepo	7,0	1400	4088	0,222	5,6	2800	8176	0,022	5,5	10000
ruusu ympärivuoden	0,0	0	0	0,000	0,0	0	0	0,000	0,0	2000
- Korke keskimäärin 6 kk	0,0	5 %	102	0,000	0,1	0	204	0,000	0,1	2
1.2. Vuotuislannoitus										
Vuotuislannoitteet yhteensä										
- Korke keskimäärin 6 kk	1,2	1190	1039	0,006	1,4	2380	2077	1,039	1,4	0,006
		5 %	26		0,0		52		0,0	
1.3. Vuotuiskasvinsuojelu										
Taudinaiheuttajat										
Tuholaiset kemiallinen torjunta:	0,0	1,6	3	0,003	0,0	3,1	5	0,003	0,0	0,000
yhteensä	0,0	6,8	320	0,002	0,4	13,5	639	0,320	0,4	0,002
- Korke keskimäärin 6 kk	0,0	8,3	322	0,002	0,4	16,6	644	0,322	0,4	0,002
		5 %	8		0,0		16		0,0	
1.4. Kasvualustat										
kivillilevyt										
vesi m ³	0,9	175	336	0,336	0,5	350	672	0,336	0,5	0,002
- Korke keskimäärin 6 kk	1,1	1121	0	0,000	0,0	2242	0	0,000	0,0	0,000
		5 %	8		0,0		17		0,0	
1.5. Kauppakunnostustarvikkeet										
muut tarvikkeet										
- Korke keskimäärin 6 kk			432	0,432	0,6		863	0,432	0,6	0,002
		5 %	11		0,0		0		0,0	0,000
1.6. Sähkö										
- Korke keskimäärin 6 kk										
	195,0	195000	8820	8,820	12,1	390000	17640	8,820	12,0	0,047
		5 %	220		0,3		441		0,3	
1.7. Poltto- ja voiteluaineet										
polttoöljy lämmitykseen										
- Korke keskimäärin 6 kk	45,0	45000	9890	9,890	13,5	90000	19780	9,890	13,4	0,053
		5 %	247		0,3		495		0,3	
1.8. Konevuokrat										
2 CO2-säiliö										
4 Lumenauraus, ostopalveluna		1000	2500	2,500	3,4	2000	7800	3,900	5,3	0,021
- Korke keskimäärin 6 kk		8	204	0,204	0,3	16	409	0,204	0,3	0,001
		5 %	68		0,1		205		0,1	
1.9. Työvaatteet (arviolta)										
- Korke keskim. 6 kk										
		5 %	0	0,015	0,0		30	0,015	0,0	0,000
			0		0,0		0		0,0	0,000
1.10. Myyntituotteiden rahti										
- Korke 2 kk (III-IV)		186000	9300	9,300	12,7	372000	18600	9,300	12,6	0,050
		5 %	78		0,1		155		0,1	
1. TARVIKKEET yhteensä ilman korkoa										
			36946	36,946	50,5		76691	38,346	52,0	0,206

2. TYÖKUSTANNUS														
- villiäijäperheen työ	10,834	0,7	667	7229	7,229	0,039	9,9	10,834	0,3	667	7229	3,615	0,019	4,9
- palkkatyö	10,834	1,1	1090	11810	11,810	0,063	16,1	10,834	1,4	2847	30848	15,424	0,083	20,9
Yhteensä			5 %	19039	19,039	0,102	26,0			3515	38077	19,039	0,102	25,8
- Korke keskim 6 kk				476			0,7			952	952			0,6
3. YLEISKUSTANNUKSET / HALLINTOKULUT														
- Korke keskim 6kk			5 %	33	1,329	0,007	1,8			2244	2244	1,122	0,006	1,5
							0,0			56	56			0,0
1.-3. LIIKEPÄÄOMA yhteensä	57313			57313	57,313	0,308	78,3			117013	117013	58,506	0,315	79,4
1.-3. LIIKEPÄÄOMAN KORKO yhteensä	1278			1278	1,278	0,007	1,7			2615	2615	1,307	0,007	1,8
4. OMAISUUDESTA AIH. KUSTANNUKSET														
- rakennusomaisuuden poisto	4982			4982	4,982	0,027	6,8			9507	9507	4,754	0,026	6,4
- kone- ja kal. omaisuuden poisto	1991			1991	1,991	0,011	2,7			3777	3777	1,888	0,010	2,6
- rakennusten korj. ja kunn.pito	2693			2693	2,693	0,014	3,7			5132	5132	2,566	0,014	3,5
- koneiden "	563			563	0,563	0,003	0,8			1075	1075	0,538	0,003	0,7
- kasvihuonevakuutus	496			496	0,496	0,003	0,7			993	993	0,496	0,003	0,7
- Korke	3835			3835	3,835	0,021	5,2			7311	7311	3,655	0,020	5,0
Yhteensä	76707	5 %		14561	14,561	0,078	19,9			27795	27795	13,897	0,075	18,9
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ														
	73152			73152	73,152	0,393	100,0			147422	147422	73,711	0,396	100,0
MYNNITTELPÖINEN SATO kpl/tila														
	186000			186000						372000	372000			
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ, ennen yrittäjän palkkavaatimusta														
	65923			65923	65,923	0,354				140193	140193	70,096	0,377	
Ruusu A														
	€/tila			€/m ²		€/kpl tai %	muutos-, €/kpl v:sta 1999			€/tila		€/m ²	€/kpl tai %	
MYNNITTUOTOT	59520			59520	59,520	0,320				119040	119040	59,520	0,320	
Tuet	11400			11400	11,400	0,061				22800	22800	11,400	0,061	
LIIKEVAIHTO	70920			70920	70,920	0,381	0,025			141840	141840	70,920	0,381	
./ muuttuvat- ja kiinteät kustannukset	53836			53836	53,836	0,289				116983	116983	58,492		
KÄYTTÖKATE 1 (oma työ 0 €)	17084			17084	17,084	0,092	-0,037			24857	24857	12,428	0,067	
% liikevaihdosta						24 %							18 %	
./ oman työn osuus	7229			7229	7,229					7229	7229	3,615		
KÄYTTÖKATE 2 (oma työ hinnoiteltu)	9855			9855	9,855	0,053	-0,041			17627	17627	8,814	0,047	
% liikevaihdosta						14 %							12 %	
./ poistot, korot	12087			12087	12,087					23210	23210	11,605		
TULOS 1 ennen yrittäjän palkkavaatimusta	4997			4997	4,997	0,027	-0,038			1647	1647	0,824	0,004	
TULOS 2 yrittäjän palkkavaatimuksen jälkeen	-2232			-2232	-2,232	-0,012	-0,043			-5582	-5582	-2,791	-0,015	

Liite 27 (16/16).

Taulukko 15. Leikkoruusun tuotantokustannus (koko tila A ja B).

Vuoden 2003 hintataso	RUUSUTILAMALLI A (1+2)						RUUSUTILAMALLI B (1+2)						
	Kateittuna yht	5000	m ²	Kustannus	Kustannus-	Kustannus-	Kateittuna yht	10000	m ²	Kustannus	Kustannus-	Kustannus-	
	Ympärivuotinen	4000	m ²	€/m ²	jakauma, %	Ympärivuotinen	8000	m ²	€/m ²	jakauma, %	Ympärivuotinen	2000	m ²
	Talvilipo	1000	m ²			Talvilipo	2000	m ²			Talvilipo	2	ha
	Koko tila	2	ha			Koko tila	2	ha			Koko tila	2	ha
KUSTANNUSERÄ	Määrä / tila/ vuosi	Määrä yks / m ²	Yksikkö-hinta	Kustannus-€/m ²	Kustannus-jakauma, %	Määrä / tila/ vuosi	Kustannus-€/tila / v	Kustannus-€/m ²	Kustannus-€/kg	Kustannus-€/m ²	Kustannus-€/tila / v	Kustannus-€/kg	Kustannus-jakauma, %
1. TARVIKKEET													
1.1 Taimet (kiviviljailustus)	7000	7,0	2,920	4,088	0,019	14000	40880	4,088	0,019	4,088	40880	0,019	4,1
- korko 5 kk	5 %			511			1840						
1.2 Lannoitteet	5950	1,2		1,039	0,005	11900	10386	1,039	0,005	1,039	10386	0,005	1,0
Vuotuislannoitteet yhteensä	5 %			130			260						
1.3 Vuotuiskasvinsuojelu													
Taudinaiheuttajat	10	0,0		0,033	0,000	20	328	0,033	0,000	0,033	328	0,000	0,0
Tuholaisten kemiallinen torjunta	34	0,0		0,320	0,001	68	3197	0,320	0,001	0,320	3197	0,001	0,3
Tuholaisten biologinen torjunta	0	0,0		0,000	0,000	0	0	0,000	0,000	0,000	0	0,000	0,0
Desinfointiaineet	0	0,0		0,000	0,000	0	0	0,000	0,000	0,000	0	0,000	0,0
Kasvinsuojelu yhteensä	44	0,0		0,353	0,002	88	3526	0,353	0,002	0,353	3526	0,002	0,3
- korko	5 %			44			88						
1.4 Kasvualustat													
kiviviljälavyt	1108	0,2	1,920	0,426	0,002	2217	4256	0,426	0,002	0,426	4256	0,002	0,4
vesi	5605	1,1	0,000			11210	0				0	0,000	
- korko	5 %			53			196						
1.5 Kauppakunnostustarvikkeet													
Muut tarvikkeet				0,504	0,002	2520	5039	0,504	0,002	0,504	5039	0,002	0,5
- korko	5 %			80			161						
1.6 Sähkö													
- korko	3075000	615,0	0,045	27,816	0,128	6150000	278165	27,816	0,128	27,816	278165	0,128	27,6
	5 %			3477			6954						
1.7 Poltto- ja voiteluaineet													
Polttoöljy lämmitykseen	225000	45,0	0,220	9,890	0,046	450000	98901	9,890	0,046	9,890	98901	0,046	9,8
- korko	5 %			1236			2473						
1.8 Konevuokrat													
CO2-säiliö	5000	1,0	2,500	2,500	0,012	10000	39000	3,900	0,018	3,900	39000	0,018	3,9
Kuorma-auto raivaus + jätehuolto	0	0,0	0,000	0,000	0,000	0	0	0,000	0,000	0,000	0	0,000	0,0
Lumenauraus, ostopalveluna	40	0,0	25,560	0,204	0,001	80	2045	0,204	0,001	0,204	2045	0,001	0,2
- korko	5 %			338			1026						
1.9 Työvaatteet													
- korko keskim.	5 %			0,015	0,000	148	148	0,015	0,000	0,015	148	0,000	0,0
				2		3	3						
1.10 Myyntituotteiden rahti	1086000	217,2		10,860	0,050	2172000	108600	10,860	0,050	10,860	108600	0,050	10,8
- korko 2 kk	5 %			453			905						
1 TARVIKKEET yhteensä ilman korkoa				57,695	0,266	288473	590945	57,695	0,272	57,695	590945	0,272	58,6

2 TYÖKUSTANNUS											
- viilijätperheen työ	0,7	3679	42825	8,565	0,039	8,4	3679	42826	4,283	0,020	4,2
- palkkatyö	1,2	6120	71258	14,252	0,066	14,1	15903	185151	18,515	0,085	18,4
Yhteensä			114083	22,817	0,105	22,5	19582	227976	22,798	0,105	22,6
- korko keskim.	5 %		2852					5699			
3 YLEISKUSTANNUKSET / HALLINTOKULUT											
- korko keskim. 6 kk	5 %		7005	1,401	0,006	1,4		11556	1,156	0,005	1,1
			175					289			
1.-3. LIIKEPÄÄOMA yhteensä			409561	81,912	0,377	80,8		830477	83,048	0,382	82,3
1.-3. LIIKEPÄÄOMAN KORKO yhteensä			9351					19893			
4. OMAISUUDESTA AIH. KUSTANNUKSET											
- rakennusomaisuuden poisto			29358	5,872	0,027	5,8		54638	5,464	0,025	5,4
- kone- ja kalusto-omaisuuden poisto			14318	2,864	0,013	2,8		27713	2,771	0,013	2,7
- rakennusten korj. ja kunn. pito			15035	3,007	0,014	3,0		27804	2,780	0,013	2,7
- koneiden			4171	0,834	0,004	0,8		8072	0,807	0,004	0,8
- kasvihuonevakuutus			2832	0,566	0,003	0,6		5663	0,566	0,003	0,6
- korko			22269	4,454	0,021	4,4		41482	4,148	0,019	4,1
Yhteensä			87983	17,597	0,081	17,4		165372	16,537	0,076	16,3
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ											
			506895			100,0		1015742			100,0
MYNTIKELPOINEN SATO kp/TILA											
TUOTANTOKUSTANNUS YHTEENSÄ, ennen yrittäjän palkkaavaimusta			1086000					2172000			
			464070					972917			
Ruusu koko tila A											
			€/tila	€/m ²	€/kg tai %			€/tila	€/m ²	€/kg tai %	
MYYNTITUOTOT			347520	69,504	0,320			695040	69,504	0,640	
TUET			57000	11,400	0,052			114000	11,400	0,105	
LIIKEVAIHTO			404520	80,904	0,372			809040	80,904	0,372	
./ muuttuvat ja kiinteät kustannukset			388773	77,755	0,358			829191	82,919	0,764	
KÄYTTÖKATE 1 (oma työ 0 €)			15747	3,149	0,014			-20151	-2,015	-0,019	
% liikevaihdosta											
./ oman työn osuus			42825	8,565	0,039			42826	4,283	0,039	
KÄYTTÖKATE 2 (oma työ hinnoiteltu)			-27078	-5,416	-0,025			-62976	-6,298	-0,058	
% liikevaihdosta											
./ poistot, korot			75297	15,059	0,069			143726	14,373	0,132	
TULOS 1 ennen yrittäjän palkkaavaimusta			-59550	-11,910	-0,055			-163877	-16,388	-0,151	
TULOS 2 yrittäjän palkkaavaimuksen jälkeen			-102375	-20,475	-0,094			-206702	-20,670	-0,190	

MTT:n selvityksiä -sarjan Talous-teeman julkaisuja

- No 38 Peltola, A. 2003. Syrjäytymisvaara ja hanketoiminnan mahdollisuudet maataloilla. Esimerkkeinä Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Keski-Suomen maakunnat. 89 s., 2 liitettä.
- No 39 Ristiluoma, R., Sipiläinen, T. & Kankaanhuhta, K. 2003. Kirjanpitolojen viljelijäkyselyn tulokset ja maksuvalmius. 77 s., 3 liitettä.
- No 40 Juntti, L. 2003. Typpilannoituksen ja kasvinsuojeluaineiden käytön vaikutus mallas- ja rehuohranviljelyn taloudelliseen tulokseen. 51 s., 2 liitettä.
- No 43 Korento, S. 2003. Selvitys viheralan tuotannon arvosta. 23 s. (verkkojulkaisu: <http://www.mtt.fi/mtts/pdf/mtts43.pdf>).
- No 45 Paavola, V. 2003. Alueellisten tekijöiden merkitys maaseudun yrityskeskittymien syntyymiseen – Esimerkkinä sikatalouden ja kutoma-alan yrityskeskittymät. 92 s., 8 liitettä.
- No 46 Hirvijoki, M., Knuutila, K. & Heikinmaa, S. 2003. Rahoitustukea saaneiden tilojen talous, suunnitelmien toteutuminen ja tulevaisuuden suunnitelmat. 161 s., 2 liitettä.
- No 52 Seppälä, R.A. & Ovaska, S. 2003. Pienten maatilayritysten arvonlisäverohuojennuksen aiheuttamat kustannukset valtiontaloudelle. 15 s. (verkkojulkaisu: <http://www.mtt.fi/mtts/pdf/mtts52.pdf>).
- No 54 Uusitalo, P. 2003. Siipikarja- ja lammastilojen talous. 73 s., 4 liitettä.
- No 57 Puurunen, M., Hirvijoki, M., Turunen, H. & Åberg, J. 2004. Etelä-Suomen kansallisten tukien vaikutusten arviointi. 106 s., 6 liitettä. (verkkojulkaisu: <http://www.mtt.fi/mtts/pdf/mtts57.pdf>).
Puurunen, M., Hirvijoki, M., Turunen, H. & Åberg, J. 2004. An Evaluation of the Effects of National Aids for Southern Finland. 113 s., 6 appendices. (Available at: <http://www.mtt.fi/mtts/pdf/mtts57a.pdf>).
- No 58 Vihtonen, T. 2004. Laatu järjestelmien taloudelliset vaikutukset ja toimivuus maatalous- ja elintarvikealojen pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. 84 s., 8 liitettä.
- No 59 Lindström, O. & Heshmati, A. 2004. Interaction of Real and Financial Flexibility - An Empirical Analysis. 31 p., 2 appendices. (verkkojulkaisu: <http://www.mtt.fi/mtts/pdf/mtts59.pdf>).
- No 61 Ovaska, S., Sipiläinen, T., Ryhänen, M. & Ylätaalo, M. 2004. Maitotilojen tuotantotoiminta ja talous - Suomen, Ruotsin, Saksan ja Itävallan IFCN-tilojen vertailu. 54 s.
- No 62 Lehtonen, H. (toim.). 2004. CAP-uudistus Suomen maataloudessa. 140 s.
- No 63 Kuokkanen, K. 2004. Kolmannen sektorin rooli kumppanuuksissa. Esimerkkinä Itä- ja Pohjois-Suomen tavoite 1 -ohjelmat rakennerahastokaudella 2000–2006. 93 s., 4 liitettä.
- No 64 Laaksonen, M., Forsman, S. & Immonen, H. 2004. Kokonaisvaltaisen suorituskyvyn mittaussäätöjärjestelmän rakentaminen elintarvikealan pienyrityksen käyttöön. Esitutkimus. 71 s., 1 liite.
- No 65 Hirvi, T. 2004. Nuorten viljelijöiden tulonmuodostus ja työnkäyttö. 66 s., 8 liitettä.
- No 66 Myyrä, S. 2004. Pellon kasvukunnon taloudellinen arvo. 37 s., 4 liitettä.
- No 67 Tiilikainen, S. 2004. Hevostalous maataloilla. 90 s., 7 liitettä.
- No 71 Koivisto, A. 2004. Puutarhayritysten tuotantokustannusten seurantamallit. 64 s., 27 liitettä.

